

Аналітичний звіт щодо покриття теми війни в Україні у медіа країн Азії, Африки та Південної Америки

Медіамоніторинг створено компанією Looqte на замовлення ГО «Медійна ініціатива за права людини» у травні 2025 року

1. Executive Summary / Коротке резюме

Згідно з аналізом, у медіапросторі активно поширюються та домінують російські та проросійські нарративи, які мають на меті дискредитацію України, її партнерів та вплив на суспільну думку у різних регіонах світу.

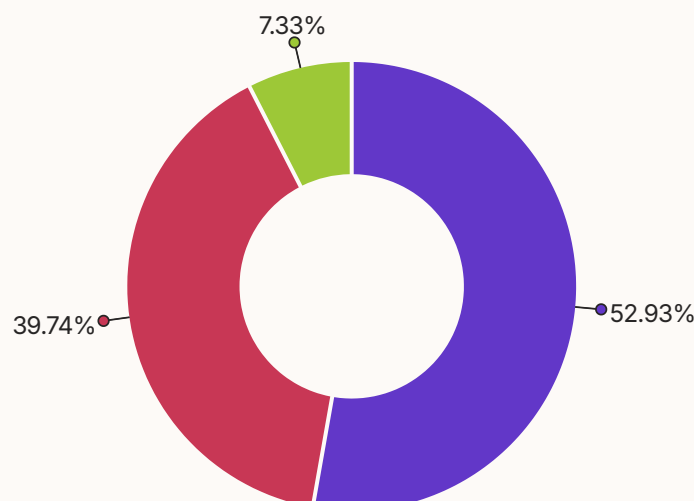
Одним із основних нарративів є критика західної допомоги Україні (від НАТО, США, Європи). Україна часто зображується як інструмент або "маріонетка" Заходу (США/НАТО/Сорос), а її дії представляються як такі, що відповідають інтересам цих партнерів, а не її власним. Поширюється нарратив про "агресивний НАТО", що нібито загрожує Росії.

Активно просувається теза про нібито небажання України вести мирні переговори, перешкоджання мирним ініціативам. Часто згадується Президент Зеленський, який відмовляється від переговорів, тоді як Росія зображується як готова до діалогу (часто на своїх умовах, наприклад, з умовою "відкидання першопричин конфлікту" або визнання територіальних завоювань).

Нарративи висвітлюють військові та економічні труднощі України, а західна допомога зображується як "недостатня", "повільна", "обмежена" або навіть така, що перетворюється на "борги", змушуючи Україну "розпродавати" свої ресурси. Це формує негативний образ України як "жертви маніпуляцій", а не партнера.

Соціальні мережі (Facebook, YouTube, Telegram, Twitter, TikTok) є основними каналами поширення цих нарративів. Висока частка коментарів та відповідей на коментарі свідчить про активну взаємодію користувачів та поширення нарративів через обговорення, навіть якщо контент новин чи постів є нейтральним. Проте, це також може вказувати на залучення ботів з метою імітації підтримки Росії.

Тональність стосовно України за к-тю згадувань

Проросійські наративи є успішними у досягненні значного поширення та залучення аудиторії, особливо у соціальних мережах та **цільових регіонах, таких як Африка**. Це досягається шляхом адаптації повідомлень до місцевого контексту та використання емоційних і персоналізованих звернень.

Поширення цих негативних наративів має **значний потенційний негативний вплив на репутацію України** та формування суспільної думки, що робить ці зусилля ефективними з точки зору інформаційного впливу та створює виклики, які потребують цілеспрямованих контркомунікаційних стратегій.

Висока активність у коментарях свідчить про те, що наративи не просто транслюються, але й обговорюються, що сприяє їхньому укоріненню та поширенню серед аудиторії, навіть якщо частина дискусії є критичною. Проте, варто зауважити, що частка невідомих та маловідомих акаунтів для цих наративів **є значно більшою, ніж є нормальним** для згадувань у соцмережах (акаунти до 5. тис. підписників за дослідженнями медіаагенцій, складають 53% від усіх користувачів у соцмережах) та може вказувати на **кероване неорганічне поширення**.

2. Загальні тренди, вектори уваги, цитованість

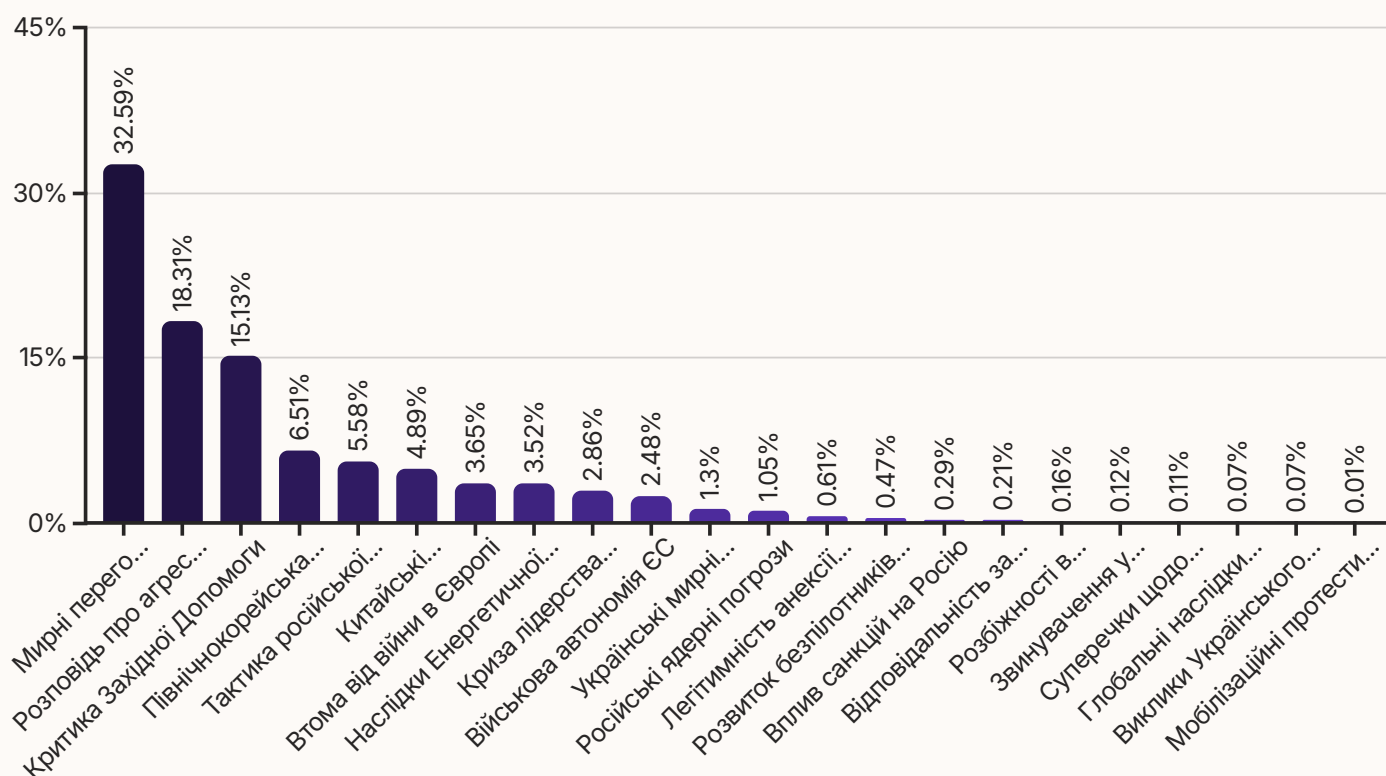
Загалом, серед досліджених згадок було знайдено 22 унікальних наративи, з яких:

- 2 є спільними для трьох регіонів (Критика західної допомоги та Розповідь про агресію НАТО),
- 3 є спільними тільки для країн Азії та Південної Америки (Миротворча роль Трампа, Розгортання військ Північної Кореї та Дискусії про легітимність Зеленського)
- 1 є спільним тільки для країн Азії та Африки (Ядерні погрози Росії)

Наративи за к-тю згадувань

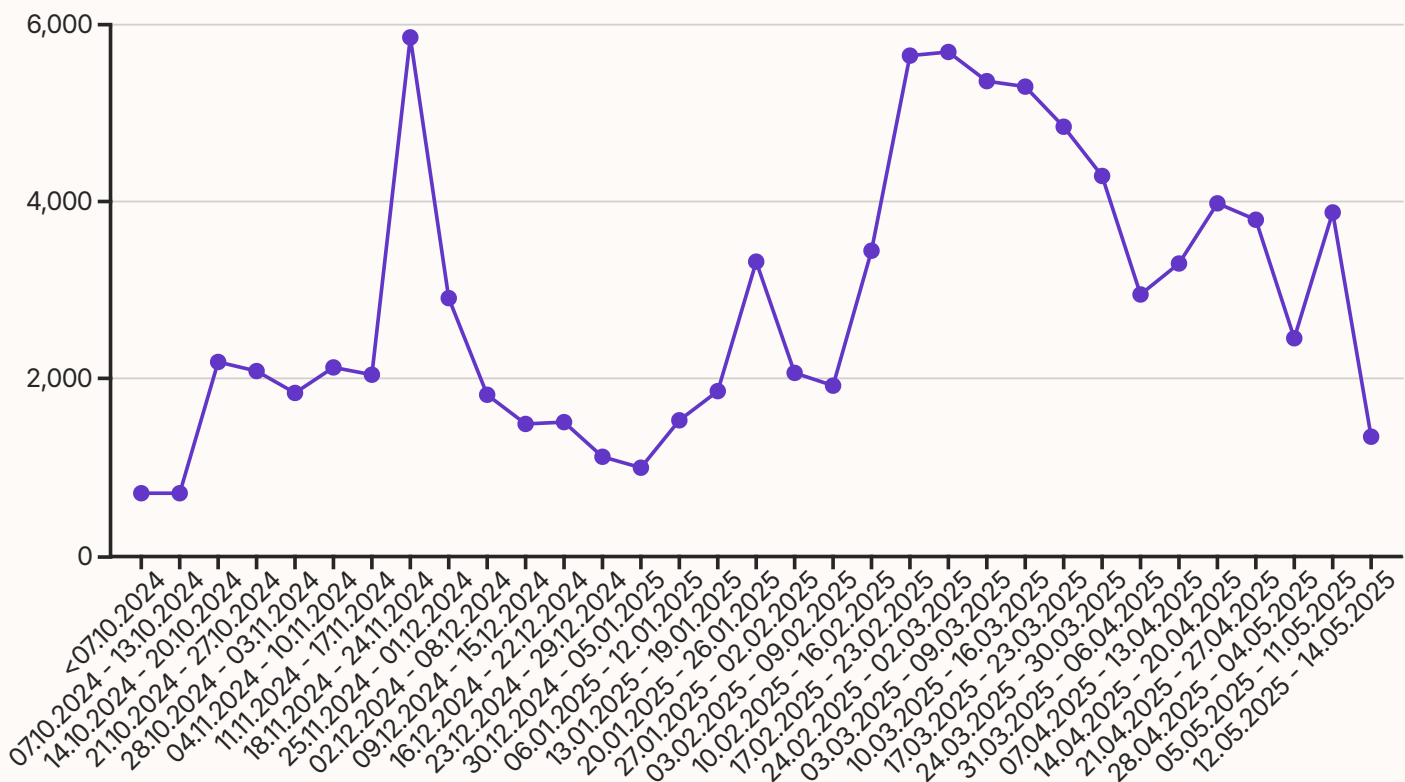
Наративи	Share of Voice (%)	К-ть згадувань
Мирні переговори Трампа	32,59%	20469
Розповідь про агресію НАТО	18,31%	11496
Критика Західної Допомоги	15,13%	9502
Північнокорейська причетність	6,51%	4089
Тактика російської дезінформації	5,58%	3505
Китайські посередницькі зусилля	4,89%	3070
Втома від війни в Європі	3,65%	2295
Наслідки Енергетичної Війни	3,52%	2209
Криза лідерства Зеленського	2,86%	1795
Військова автономія ЄС	2,48%	1557
Українські мирні переговори	1,30%	814
Російські ядерні погрози	1,05%	662
Легітимність анексії Криму	0,61%	380
Розвиток безпілотників у військовій справі	0,47%	298
Вплив санкцій на Росію	0,29%	179
Відповідальність за воєнні злочини	0,21%	130

Наративи	Share of Voice (%)	К-ть згадувань
Розбіжності в оборонній політиці ЄС	0,16%	103
Звинувачення у неонацизмі в Україні	0,12%	78
Суперечки щодо мобілізації в Україні	0,11%	72
Глобальні наслідки продовольчої кризи	0,07%	46
Виклики Українського Контрнаступу	0,07%	43
Мобілізаційні протести в Росії	0,01%	7

Загалом було проаналізовано 94584 згадки, з яких 62799 (66% від загального обсягу) містили один із зазначених наративів. Кожній згадці присвоювався один основний наратив, без випадків одночасного поєднання двох наративів у межах одного тексту. Решта 31785 згадок були або надто короткими для визначення чіткого наративу, або містили лише об'єктивні факти без наративного забарвлення.

Потижнева динаміка згадувань за к-тю згадувань

Загалом, сплески протягом дослідженого періоду були пов'язані з такими подіями:

- Наприкінці листопада — з виборами президента Америки
- Середина-кінець січня — інавгурація президента США
- У лютому — пов'язаний із наближенням річниці війни, візитами іноземних лідерів до Києва 24 лютого
- Продовження обговорення у кінці лютого - на початку березня — зустріч Зеленського з Трампом у Білому домі
- Згадки у весняний період були пов'язані з активним висвітленням теми переговорів

З проаналізованих даних не можна зробити висновок про вплив конференції Crimea Global, оскільки явно на це не вказує жоден з факторів: не було жодної згадки про конференцію серед досліджених публікацій та не було помітного зростання інтересу до обговорення Криму у період з 21 листопада чи після. Крім цього, дати проведення конференції збігаються з обговоренням виборів президента США та новин пов'язаних з цим.

Тема війни в Україні згадується в джерелах з різноманітних онлайн-платформ, включаючи **Facebook, YouTube (переважно коментарі), Telegram, Twitter, TikTok**, а також **новинні вебсайти** (Antara News, Detik News, Viva News, Yeni Akit, RM.id, Minuto Neuquen, Clarin, CNN Brasil, Ynet Español), блоги (blogspot) та форуми (rankia).

Facebook є найбільш домінуючою платформою, особливо у джерелах з африканських країн, таких як **Буркіна-Фасо, Малі та Сенегал**.

Коментарі на YouTube також часто зустрічаються в джерелах з Індонезії та невідомих країн (але відомим регіоном).

Значна кількість джерел походить з **Індонезії, Буркіна-Фасо, Малі, Сенегалу, Бразилії та Аргентини**. Ізраїль та Туреччина представлені меншою кількістю джерел.

Війна в Україні обговорюється в різних контекстах, але деякі теми повторюються частіше:

- Дуже часто війна представлена як **проксі-війна між Росією та НАТО/США**, спровокована розширенням НАТО на схід та порушенням домовленостей. Обговорюється військова допомога Україні від Заходу та її вплив на тривалість конфлікту.
- Багато джерел покладають відповідальність за початок війни на **Захід, НАТО, США або Україну/Зеленського**.
- Згадуються переговори, перешкоди до них та можливі умови припинення конфлікту.
- Часто згадується руйнування інфраструктури та втрати, борги України та потенційна експлуатація з боку Заходу.
- Присутні посилання на історичну приналежність певних територій до Росії та культурну єдність українців, росіян та білорусів.
- Згадуються атаки, втрати, конкретні бої та захоплена техніка.
- Лунають звинувачення України у переслідуванні російськомовного населення, а Заходу/України у приховуванні "злочинів" (біолабораторії, заборонені технології).
- Обговорюються зміни у світовому балансі сил, піднесення Росії та БРІКС, занепад Європи та Заходу.

Переважає тональність щодо України та її керівництва (особливо Президента Зеленського) є негативною або критичною, особливо у коментарях у соціальних мережах з Африки та Латинської Америки.

Нейтральне висвітлення подій (атаки, жертви, дипломатичні зустрічі) присутнє в деяких новинних джерелах, але є менш поширеним, ніж контент, що виражає сильну думку, особливо у коментарях у соціальних мережах. Є також джерела, які критикують Росію або пропонують альтернативні погляди.

Аналіз показує значний тренд, особливо серед джерел у соціальних мережах з країн Африки та Латинської Америки, де наратив значною мірою **сприятливий для Росії та критичний до України та Заходу**. Війна часто подається як проксі-конфлікт між Росією та НАТО/США, спровокований західним розширенням та маніпуляціями України, що призводить до неминучої поразки та страждань України, тоді як Захід переслідує власні інтереси.

2.1. Аналіз спільних наративів. Розповідь про агресію НАТО

Основний наратив, який простежується в багатьох джерелах, полягає в тому, що війна в Україні була **спровокована НАТО, Сполученими Штатами та/або Заходом**. Часто стверджується, що війна є **результатом розширення НАТО на схід** та порушенням домовленостей про нерозширення альянсу.

Війна представлена не як конфлікт між Росією та Україною, а як **проксі-війна (війна чужими руками) між Росією та НАТО/США/Заходом**, де Україна виступає як інструмент, маріонетка або поле бою. Президент Зеленський часто зображується як **маріонетка Заходу/НАТО/США**, який міг би уникнути війни, не провокуючи Росію прагненням до НАТО.

Росія, згідно з цим наративом, **не "вторглася" в Україну, а "захищалася" або діяла "превентивно"** для забезпечення своєї безпеки та усунення загроз, створених НАТО поблизу своїх кордонів. Згадуються цілі Росії як "демілітаризація" та "денацифікація" України.

Також часто присутні елементи **теорій змови**, такі як існування американських біолабораторій в Україні або причетність Заходу до вбивства російського генерала Кирилова, який нібито викривав ці "злочини". Захід звинувачується у спробах послабити або розчленувати Росію. Військова допомога Україні від Заходу розглядається як спроба продовжити конфлікт або спосіб Заходу отримати прибуток (продаж зброї, майбутні інвестиції).

Наратив також пов'язує війну в Україні зі зміною світового порядку, говорячи про **піднесення багатопольярного світу** та занепад однопольярного світу під домінуванням Заходу/США.

На основі проаналізованих джерел, цей наратив тісно корелює з **офіційною позицією та заявами російської влади**. Повторення конкретних тез ("проксі-війна", "маріонетка Зеленський", "НАТО спровокувало", "біолабораторії", "денацифікація", "Росія проти 50+ країн НАТО") багатьма різними користувачами та каналами, особливо у соціальних мережах, вказує на **широке поширення російської пропаганди**.

Хоча деякі джерела можуть висловлювати органічний антизахідний скепсис або симпатії до Росії з інших причин, **структурованість та послідовність основних аргументів** у переважній більшості джерел, що містять цей наратив, вказує на те, що **ключовим джерелом є російська державна пропаганда**, яка ефективно поширюється та, ймовірно, підхоплюється та ретранслюється користувачами та менш відомими медіа. Джерела, що представляють проукраїнську позицію або більш нейтральне висвітлення, також присутні, але їх менше, і вони часто реагують на згаданий проросійський/антизахідний наратив.

Найбільш вираженими каналами поширення цього наративу є соціальні мережі:

- Facebook.
- YouTube (переважно коментарі).
- Telegram та TikTok.

- **Регіональні та маловідомі новинні вебсайти** та блоги/форуми також поширюють цей наратив, іноді цитуючи російських офіційних осіб або ретранслюючи їхню позицію.
- Також є приклади поширення цього конкретного наративу у "топових" міжнародних медіа, хоча вони згадуються як ті, що, на думку коментаторів, поширюють "неправду" або "пропаганду" Заходу.

Поширення наративу про "агресію НАТО" та провину Заходу/України за війну має значно **негативний вплив на репутацію України** у джерелах, де він домінує.

Зображення України та її керівництва як маріонеток, корумпованих або відповідальних за початок війни прямо підриває довіру до України як суб'єкта міжнародних відносин, який самостійно приймає рішення та бореться за свою незалежність.

Подання українців як "гарматного м'яса", яке використовується Заходом у проксі-війні, може зменшувати співчуття до страждань, перекладаючи відповідальність на Захід чи навіть на саму Україну за "провокації".

Наратив про те, що військова допомога Заходу неефективна, лише затягує неминучу поразку України та слугує лише інтересам Заходу, підважує аргументи не на користь продовження підтримки України.

У регіонах з вираженими антизахідними настроями, цей наратив може призвести до відсутності підтримки України або навіть до відкритої опозиції, оскільки Росія подається як сила, що протистоїть "західному імперіалізму" та бореться за "багатополярний світ".

Загалом, в джерелах, що поширюють цей наратив, репутація України піддається значному тиску, представляючи її як жертву геополітичних ігор, а не як націю, яка відстоює свою територіальну цілісність та суверенітет.

Загалом, у цьому наративі основними згадуваними персонами є Володимир Зеленський та Володимир Путін. Проте, Зеленський в цьому контексті рідко згадується позитивно. Також часто зустрічаються згадки високопоставлених осіб Росії, що є цілком очікувано виходячи з ключових тез наративу.

2.2. Аналіз спільних наративів. Критика західної допомоги

Наратив стверджує, що підтримка, яку Україна отримує від західних країн (США, НАТО, Європи), є недостатньою, повільною або обмеженою. Часто згадується, що Україна стала жертвою Заходу, який обманув її обіцянками підтримки. Наратив включає думки про те, що західна допомога робить Україну слабшою або веде до поразки, що Україна "жебракує" за допомогу, а західні військові продукти дорожчі та менш ефективні за російські. Існує також критика, що допомога перетворюється на борги, які Україна буде змушена відшкодовувати, можливо, своїми природними ресурсами. Президент Зеленський часто зображується як той, який приймає погані рішення або навіть є "неонацистом". Згадується гіпокритичність європейських лідерів. Наратив також охоплює заяви про те, що Захід боїться Росії, зокрема ядерної зброї, або що країни Заходу самі стикаються з економічними труднощами через підтримку України. Є посилання на заяви Трампа щодо припинення допомоги або перегляду відносин.

Переважна більшість ключових тез цього наративу – про використання України, про вину Заходу у війні, про слабкість України без підтримки та неспроможність перемогти, про негативне зображення Зеленського – повністю відповідає офіційній риториці та пропаганді Російської Федерації. Хоча деякі елементи (наприклад, занепокоєння щодо повільності поставок зброї) можуть бути органічними чи проукраїнськими, системність та повторюваність конкретних меседжів у різних джерелах та регіонах свідчить про значний вплив **російської пропаганди**. Проукраїнські джерела, цитуючи Зеленського або українських чи західних офіційних осіб, переважно говорять про необхідність підтримки або повідомляють про її призупинення/надання, а не критикують її з позицій, що відповідають російським тезам.

Соціальні мережі (коментарі на YouTube, Facebook, Telegram, TikTok) є основними та найбільш насиченими цим наративом, особливо у коментарях під новинами чи репостами з регіональних та навіть топових ЗМІ. Також цей наратив присутній у публікаціях деяких менш відомих або регіональних онлайн-платформ та ЗМІ. Топові видання, як правило, подають більш нейтральні новини або цитують офіційні джерела, але розділи коментарів під ними часто стають майданчиком для поширення проросійських тез.

Поширення цього наративу, особливо в регіонах Африки, Латинської Америки та Південно-Східної Азії (Індонезія, Туреччина), де представлені ці джерела, імовірно, призводить до **значного скепсису та недовіри** до України та її цілей. Зображення України як інструменту Заходу підриває сприйняття її як суверенної держави, що захищається від агресії. Наратив про її слабкість без західної допомоги та про можливість поразки може зменшити емпатію та бажання підтримувати її зусилля. Критика західної допомоги як такої, що шкодить самій Україні або є вигідною лише Заходу (через ресурси чи ослаблення Росії), формує негативний образ України як жертви маніпуляцій, а не партнера. Це сприяє поширенню байдужості або навіть неприязні, перешкоджаючи формуванню стійкої міжнародної підтримки на рівні громадськості у цих регіонах.

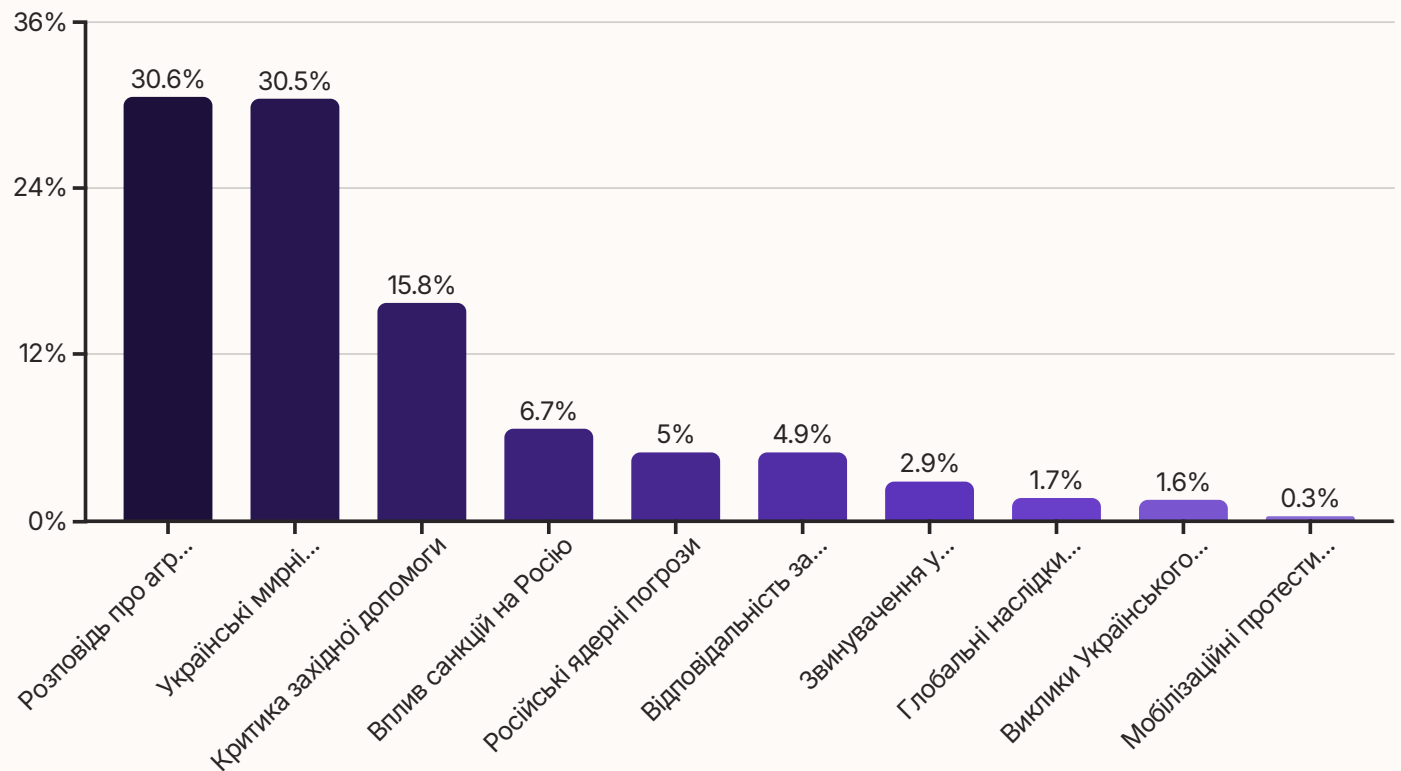
Ключовими фігурами, які найбільше згадуються у наративі, є **Володимир Путін** та **Володимир Зеленський**, що цілком очікувано, враховуючи їхні ролі у конфлікті. Також часто згадують **Сибіґа** та **Сергій Лавров** як представники дипломатії.

3. Наративний аналіз країн Африки

Ми провели ретельний аналіз контенту, зібраного з онлайн-видань Африки, а також згадок у соціальних мережах, таких як Facebook, Twitter, TikTok, Telegram, YouTube та інших платформ, включаючи пости, коментарі, відповіді на коментарі тощо.

Для аналізу масиву текстів ми застосували неймережеву модель, яка дозволила виокремити 10 основних наративів, що домінували в досліджуваному контенті за період моніторингу.

Наративи за к-тю згадувань

Ми поділили виявлені наративи на дві групи: проукраїнські та проросійські.

▼ Позитивні для України наративи

Проукраїнські наративи підкреслюють дії, спрямовані на підтримку України, висвітлюють проблеми та слабкі сторони Росії або демонструють зусилля України на міжнародній арені, зокрема через мирні переговори, критику недостатньої західної допомоги, вплив санкцій на Росію, притягнення до відповідальності за воєнні злочини, подолання продовольчої кризи та висвітлення мобілізаційних протестів у Росії.

Наратив	Короткий опис	Вплив на образ України
Українські мирні переговори	Україна пропонує мирні плани, наполягаючи на територіальній цілісності та гарантіях безпеки, відкидаючи поступки щодо суверенітету та шукаючи міжнародних посередників.	Цей наратив представляє Україну як сторону, яка активно шукає мир на справедливих умовах, підкреслюючи її суверенітет, принциповість та відповідальний підхід до врегулювання конфлікту, що позитивно впливає на міжнародний імідж.
Критика західної допомоги	Українські посадовці наголошують на недостатній та повільній західній військовій допомозі, стверджуючи, що затримки послаблюють оборону. Медіа представляють вагання Заходу як продовження війни, а Зеленський – як зраду демократичних цінностей.	Хоча це критика партнерів, вона виходить від України та має на меті мобілізувати більшу підтримку , що представляє Україну як країну, що рішуче бореться, але потребує більше ресурсів через недостатню своєчасну допомогу, підкреслюючи її стійкість та важливість західної підтримки . Також може опосередковано створити образ України як захисника демократичних цінностей.
Вплив санкцій на Росію	Наратив описує, як західні санкції тиснуть на російську економіку (енергетику, технології, фінанси), зменшуючи надходження до бюджету та підриваючи військове виробництво. Також згадуються спроби Росії ухилитися від обмежень.	Висвітлення ефективності (або спроб ухилення) санкцій підкреслює міжнародний тиск на Росію через її агресію , що опосередковано посилює образ України як країни, яку підтримує міжнародна спільнота у протистоянні агресору, що зазнає збитків.
Відповідальність за воєнні злочини	Наратив висвітлює розслідування міжнародними судами звірств, видані ордери на арешт російських посадовців, задокументовані масові поховання та визнання депортації дітей геноцидом.	Цей наратив фокусується на злочинах, вчинених Росією , та зусиллях з притягнення винних до відповідальності. Посилює образ України як жертви жорстокої агресії , яка прагне справедливості та дотримання міжнародного права, що викликає співчуття та підтримку.

Наратив	Короткий опис	Вплив на образ України
Мобілізаційні протести в Росії	Наратив висвітлює внутрішні заворушення в Росії через мобілізацію, протести, скарги призовників та еміграцію, а також розправи з інакомисленням. Це послаблює внутрішню легітимність Путіна.	Висвітлення внутрішніх проблем противника та опору росіян війні може створити образ України як сторони, яка чинить ефективний опір , що призводить до проблем всередині Росії. Допомагає посилити віру в перемогу України та підірвати уявлення про монолітність російського суспільства у підтримці війни.
Глобальні наслідки продовольчої кризи	Описується, як блокади Чорного моря та дії Росії призводять до зростання цін на продовольство та ризиків голоду. Наратив також згадує зусилля України з розбудови альтернативних шляхів експорту зерна.	Висвітлення негативної ролі Росії у створенні та поглибленні глобальної продовольчої кризи покращує імідж України , представляючи її як сторону, яка потерпає від блокади, але при цьому активно шукає шляхи для забезпечення світової продовольчої безпеки, демонструючи свою відповідальність перед міжнародною спільнотою.

▼ Негативні (проросійські) наративи

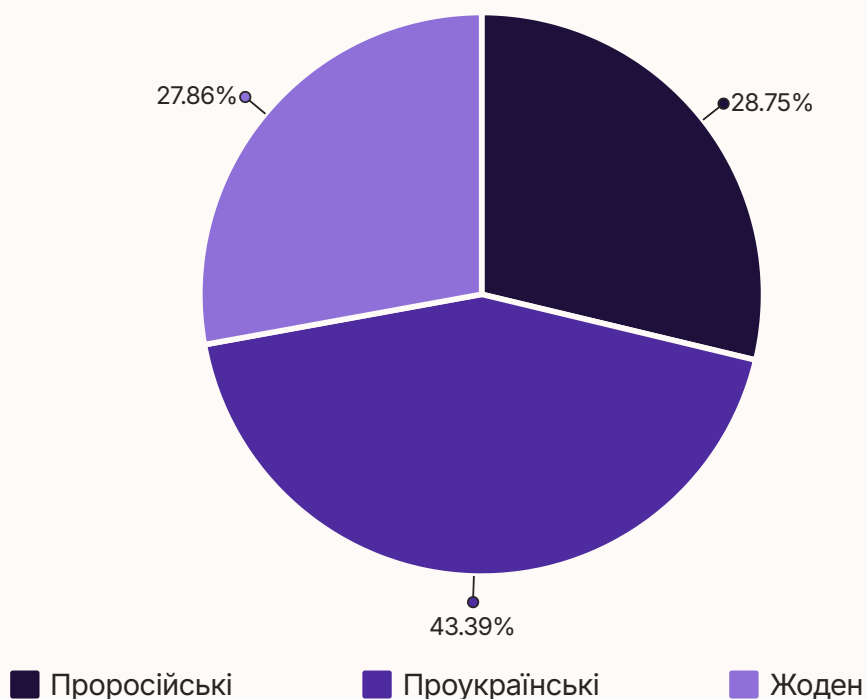
Проросійські наративи, навпаки, просуваються Росією для виправдання її дій або делегітимації України та Заходу, включаючи розповіді про агресію НАТО, ядерні погрози, звинувачення у неонацизмі в Україні та висвітлення викликів українського контрнаступу.

Наратив	Короткий опис	Вплив на образ України
Розповідь про агресію НАТО	Російські спікери зображують розширення НАТО як пряму загрозу безпеці, що виправдовує дії Росії. Використовується антизахідна риторика, яка представляє НАТО як фактор, що дестабілізує глобальну безпеку. Цей наратив є ключовим елементом проросійських дезінформаційних кампаній.	Цей наратив опосередковано шкодить образу України, оскільки він перекладає відповідальність за конфлікт з Росії на НАТО, представляючи війну не як акт російської агресії проти України, а як нібито вимушену відповідь Росії на загрозу з боку альянсу , що зменшує сприйняття України як жертви та може підірвати підтримку з боку країн, які бачать НАТО як проблематичний фактор.
Російські ядерні погрози	Москва використовує ядерне залякування для стримування західної інтервенції в Україну. Російські офіційні особи попереджають про ядерну готовність та пов'язують застосування зброї з екзистенційними загрозами.	Хоча цей наратив спрямований на Захід, він може посилити занепокоєння щодо ескалації конфлікту , пов'язаного з Україною. Це потенційно може призвести до тиску на Україну з метою пошуку компромісів, щоб уникнути подальшого загострення, що негативно впливає на її здатність відстоювати свої інтереси без поступок.
Звинувачення у неонацизмі в Україні	Кремль представляє війну як "денацифікацію", використовуючи минулі зв'язки батальйону "Азов" як зброю в пропаганді. Москва ототожнює український націоналізм із фашизмом. Це ключовий елемент російського наративу легітимізації.	Цей наратив прямо спрямований на демонізацію українського уряду та збройних сил , підриваючи українські заклики до солідарності та поляризуючи глобальну аудиторію. Він створює хибне уявлення про Україну як про "нацистську" державу, що є надзвичайно шкідливим для її міжнародного іміджу.

Наратив	Короткий опис	Вплив на образ України
Виклики Українського Контрнаступу	Наратив аналізує труднощі українського наступу, зокрема нестачу техніки, російську оборону, мінні поля, російську радіоелектронну боротьбу та брак особового складу. Описуються "невдалі наступи".	Висвітлення труднощів та "невдач" на полі бою, хоча і є аналізом реальних подій, може створити образ України як військово неефективної або такої, що не досягає поставлених цілей. Така риторика може підірвати довіру до українських військових можливостей та зменшити оптимізм щодо перспектив перемоги, що потенційно впливає на рівень західної підтримки.

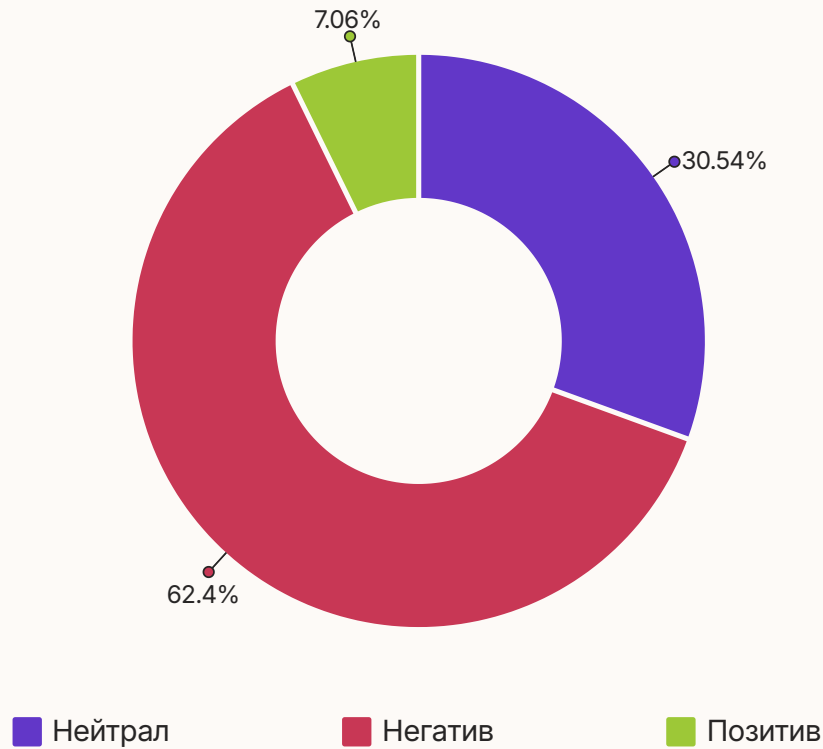
Загалом було проаналізовано 3683 згадки, з яких 2657 (72% від загального обсягу) містили один із зазначених наративів. Кожній згадці присвоювався один основний наратив, без випадків одночасного поєднання двох наративів у межах одного тексту. Проукраїнські наративи переважали, з'явившись у 1598 згадках (43% від усіх), тоді як проросійські наративи було виявлено у 1059 згадках (29% від усіх). Решта 1026 згадок були або надто короткими для визначення чіткого наративу, або містили лише об'єктивні факти без наративного забарвлення.

Розподіл наративів за к-тю згадувань

Ці групи поділу є **умовними** та робились з погляду **потенційної користі** наративу **для України**. Проте, крім цього, було додано більш об'єктивний показник, а саме, **тональність** (позитив/негатив/нейтрал) стосовно **України** у **кожній** конкретній згадці. Тому, важливо розуміти, що навіть серед умовних проукраїнських наративів були, в тому числі згадки з **критикою** цих наративів та/або дій України.

Тональність стосовно України за к-тю згадувань

3.1. Розповідь про агресію НАТО

У проаналізованих згадках, особливо в соціальних мережах та деяких онлайн-медіа, **нарратив "Розповідь про агресію НАТО"** є центральним елементом проросійської риторики, спрямованої на виправдання дій Росії в Україні. Він послідовно зображує розширення та політику НАТО як **пряму і неминучу загрозу безпеці Росії**, яка нібито змусила Москву до "спеціальної військової операції". Цей наратив часто подається як "правда", що протиставляється західній "пропаганді" та "брехні", і використовується для мобілізації підтримки діям Росії серед аудиторії в Африці та інших регіонах.

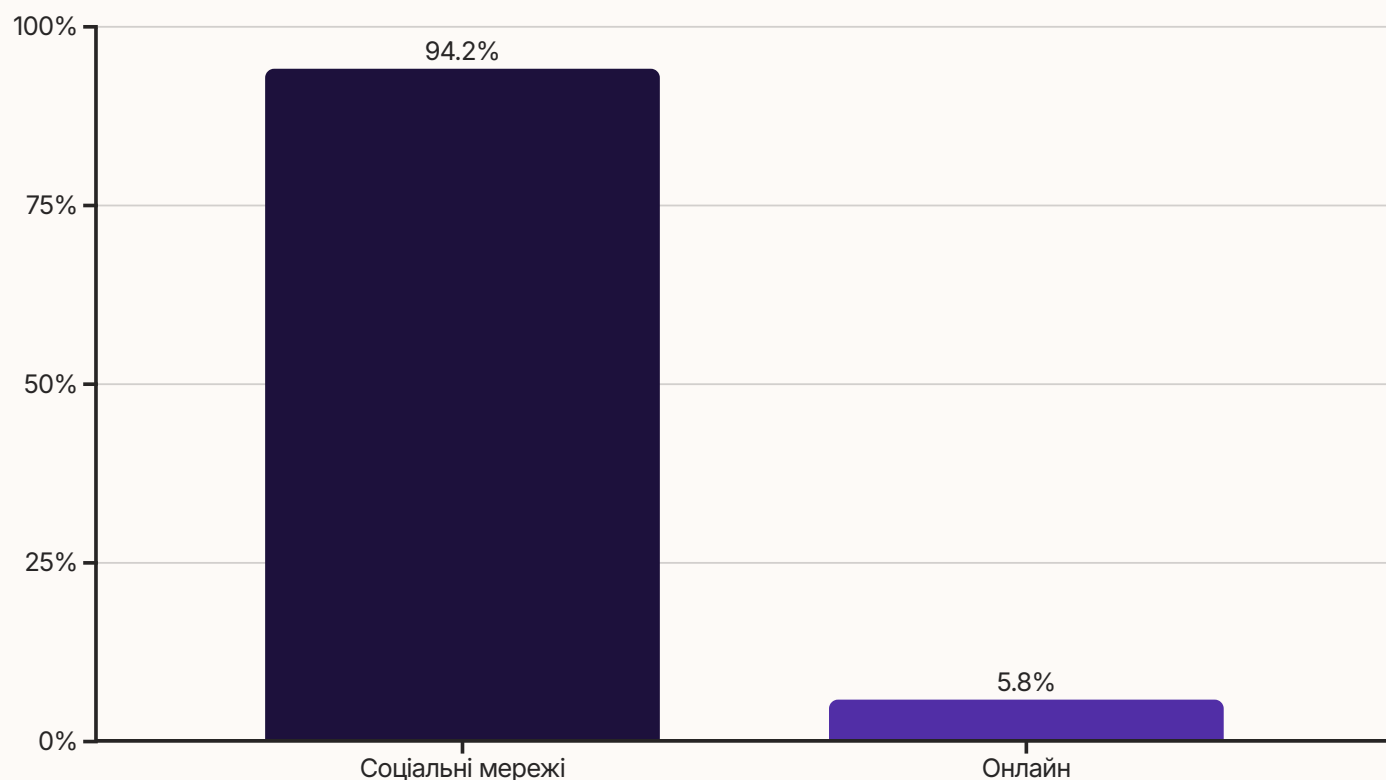
Ключові моменти наративу "Розповідь про агресію НАТО" у текстах згадувань:

- 1. Розширення НАТО та його наближення до кордонів Росії як головна провокація та загроза.** Згадки стверджують, що НАТО "порушило домовленості, встановлені після Холодної війни, "наблизившись до безпосередніх кордонів" та бажаючи "встановити свої військові бази на порозі Росії". Прагнення України вступити до НАТО прямо називається причиною війни, оскільки Росія "не дозволить ворогу оселитися в Україні", де він буде "у вітальні".
- 2. Війна в Україні представлена як проксі-війна НАТО та США проти Росії.** Наратив наполягає, що конфлікт не є війною України проти Росії, а "війною між Росією та НАТО", де Україна "використовується лише" або "поставлена як поле битви". США та НАТО "ховаються за бідною Україною", прагнучи "ослабити та розлютити Росію" та реалізувати плани встановлення однополярного світу або "реколонізації", в той час, як Росія нібито "бореться проти 70 країн".
- 3. Українське керівництво, зокрема Зеленський, зображується як інструмент або маріонетка Заходу/НАТО.** Згадки описують Зеленського як "маріонетку" або "клоуна", якого "підштовхнули" до війни заради інтересів НАТО/США. Стверджується, що Україна "шукала цього [війни]... на маніпуляціях членів НАТО" та що Зеленський "не хотів підписувати жодних мирних угод", відкидаючи навіть пропозиції припинення вогню, оскільки він "чіпляється за владу" за західної підтримки.
- 4. Західна військова та фінансова допомога Україні розглядається як продовження війни та спроба ослабити Росію.** Наратив стверджує, що війна триває тому, що Захід "озброює" та "фінансує" Україну, і що без підтримки НАТО конфлікт давно б закінчився. Мета цієї допомоги нібито полягає в тому, щоб "ослабити Росію" або "виснажити Захід". Однак, попри допомогу в "мільярди доларів", зусилля НАТО представлені як неефективні, а Росія "виграє битву".
- 5. Використання історичних аналогій та посилання на минулі дії НАТО для підтвердження його "агресивності".** Наратив посилається на події минулого, такі як "великий злочин НАТО" при "демонтажі Югославії/Сербії" в 1999 році, щоб підкреслити деструктивну природу Альянсу. Також часто згадуються події в Україні з 2014 року, які зображуються як "державний переворот", організований Заходом для встановлення "антиросійського режиму" та "масових вбивств" проросійського населення, що нібито стало безпосередньою причиною "спеціальної операції" Росії для "порятунку".
- 6. Твердження про слабкість та страх НАТО перед Росією, попри його колективну силу.** Наратив часто містить заяви, що НАТО "боїться Росії", тому не наважується вступити у прямий

конфлікт. Згадується, що НАТО "не змогло взяти маленьку Україну" і навіть "програло війну проти Росії в Україні". Це використовується для демонстрації сили Росії та нібито "порожніх слів" НАТО, хоча одночасно стверджується, що НАТО складається з "30 країн проти однієї".

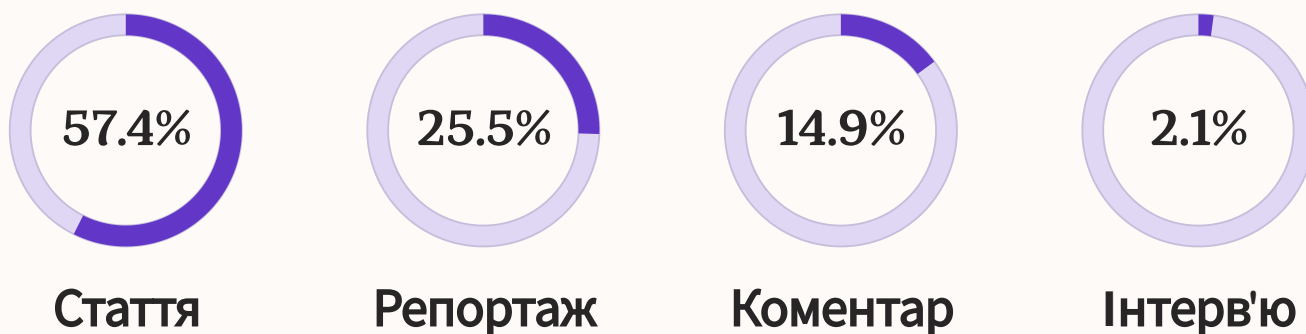
Наратив "Розповідь про агресію НАТО" значно більше поширювався у **соціальних мережах** порівняно з онлайн-ЗМІ, згідно з проаналізованими даними. Загальна кількість згадувань цього наративу становить 815. З них **767** припадає на соціальні мережі, тоді як лише **47** – на онлайн-ЗМІ. Це свідчить про те, що соціальні мережі є основним каналом розповсюдження цього наративу в досліджених джерелах.

Розподіл згадувань наративу за к-тю повідомлень

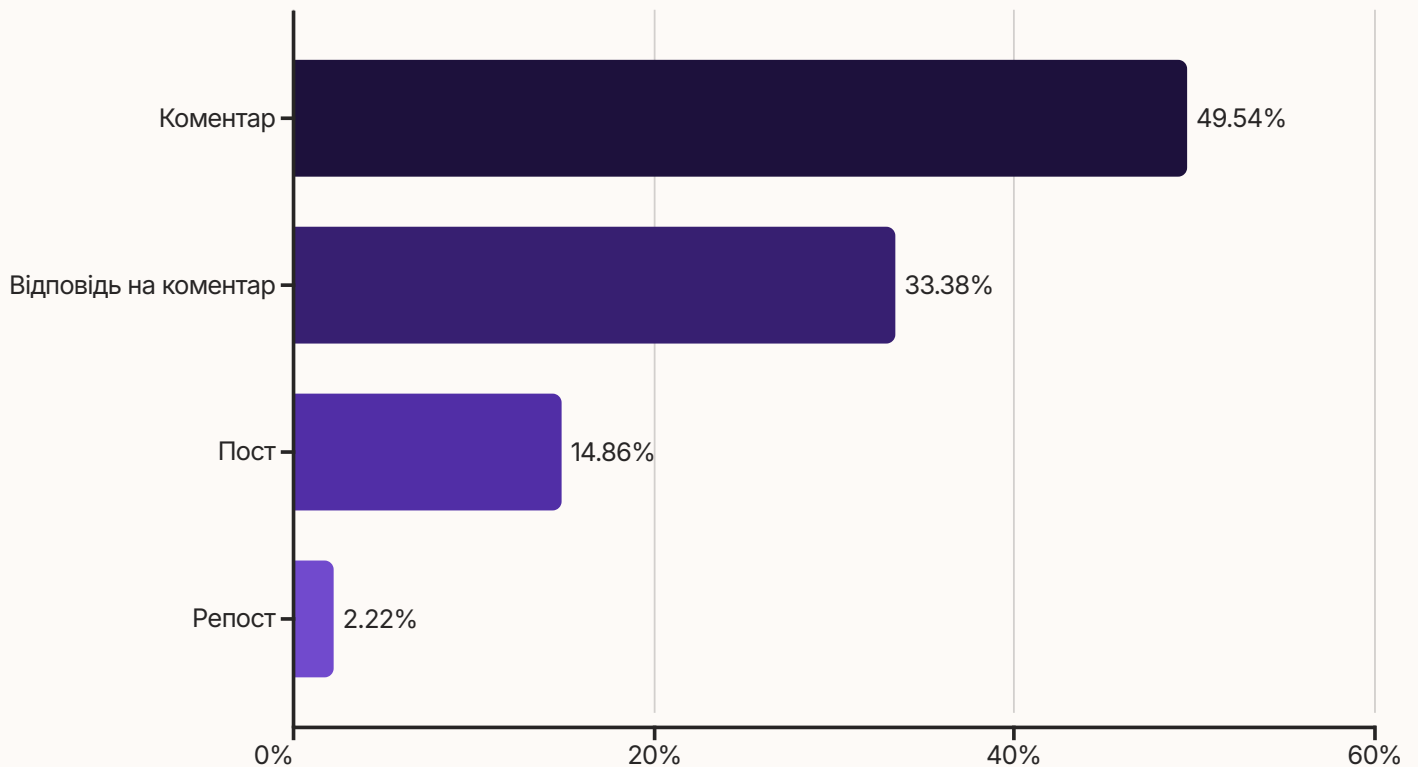
Найбільш частими типами контенту для **Онлайн ЗМІ** є статті та репортажі. Категорії, які потенційно можуть містити більш глибоку аналітику чи пряму думку експертів (Інтерв'ю), присутні в незначній кількості (лише 1 згадування), що вказує на те, що в онлайн-ЗМІ в рамках цього наративу більше поширювались стандартні інформаційні або описові формати, а не глибокі аналітичні матеріали чи інтерв'ю.

Типи згадувань наративу в Онлайн ЗМІ за к-тю повідомлень

Значна перевага **коментарів** (380) та **відповідей на коментарі** (256) вказує на **високий рівень обговорення та інтеракції** навколо цього наративу серед користувачів соціальних мереж. Однак, це може свідчити не про **високий рівень зацікавлення** аудиторії, а про **присутність скоординованих дій**, як потенційне використання ботів. Висока кількість коментарів та відповідей створює ілюзію жвавої дискусії та посилює видимість наративу.

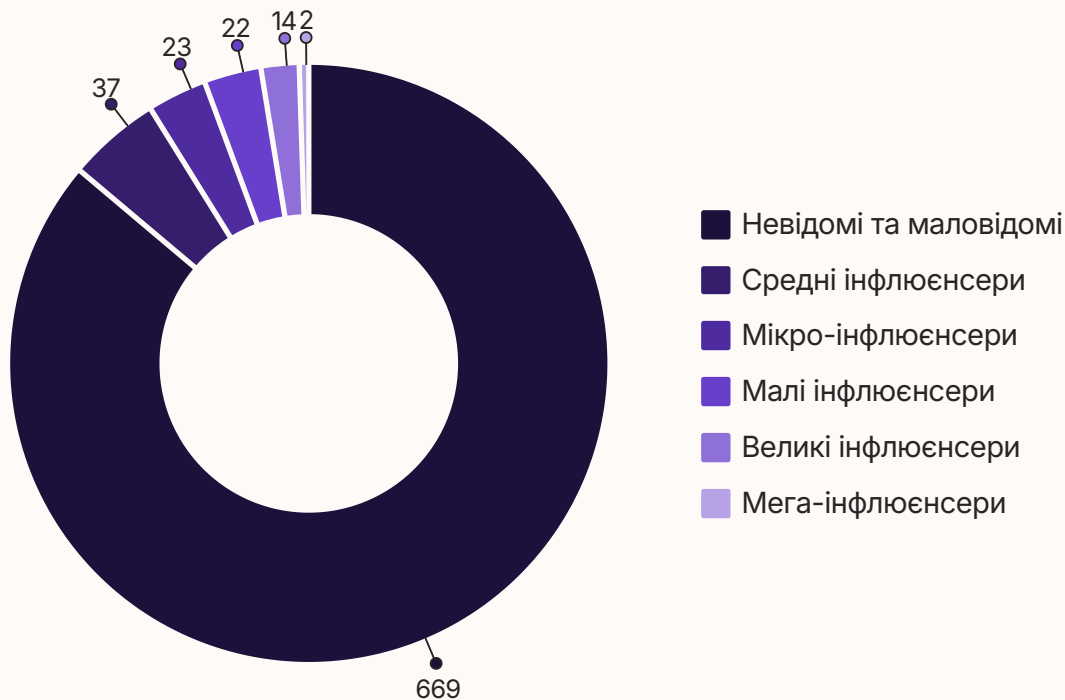
Типи згадувань наративу в Соцмережах за к-тю повідомлень

Кількість **постів (114)** свідчить про спроби активного поширення наративу ініціаторами публікацій. Однак, ефективність цього поширення (успіх з точки зору охоплення та залучення) залежить від "енгейджменту" (реакцій, поширень, коментарів) що для даної вибірки становить **3.78%** та свідчить про те, що спроби поширення наративу **справляють певний вплив і викликають залучення**.

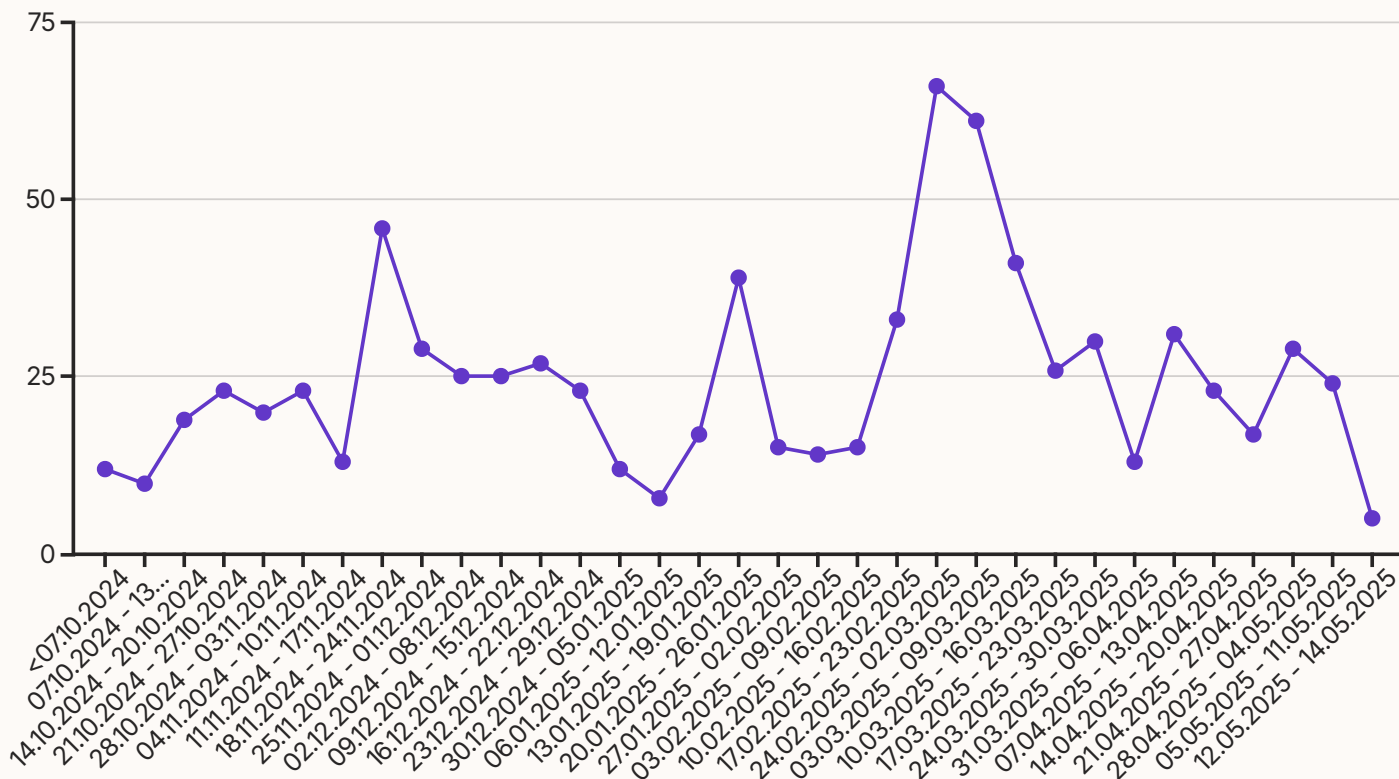
Аналіз за **рівнем впливовості джерел** у соціальних мережах показує, що переважна більшість згадувань (669 з 767) походить від категорій "**Невідомі та маловідомі**" (<5 тис. підписників). Це означає, що основний обсяг поширення забезпечується великою кількістю облікових записів з невеликою аудиторією, що також може включати ботів або менш "органічні" методи поширення. Більш впливові категорії інфлюенсерів ("Великі", "Малі", "Мега", "Мікро", "Середні") становлять значно меншу частку згадувань (загалом 98 згадувань). Хоча наратив проникає і на сторінки з більшою аудиторією, його масовість досягається завдяки широкому розповсюдженню через численні, часто анонімні або маловідомі акаунти.

К-ть згадувань у соцмережах за рівнем автора

Поширення наративу "Розповідь про агресію НАТО" ймовірно значною мірою досягається неорганічними методами, спрямованими на штучне підвищення його видимості. Органічне поширення існує, але його природа відрізняється від цілеспрямованого просування дезінформації.

Потижнева динаміка згадувань

Сплеск у лютому 2025 року - це найбільш виражений сплеск активності за досліджений період даних. Особливо висока концентрація публікацій припадає на **другу половину лютого 2025 року**, включаючи дати безпосередньо напередодні та після 24 лютого.

Цей сплеск може бути пов'язаний з **річницею повномасштабного вторгнення Росії в Україну (24 лютого)**. Дезінформаційні кампанії, спрямовані на виправдання дій Росії, часто активізуються навколо таких значущих дат. Коментарі цього періоду часто повторюють ключові тези наративу: НАТО/Захід спровокували війну через розширення та бажання включити Україну в НАТО, Росія була змушена провести "спеціальну операцію", НАТО використовує Україну як маріонетку або проксі у війні проти Росії, Росія вже перемогла або перемагає у війні проти Заходу/НАТО. Таке узгодження тем та термінів публікацій свідчить про **спрямовану координацію**.

Спостерігається помітне зростання кількості згадувань порівняно з жовтнем та груднем 2024 року у період з 18.11.2024 по 24.11.2024, що збігається з датами проведення конференції Crimea Global та може свідчити про її вплив на загальну динаміку. Проте, у цей період також активно фігурували обговорення виборів в США, а отже впевнено стверджувати про вплив конференції не можна. Крім цього, у проаналізованих даних, **немає жодних безпосередніх згадок про конференцію "Crimea Global"**. Також, у наданих витягах **відсутні згадки про організацію "МІПЛ"**.

Географічний розподіл згадувань

Наратив "агресії НАТО" включає ключові тези про те, що війна в Україні спровокована НАТО/США, Україна є "маріонеткою" Заходу, Росія бореться проти НАТО/Заходу, а Захід/НАТО зазнали поразки. Ці тези знаходять відгук у певних країнах Африки, що може бути пов'язано з такими факторами, що простежуються у наданих даних:

1 Антизахідні та антиколоніальні настрої

Наратив про агресію НАТО/Заходу часто поєднується з критикою західного імперіалізму та втручання в справи африканських країн. Росія при цьому зображується як сила, що протистоїть західній гегемонії та підтримує суверенітет Африки. Такий підхід ефективний у країнах з історичним досвідом колоніалізму, як Малі, Буркіна-Фасо та Сенегал, де наратив активно поширюється.

2 Політичні зміни та переорієнтація

У країнах, що прагнуть зменшити залежність від Заходу, **проросійські та антизахідні наративи активно підтримуються**. Наратив "агресії НАТО" виправдовує таку переорієнтацію, представляючи Росію як "захисника" від західного тиску.

3 Сприйняття Західної "Лицемірності" та "Поразки"

Наратив підкреслює "подвійні стандарти" Заходу, наводячи приклади минулих військових інтервенцій. Стверджується, що **Росія перемагає НАТО в Україні**, що може робити проросійські наративи привабливими для країн, які хочуть зменшити західний вплив.

4 Цілеспрямовані інформаційні кампанії

Значна частина згадувань походить від "Невідомих та маловідомих" джерел у соціальних мережах. Це може свідчити про **скоординовані кампанії з поширення проросійських наративів**, які використовують місцеві акаунти (або акаунти, що видають себе за місцеві) для охоплення аудиторії.

Поширення наративу про "агресію НАТО" у деяких країнах Африки та Близького Сходу пов'язане з **антизахідними настроями та політичним зближенням з Росією**, що дозволяє Росії представляти себе як "захисника" від Заходу.

Теплова таблиця згадувань спікерів за країнами

Row Labels	Алжир	Ангола	Бенін	Буркіна-Фасо	Єгипет	Кенія	Кот-д'Івуар	Малі	Марокко	Мозамбік	Сенегал	Танзанія
Володимир Путін			1	23	13	5	6	28	1	1	13	1
Володимир Зеленський	1	1	2	18	3	1		7	1	1	7	1
Сергій Лавров				2	3			1		1		
Дмитро Медведєв				2	2							
Дмитро Пєсков					2	1						
Андрій Белоусов					2							
Дмитро Кулеба											1	
Олексій Арестович			1									
Ілан Шор					1							
Андрій Безруков					1							
Олексій Пушков					1							
Рустем Умєров					1							
Давид Арахамія											1	
Сергій Шойгу					1							
Валерій Герасимов					1							
Ігор Кирилов					1							

Ключові фігури, що просувають наратив про "агресію НАТО" - це **Путін, Лавров та Пєсков**. Їхні заяви формують основні тези цього наративу, які активно поширюються російськими ЗМІ.

Зеленський також згадується, але менше. Його образ використовується для дискредитації України як "маріонетки Заходу".

Інші спікери відіграють допоміжну роль у поширенні окремих тез наративу.

3.2. Українські мирні переговори

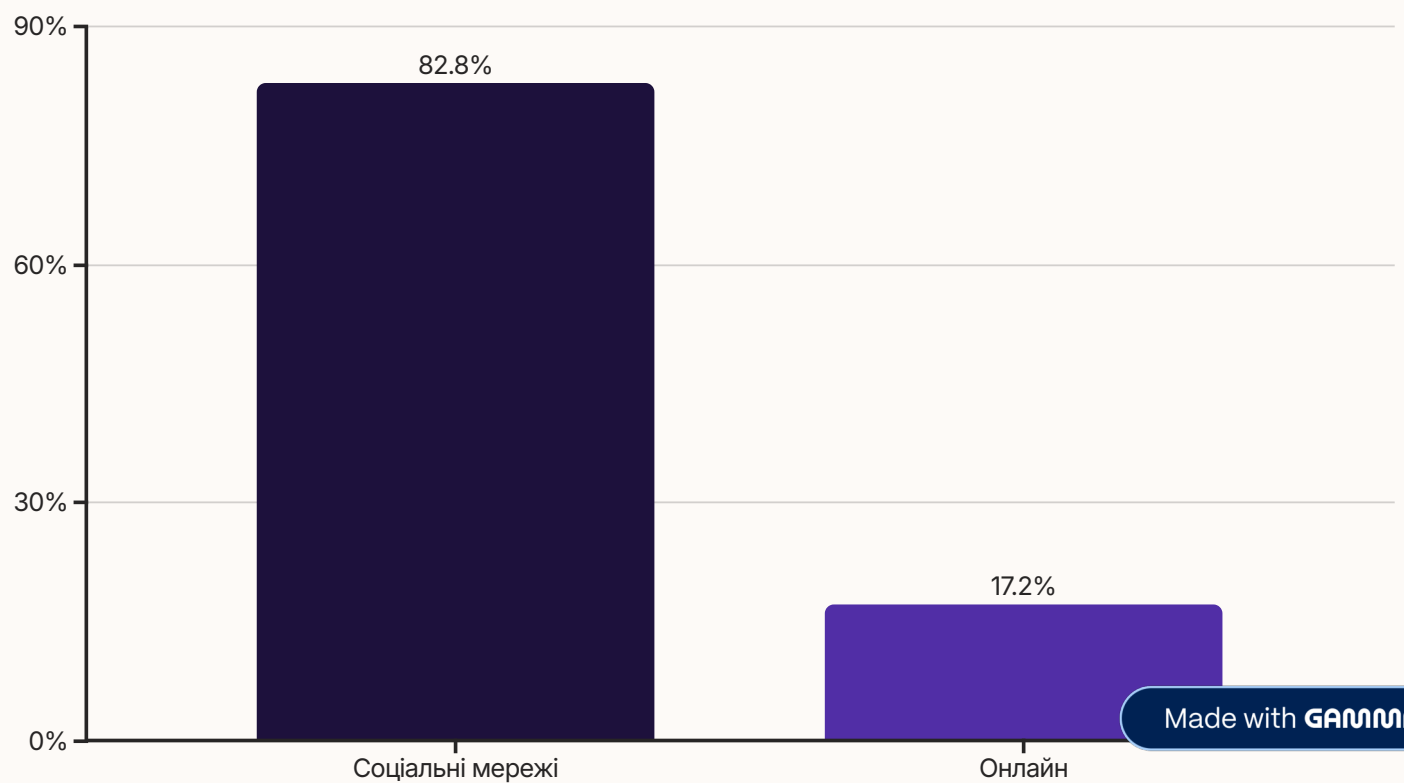
Наратив "Українські мирні переговори" зосереджується на позиції України, зокрема Президента Зеленського, щодо умов припинення війни з Росією. Він відображає спроби України досягти миру через переговори, але з чіткими вимогами, що викликають дискусії та критику в різних джерелах.

Ключові моменти наративу:

1. **Готовність до переговорів.** Зеленський заявляє про готовність до діалогу, зокрема через лист Трампу, прямі переговори з Путіним і міжнародні посередницькі канали (Туреччина, Китай, США).
2. **Умови припинення вогню.** Україна наполягає на територіальній цілісності, виведенні російських військ і гарантіях безпеки, включаючи вступ до НАТО або створення "внутрішнього НАТО". Зеленський відкидає поступки щодо Криму та Донбасу.
3. **Пропозиції перемир'я.** Україна пропонувала часткове припинення вогню (повітряне та морське) на саміті в Джидді та 30-денне перемир'я як умову для прямих переговорів.
4. **Критика позиції Зеленського.** Деякі джерела, звинувачують Зеленського в небажанні вести переговори, називаючи його "впертим" чи "маріонеткою Заходу". Згадується указ про заборону переговорів з Росією та відмова від Стамбульських угод 2022 року.
5. **Міжнародний контекст.** Наратив підкреслює втому Заходу від війни та роль США як потенційного посередника, тоді як Зеленський звинувачує Путіна в неготовності до миру.

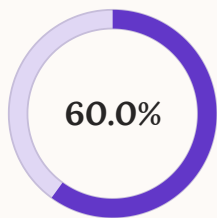
Із загальної кількості **813 згадок**, переважна більшість – **673 згадки** – **припадає на соціальні мережі**. Лише **140 згадок** зафіксовано в онлайн-медіа. Наратив **значно більше поширювався у соціальних мережах**, ніж у традиційних онлайн-ЗМІ, проте для наративу "Розповідь про агресію НАТО" ця різниця є кількісно більшою.

Розподіл згадувань наративу за к-тю повідомлень

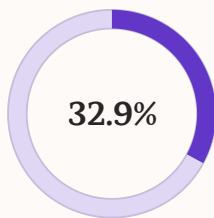

Більшість згадок в онлайн-медіа представлені у форматі **статей** та **звітів/репортажів**, що разом складають понад 92%. Це вказує на те, що в традиційних онлайн-медіа цей наратив висвітлювався переважно як новинна інформація та фактичні повідомлення про події, пов'язані з мирними переговорами. Менша частка припадає на більш аналітичні або особистісні формати, такі як коментарі, оглядові статті чи інтерв'ю.

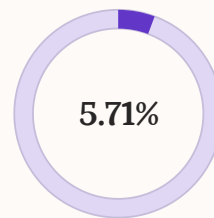
Типи згадувань наративу в Онлайн ЗМІ за к-тю повідомлень

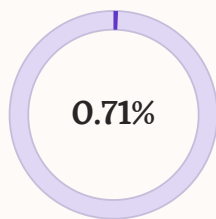
Стаття

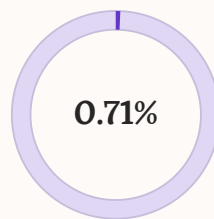
Репортаж

Коментар

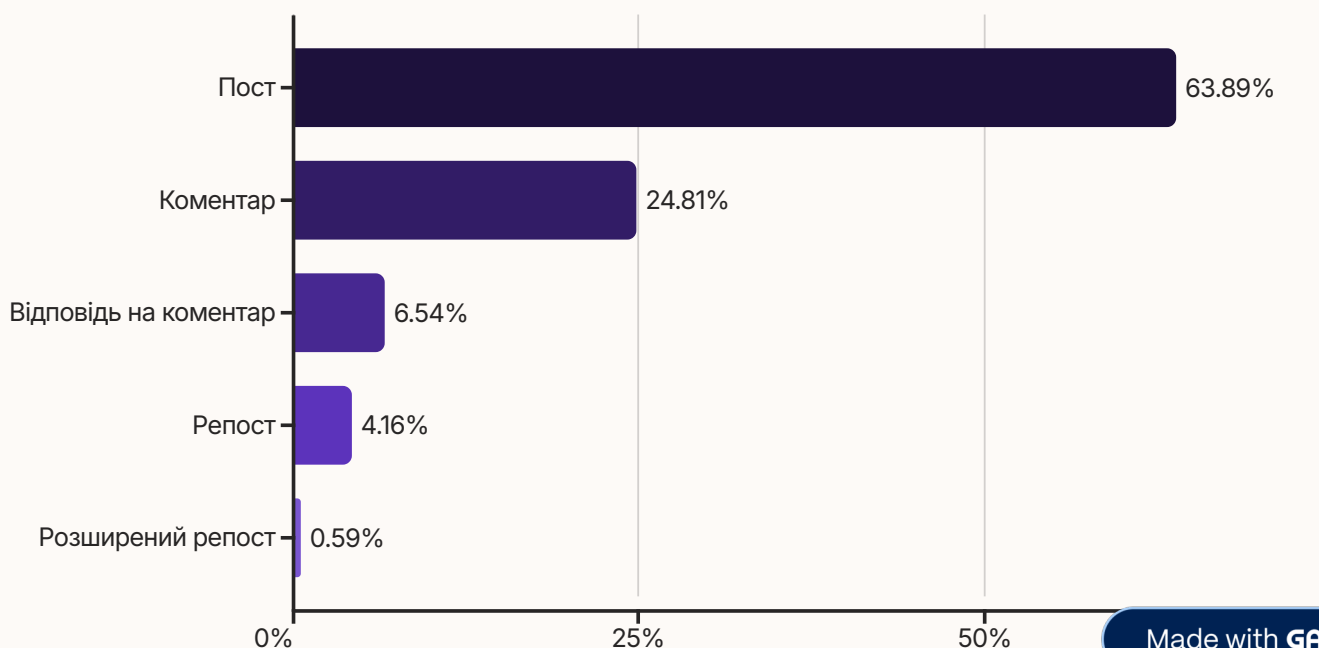
Інтерв'ю

Власна думка

Висока частка **постів** у соцмережах (**майже 64%**) може інтерпретуватись як спроба **активного поширення** наративу шляхом створення нових дописів. Значна сукупна частка коментарів та відповідей (понад 31%) може свідчити як про **високий рівень зацікавлення та обговорення**, так і про **можливу присутність автоматизованих акаунтів (ботів)** для штучного підвищення видимості та створення враження жвавої дискусії, хоча дані про категорії не підтверджують це прямо.

Типи згадувань наративу в Соцмережах за к-тю повідомлень

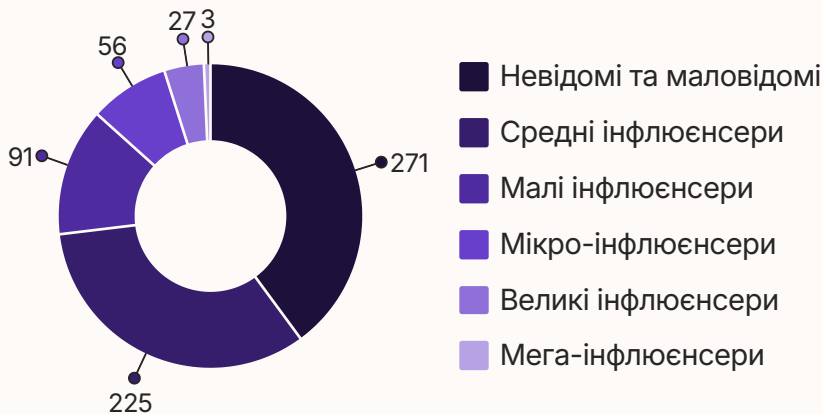

Для обох наративів **значна кількість коментарів** може розглядатись як показник обговорення та потенційної присутності ботів або скоординованих дій. Проте, для "Мирних переговорів" домінування постів вказує більше на **первинне поширення**, а для "Агресії НАТО" домінування коментарів сильніше підкреслює аспект взаємодії та створення ілюзії активності, а також вказує на потенційно **неорганічні методи поширення**, спрямовані на штучне підвищення видимості.

У наративі "**Розповідь про агресію НАТО**" категорія "**Невідомі та маловідомі**" є **абсолютно домінуючою**, на неї припадає близько 87.22% згадувань у СМ. Натомість, у наративі "**Українські мирні переговори**" частка цієї категорії значно менша – 40.27%.

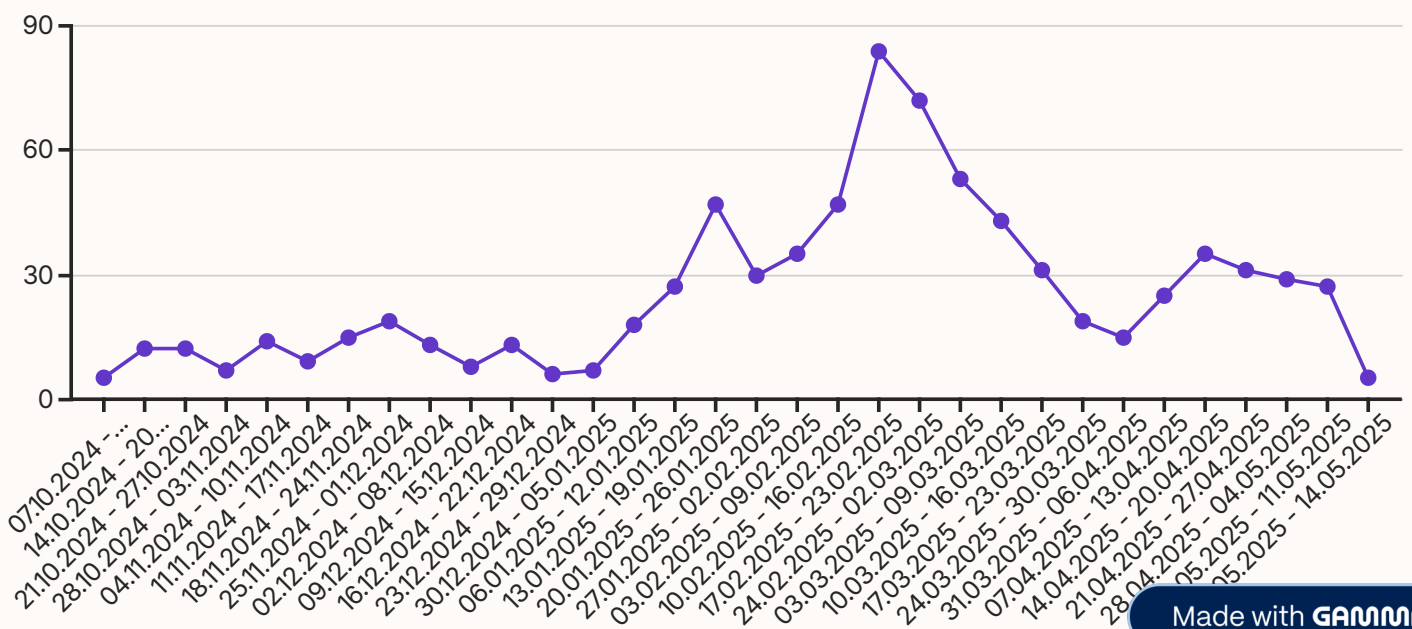
Для наративу "**Українські мирні переговори**" більш впливові джерела (Середні, Малі, Мікро, Великі, Мега) сукупно становлять значну частку (приблизно 59.73%) згадувань у соцмережах, тоді як для наративу "**Розповідь про агресію НАТО**" ці категорії разом дають лише близько 12.78% згадувань.

К-ть згадувань у соцмережах за рівнем автора

Сплеск у лютому 2025 року для наративу "**Українські мирні переговори**" також є найбільшим та ймовірно пов'язаний з річницею повномасштабного вторгнення.

Потижнева динаміка згадувань

У цей період (17.02-02.03) значна увага приділялася ролі Дональда Трампа та його можливим діям щодо припинення війни, обговоренням прямих контактів між США та Росією, а також різним поглядам на умови та можливість мирних переговорів, включаючи песимістичні оцінки ситуації для України та заяви Росії про готовність до миру лише на власних умовах.

Згадувань у період з 18.11.2024 по 24.11.2024 не можна інтерпретувати як активність пов'язану з конференцією, оскільки **жодне з повідомлень, що датуються цим проміжком часу, не містить згадок про конференцію чи Крим**. Джерела за цей період зосереджуються на таких темах, як заява Дональда Трампа про намір "краще" вирішити ситуацію в Україні; коментарі Олафа Шольца щодо конфлікту в Україні та потенційних переговорів; позиція Володимира Зеленського про готовність розглядати пропозиції щодо припинення війни а також, обговорення результатів саміту G20 та реакції на його підсумки щодо війни в Україні.

Географічний розподіл згадувань

Загальна кількість згадувань, пов'язаних з темою переговорів є високою в таких країнах, як **Танзанія (153), Єгипет (120), Буркіна-Фасо (100), Сенегал (61) та Малі (42)**. Причини такої присутності та можуть бути пов'язані з такими факторами:

1 Центральна роль Дональда Трампа в наративі про мирні переговори

Значна кількість джерел приділяє велику увагу потенційній ролі Дональда Трампа у досягненні миру. Трамп часто зображується як ключова фігура, здатна **"змусити до миру"** або досягти угоди з Росією. Обговорюються його заяви про швидке припинення війни, його контакти з Путіним (які він сам називає "відмінними"), а також пропозиції щодо поділу України або визнання російських територіальних завоювань.

2 Обговорення позицій сторін та звинувачення у перешкодженні миру

У згадках активно обговорюються умови, які висувають Україна та Росія для переговорів. Зустрічається також позиція про те, що **Україна або Володимир Зеленський відмовляються від переговорів**, перешкоджають їм, або що мирні ініціативи (наприклад, Мінські угоди чи переговори в Стамбулі) були зірвані з вини України чи Заходу. Росія, навіть у межах цього наративу, часто зображується як сторона, готова до переговорів, зокрема з Трампом, але висуває свої умови.

3 Антизахідні та проросійські настрої

У країнах з високою часткою негативних згадувань відносно України (Буркіна-Фасо, Малі, Сенегал) обговорення мирних переговорів часто вписується в ширший антизахідний та проросійський наратив (як і з темою про агресію НАТО). Війна зображується як **конфлікт між Росією та Заходом**.

4 Заклики до миру та пошук рішень

Попри різну тональність, у багатьох джерелах присутній загальний заклик до припинення війни та встановлення миру. Згадується можливість африканської посередницької місії, хоча її перспективи оцінюються по-різному.

Теплова таблиця згадувань спікерів за країнами

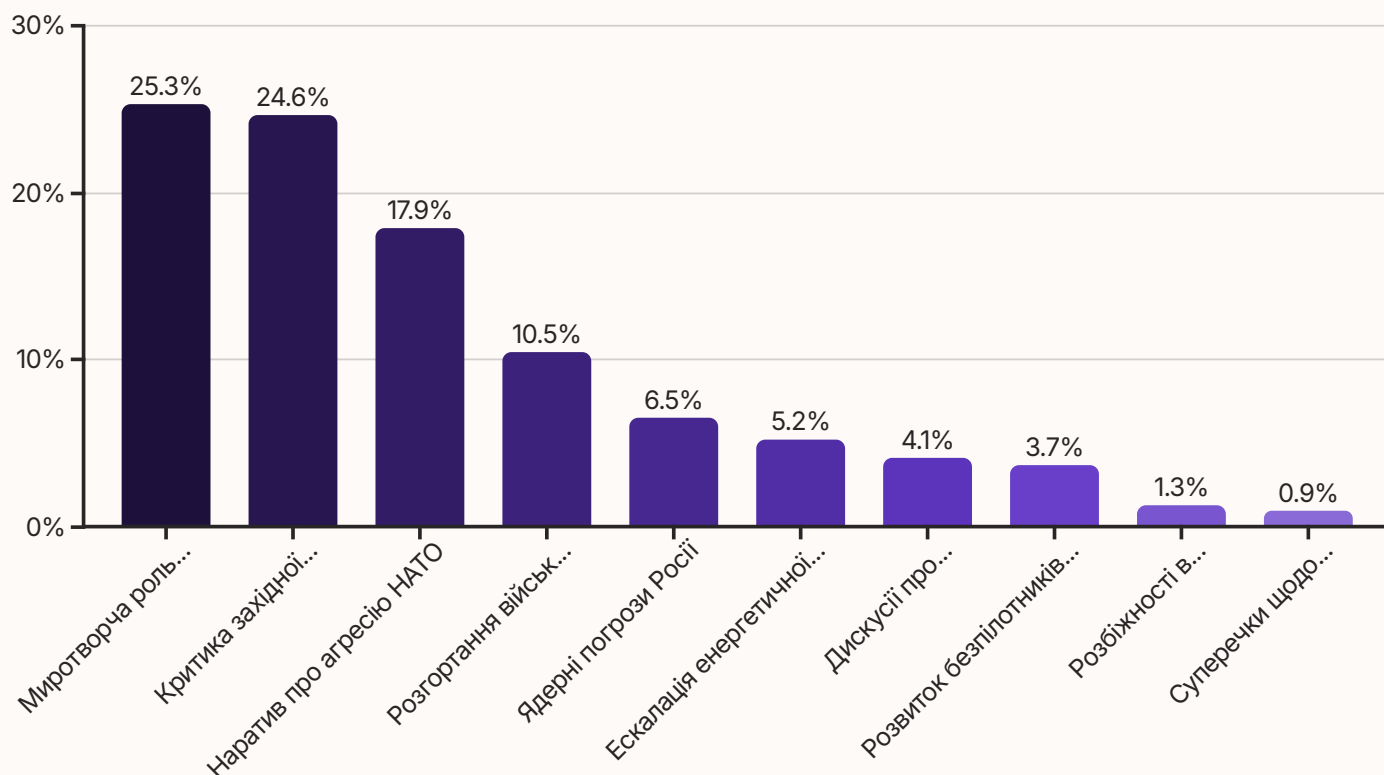
Спікери	Алжир	Ангола	Бенін	Буркіна-Фасо	Гвінея	Гвінея-Бісау	Демократична Республіка Конго	Єгипет	Кенія	Кот-д'Івуар	Малі	Нігер	ПАР	Сенегал	Танзанія	Чад
Володимир Путін	1	5	3	29	1	1	2	73	4	1	18		2	31	153	3
Володимир Зеленський	1	5	1	48				55	9	3	16	1	3	30	153	
Сергій Лавров	1			3				34			4		1	2		
Юрій Ушаков								22								
Дмитро Песков		2		7				7			1		1	1		
Андрій Сибіга		1						1			1					
Дмитро Кулеба								2								
Сергій Нарышкін											1			1		
Кирило Дмитрієв								2								
Андрій Єрмак								1						1		
Сергій Вершинін								1								
Сергій Рябков									1							
Михайло Развозжаєв														1		
Константін Косачов				1											1	
Дмитро Чубенко														1		
Петро Толстой				1												
Дмитро Медведев								1								
Олександр Мережко								1								
Геннадій Гатілов								1								
Віталій Кличко											1					
Марія Захарова				1												
Рустем Умеров								1								
Василь Небензя				1												
Антон Геращенко														1		
Сергій Шойгу								1								
Ігор Клименко											1					
Ігор Кирилов								1								
Ігор Терехов											1					

Ключовими фігурами, які найбільше згадуються у наративі, є **Володимир Путін** та **Володимир Зеленський**, що цілком очікувано, враховуючи їхні ролі у конфлікті. Також часто згадується **Сергій Лавров** як представник російської дипломатії.

4. Наративний аналіз країн Азії

За допомогою неймережевої моделі, було виокремлено 10 основних наративів, що домінували в медіаполі країн Азії за період моніторингу.

Наративи за к-тю згадувань

Ми поділили виявлені наративи на групи: проукраїнські та проросійські, а також, нейтральні. На відміну від медіаполя Африки, обговорення в медіаполі країн Азії є помітно менш полярною.

▼ Позитивні для України наративи

Ці наративи, як правило, мають на меті мобілізувати підтримку України, продемонструвати її стійкість, інноваційність або представити Росію в негативному світлі.

Наратив	Короткий опис	Вплив на образ України
Критика західної підтримки	Україна активно наголошує на недостатній та повільній західній військовій допомозі на тлі російських наступів. Українські лідери стверджують, що затримки з постачанням зброї послаблюють оборону, а медійні кампанії підкреслюють нерішучість Заходу як фактор, що продовжує війну. Публічні заяви закликають до швидшої інтеграції в НАТО.	Цей наратив, хоч і містить критику, є інструментом України для мобілізації та прискорення військової допомоги від Заходу, що є позитивним для здатності України захищатися. Він набирає обертів на соціальних платформах, посилюючи заклики до західної відповідальності.
Розгортання військ Північної Кореї	Наратив описує факт розгортання північнокорейської піхоти на російських передових позиціях, що підтверджується супутниковими знімками та повідомленнями української розвідки про значні втрати цих підрозділів. Російські державні ЗМІ заперечують цю інформацію, називаючи її "західним фотошопом".	Цей наратив негативно впливає на образ Росії , демонструючи її залежність від зовнішньої військової допомоги від таких країн як Північна Корея та значні втрати її військ та союзників. Це також загострює геополітичну напруженість та ризикує спровокувати відповіді від союзників США та Південної Кореї , а також ще більше ізолює Росію в Азії, що опосередковано є позитивним для позицій України.
Розвиток безпілотників у військовій справі	Наратив зосереджений на інноваційному використанні Україною морських та інших типів дронів, які успішно вражають російські кораблі та броньовану техніку. Він показує, як українські розробки змінюють динаміку військових дій.	Цей наратив представляє Україну як інноваційну та технологічно розвинену державу , здатну ефективно протистояти більшим військовим силам через асиметричну війну. Бойові відео з дронами набирають мільйони переглядів, акції оборонних компаній зростають, а НАТО прискорює закупівлю дронів, що свідчить про значний інтерес та позитивне сприйняття українських військових інновацій у світі.

▼ Негативні (проросійські) наративи

Ці наративи, як правило, мають на меті підірвати підтримку України, виправдати дії Росії або представити Україну в негативному світлі.

Наратив	Короткий опис	Вплив на образ України
Наратив про агресію НАТО	Проросійські ЗМІ зображують розширення НАТО як пряму провокацію, яка виправдовує російські військові дії. Путін представляє війну як превентивну самооборону проти "західного оточення".	Цей наратив підриває міжнародну підтримку України , зображуючи її як інструмент "агресивного" НАТО, що водночас виправдовує мобілізацію в Росії та опір санкціям. Він також спрямований на підлив єдності Заходу , експлуатуючи антиінтервенціоністські настрої в не Західних країнах.
Ядерні погрози Росії	Кремль переглядає свою ядерну доктрину, щоб дозволити застосування ядерної зброї у разі загрози державності, робить публічні заяви та проводить військові навчання, що імітують ракетні пуски.	Хоча цей наратив спрямований на Захід, він може посилити занепокоєння щодо ескалації конфлікту , пов'язаного з Україною. Це потенційно може призвести до тиску на Україну з метою пошуку компромісів, щоб уникнути подальшого загострення, що негативно впливає на її здатність відстоювати свої інтереси без поступок.

Наратив	Короткий опис	Вплив на образ України
Дискусії про легітимність Зеленського	Кремль наполягає, що президент Зеленський втратив конституційні повноваження після закінчення свого терміну у 2024 році, і використовує це як підставу для блокування переговорів. Проросійські ЗМІ з 2022 року називають Зеленського «маріонеткою» західних спецслужб, поширюють заяви про недійсність його повноважень щодо мирної пропозиції та транслиують відеоролики з українськими опозиційними діячами, які називають його "диктатором".	Цей наратив підриває легітимність українського керівництва в очах частини міжнародної аудиторії, ускладнює передачу західного озброєння та руйнує міжнародну підтримку України напередодні потенційних наступів.
Розбіжності в оборонній політиці ЄС	У межах ЄС існують розбіжності щодо оборонної політики, зокрема щодо ідеї незалежної європейської ядерної зброї, яку просуває Франція. Це включає опір Німеччини, пропозиції Польщі та погрози вето з боку Угорщини.	Хоча це в першу чергу стосується політики ЄС, висвітлення розбіжностей серед ключових союзників України може підірвати сприйняття єдності та рішучості Заходу у підтримці України. Це також може прискорити фрагментацію НАТО, що є негативним для безпекової архітектури, на яку покладається Україна.

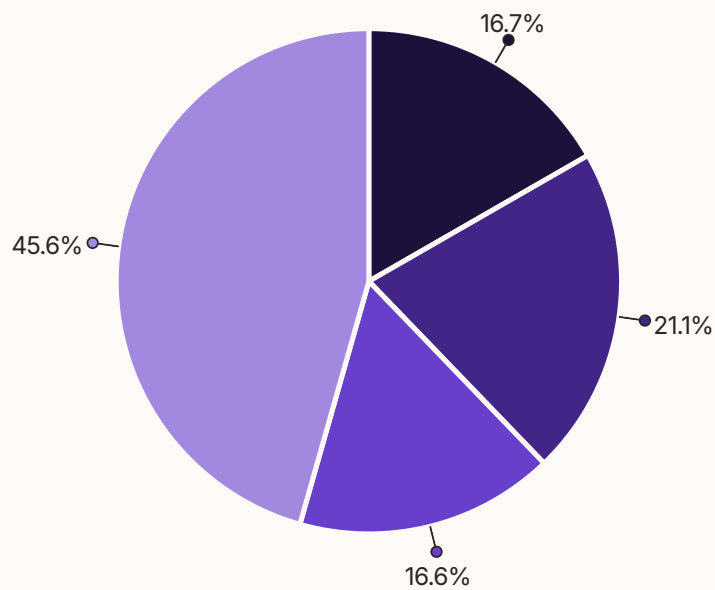
▼ Нейтральні наративи

Наратив про події конфлікту, що не фокусується на образі України чи Росії через пропаганду

Наратив	Короткий опис	Вплив на образ України
Ескалація енергетичної війни	Цей наратив описує серію подій, пов'язаних із саботажними атаками на енергетичні зв'язки з Європою, включаючи вибухи на газопроводах та удари дронів по НПЗ.	Цей наратив менше спрямований на формування образу України чи Росії як такого, а більше на опис дій та наслідків "енергетичної війни" для Європи (зростання цін на нафту, енергетичні саміти ЄС, запуск вугільних електростанцій). Він показує, як конфлікт виходить за межі лінії фронту, але не формує чітко позитивний чи негативний образ України чи Росії через пропаганду, а скоріше констатує факти ескалації та її вплив.
Миротворча роль Трампа	Цей наратив фокусується на діях Президента США Дональда Трампа як потенційного посередника, який нібито чинить тиск на обидві сторони конфлікту, Росію та Україну, з метою досягнення угоди.	Наратив в основному зосереджується на описанні гіпотетичних дипломатичних кроків та їхніх наслідків, а не на прямому створенні пропагандистського образу України чи Росії

Загалом було проаналізовано 14899 згадки, з яких 8099 (54% від загального обсягу) містили один із зазначених наративів. Кожній згадці присвоювався один основний наратив, без випадків одночасного поєднання двох наративів у межах одного тексту. Проукраїнські наративи переважали, з'явившись у 3139 згадках (21% від усіх), тоді як проросійські наративи було виявлено у 2486 згадках (17% від усіх). Решта 6800 згадок були або надто короткими для визначення чіткого наративу, або містили лише об'єктивні факти без наративного забарвлення.

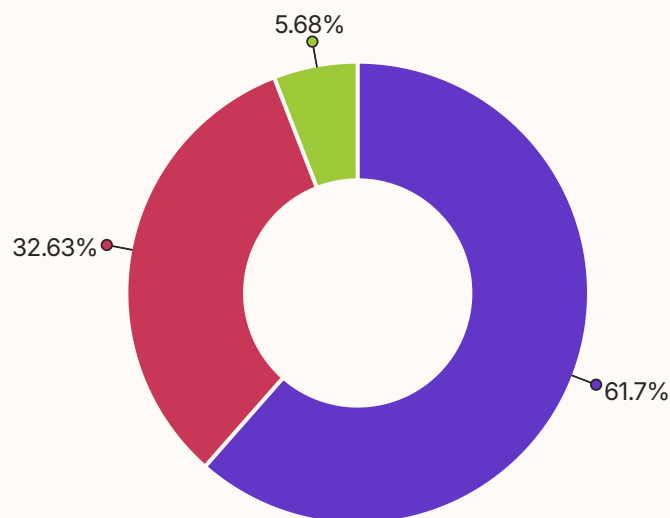
Розподіл наративів за к-тю згадувань

■ Проросійські ■ Проукраїнські ■ Нейтральні ■ Жоден

Ці групи поділу є **умовними** та робились з погляду **потенційної користі** наративу **для України**. Проте, крім цього, було додано більш об'єктивний показник, а саме, **тональність** (позитив/негатив/нейтрал) стосовно **України** у **кожній** конкретній згадці. Тому, важливо розуміти, що навіть серед умовних проукраїнських наративів були, в тому числі згадки з **критикою** цих наративів та/або дій України.

Тональність стосовно України за к-тю згадувань

■ Нейтрал ■ Негатив ■ Позитив

4.1. Миротворча роль Трампа

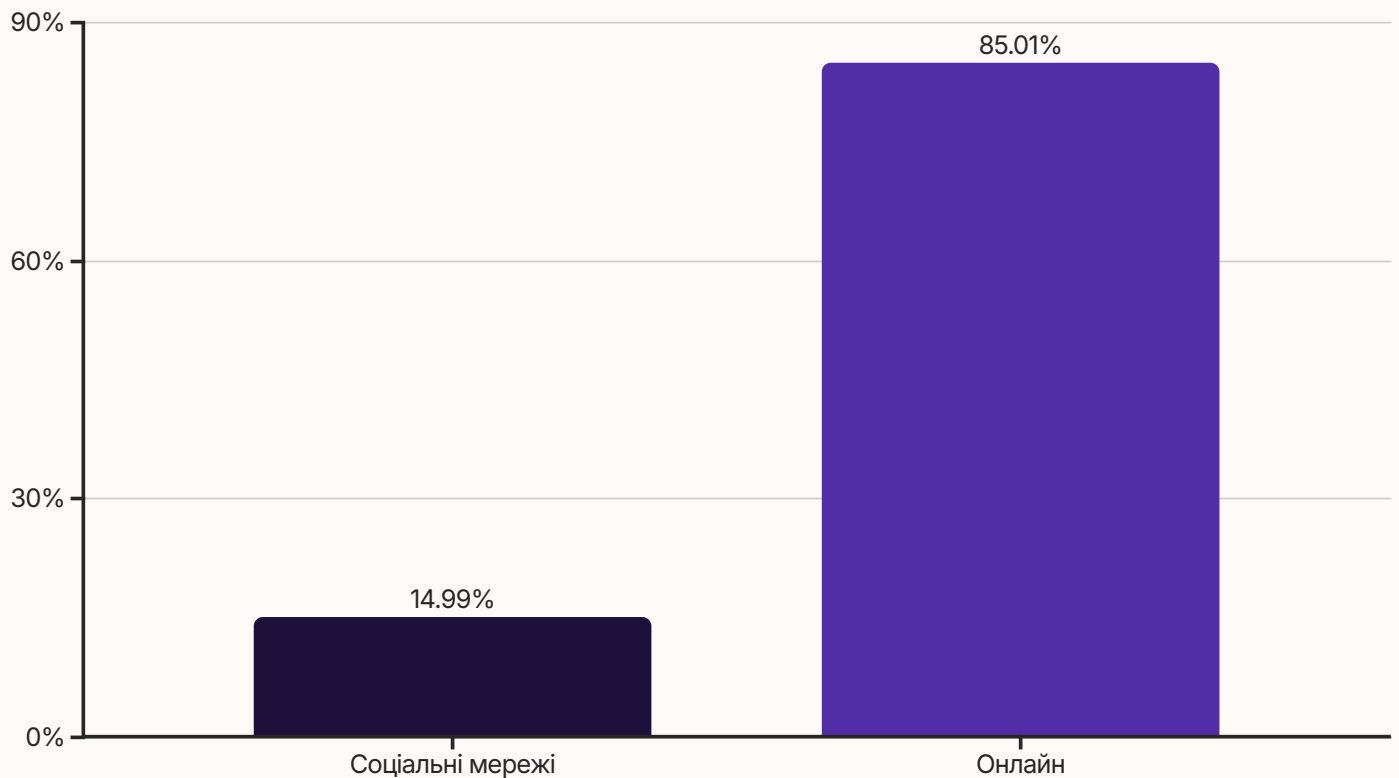
Цей наратив зосереджується на діях та заявах Дональда Трампа як потенційного миротворця у війні між Росією та Україною. Він представляє Трампа як лідера, який прагне швидко завершити конфлікт, часто шляхом прямого тиску як на Росію, так і на Україну. Наратив також пов'язує ці зусилля з ширшими зовнішньополітичними та економічними інтересами США, включаючи доступ до природних ресурсів України. Хоча він не є прямою пропагандою, яка формує образ лише однієї зі сторін, він впливає на сприйняття стосунків між Україною, США та Росією.

Ключові моменти наративу "Миротворча роль Трампа" у текстах згадувань:

1. **Тиск на Україну.** Наратив включає згадки про тиск Трампа на Україну та Президента Зеленського з метою схилити їх до переговорів та поступок. Цей тиск міг включати тимчасове призупинення військової допомоги Україні та погрози її припинення у разі відмови від компромісів. Відбувалися напружені розмови та суперечки між Трампом та Зеленським, зокрема під час зустрічі в Овальному кабінеті.
2. **Економічні інтереси та ресурси.** Важливим елементом є прив'язка мирних зусиль до потенційних економічних вигод, зокрема доступу США до українських природних ресурсів (мінералів). У цьому контексті згадуються переговори щодо угоди про рідкоземельні метали та занепокоєння, що Росія може отримати контроль над частиною українських ресурсів.
3. **Пропозиції та переговори.** Наратив включає згадки про конкретні пропозиції, як-от 30-денне перемир'я щодо енергетичної інфраструктури, хоча відзначається, що Росія прийняла це з умовами і не завжди дотримувалась. Також згадуються ідеї про можливий поділ території України або визнання анексії Криму, хоча сам Трамп заявляв, що Крим не буде повернуто.
4. **Сприйняття з боку дійових осіб.** Президент Зеленський, попри складні моменти у відносинах з Трампом, висловлював готовність працювати з ним задля досягнення миру. Китай та Туреччина позитивно оцінювали роль Трампа у потенційному припиненні війни.
5. **Ризик ескалації та "Третя світова війна".** Наратив часто супроводжується згадками про побоювання, що війна може перерости у Третю світову війну, і Трамп позиціонує себе як того, хто може цьому запобігти.

Наратив "Миротворча роль Трампа" значно більше поширювався в **онлайн-ЗМІ** порівняно з соціальними мережами. Загальна кількість згадувань цього наративу становить **2048**. З них **1741** припадає на онлайн-ЗМІ, тоді як лише **307** – на соціальні мережі. Це свідчить про те, що в досліджених джерелах **онлайн-ЗМІ є основним каналом розповсюдження цього наративу.**

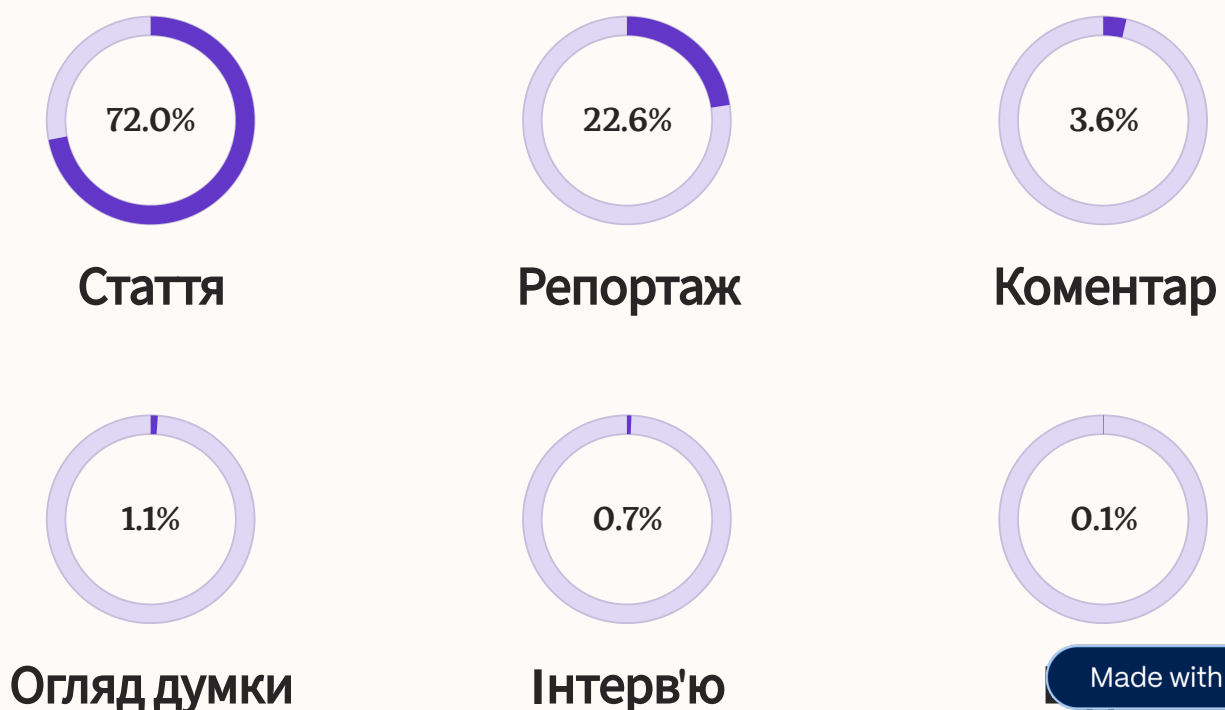
Розподіл згадувань наративу за к-тю повідомлень

Цей факт може вказувати на те, що обговорення "миротворчої ролі Трампа" не обмежується лише неформальними дискусіями або думками користувачів у соціальних мережах. Навпаки, цей наратив, який стосується дій та заяв високопоставленого світового політика щодо важливого міжнародного конфлікту, **активно висвітлюється та аналізується в більш структурованих та публічних онлайн-медіа.**

В онлайн-ЗМІ переважають такі типи контенту: **Статті** з найбільшою кількістю згадувань (1254) та **Репортажі**, які посідають друге місце (393). Інші категорії, такі як Коментарі, Огляди думок, Інтерв'ю та Відео, мають значно меншу кількість згадувань.

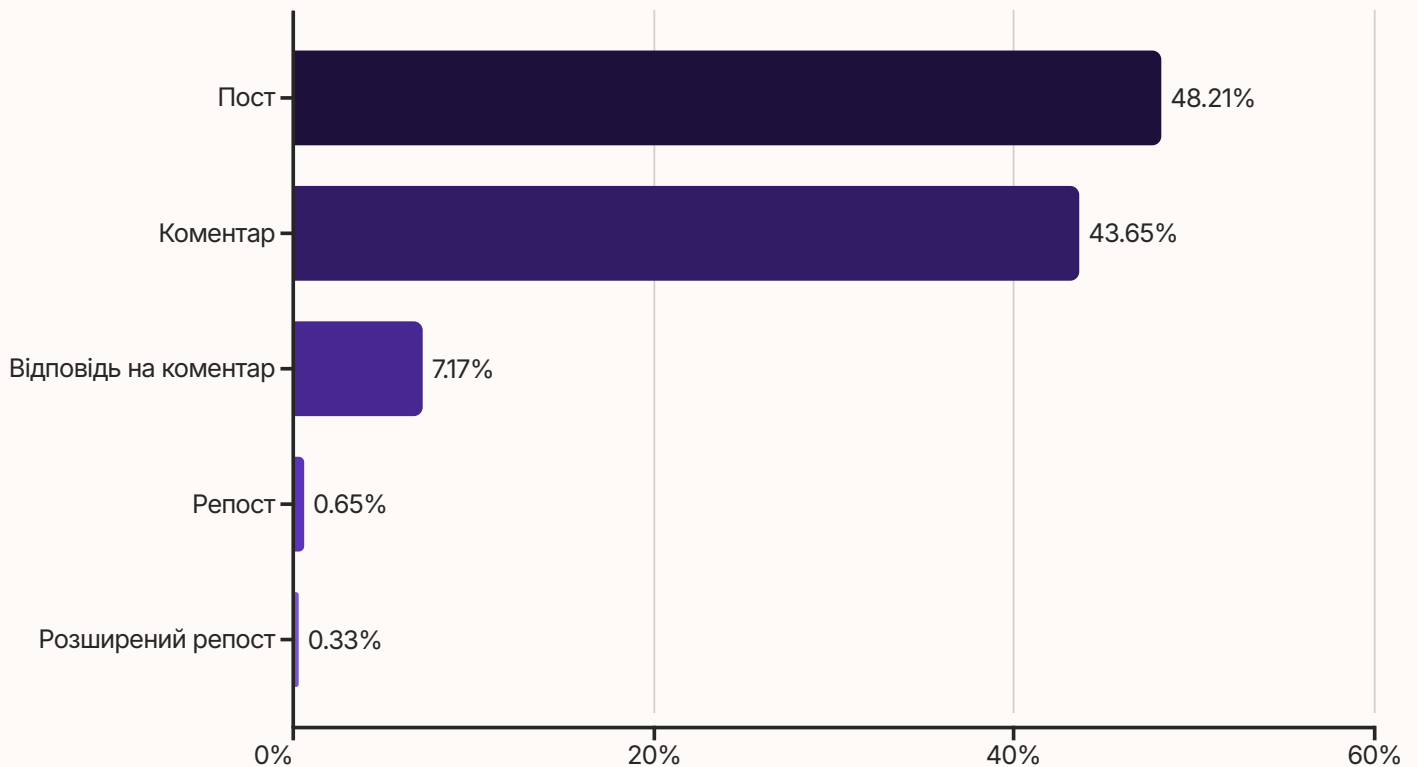
Типи згадувань наративу в Онлайн ЗМІ за к-тю повідомлень

Цей факт може свідчити про те, що тема сприймається медіа як **важлива новинна подія**, що потребує формального висвітлення. На відміну від соціальних мереж, де переважають неструктуровані обговорення та особисті думки, онлайн-ЗМІ використовують більш традиційні журналістські формати для представлення цього наративу. Це надає йому **більшої ваги, офіційності та потенційної достовірності** в очах широкої аудиторії. Таке поширення через авторитетніші джерела може значно посилювати вплив наративу на суспільну думку та формування порядку денного.

Основні форми поширення наративу "Миротворча роль Трампа" в соцмережах - публікації та взаємодія користувачів через коментарі. На відміну від ЗМІ, тут наратив представлений у більш безпосередній та інтерактивній формі, що вказує на **пряме обговорення та дискусії** серед користувачів. Це може впливати на формування "бульбашок" думок, а також швидке поширення ідей чи емоцій.

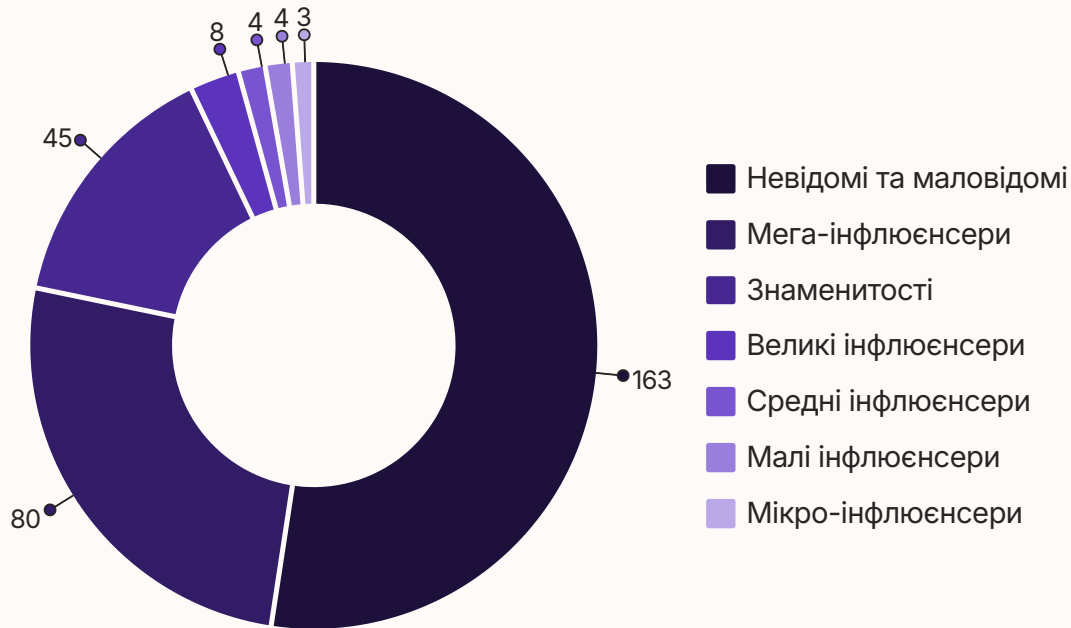
Типи згадувань наративу в Соцмережах за к-тю повідомлень

З одного боку, найбільша кількість згадувань (163) припадає на **"Невідомі та маловідомі" джерела**, що відповідає загальній структурі присутності в соціальних мережах, де таких акаунтів найбільше. Це може свідчити про **широке, але розсіяне обговорення** наративу на низовому рівні серед звичайних користувачів або використання ботів.

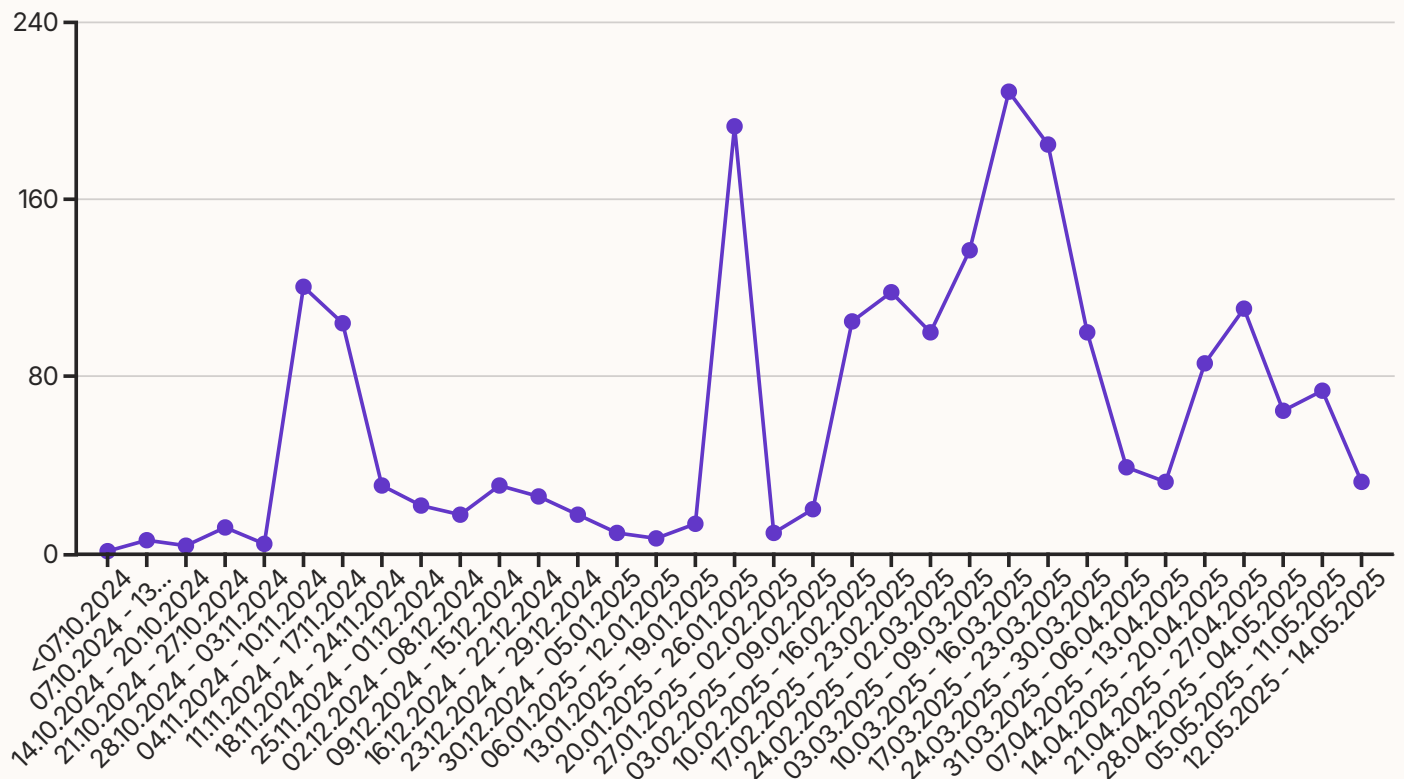
З іншого боку, значна кількість згадувань походить від **Мега-інфлюенсерів (80) та Знаменитостей (45)**. Присутність наративу в контенті цих категорій джерел із величезною аудиторією (від 1 мільйона і вище) вказує на те, що тема "Миротворча роль Трампа" **досягає дуже широкої аудиторії в соціальних мережах**. Хоча загальна кількість згадок у соцмережах менша, ніж в онлайн-ЗМІ (307 проти 1741), ті згадки, що походять від впливових осіб з мільйонними підписниками, мають потенціал **надзвичайно високого охоплення та впливу** на велику кількість людей.

К-ть згадувань у соцмережах за рівнем автора

Сплеск у листопаді 2024 року безпосередньо слідує за президентськими виборами у США 5 листопада 2024 року. Перемога Дональда Трампа активізувала обговорення його передвиборчих обіцянок щодо швидкого завершення війни в Україні.

Потижнева динаміка згадувань

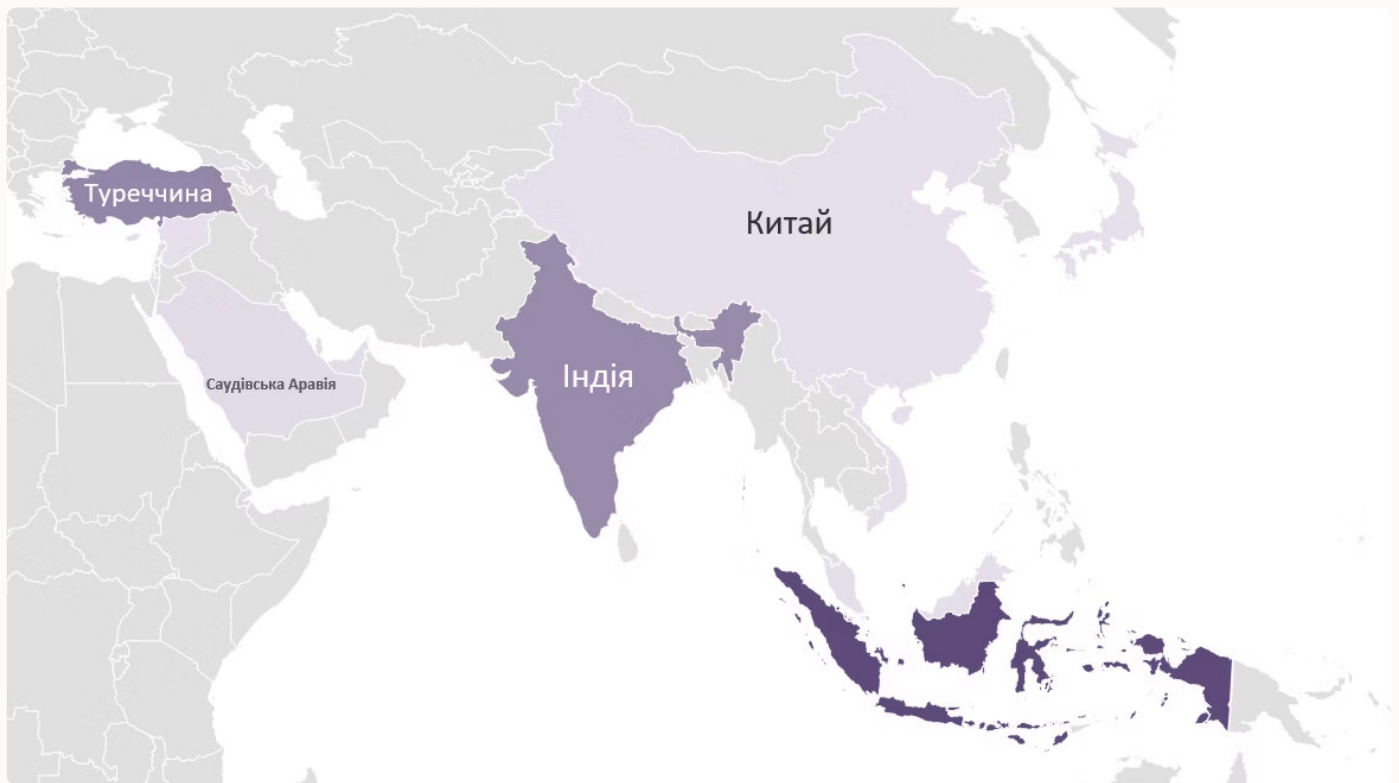
Сплеск у січні 2025 року може бути пов'язаним з інавгурацією Дональда Трампа як 47-го Президента США, що відбулася 20 січня 2025 року. Офіційний вступ на посаду знову поставило його "миротворчі" обіцянки на порядок денний.

Значне зростання активності у лютому 2025 року відзначається інтенсивною дипломатичною діяльністю та конкретними кроками щодо організації переговорів, а також, може бути пов'язане з **річницею повномасштабного вторгнення Росії в Україну (24 лютого)**. Активність обговорення нарративу в березні тільки продовжила зростати після зустрічі в овальному кабінеті (28 лютого).

Сплеск 26 березня 2025 року був пов'язаний з **досягнення угоди між Росією та Україною про припинення вогню в Чорному морі** після мирних переговорів у Саудівській Аравії.

Також спостерігався сплеск, коли Путін запропонував відновити **прямі переговори з Україною в Стамбулі 15 травня 2025 року** без попередніх умов.

Географічний розподіл згадувань

Індонезія, Туреччина та Індія є країнами зі значним населенням і розвиненими медіа-ландшафтами. Велика кількість джерел (особливо коментарів на YouTube в індонезійських джерелах) може пояснювати загальний високий обсяг публікацій та обговорень міжнародних подій.

Крім цього, **Туреччина** має географічну близькість до зони конфлікту (Чорне море). Туреччина також активно намагається виступати посередником у мирних переговорах, і її президент Реджеп Таїп Ердоган висловлював готовність підтримувати мирні зусилля та обговорювати це з Трампом. Це робить конфлікт та зусилля з його вирішення дуже актуальними для турецьких ЗМІ.

Індія підтримує незалежну зовнішню політику, має історичні зв'язки з Росією та розвиває відносини зі США. Війна впливає на глобальну економіку, зокрема на ціни на енергоносії та продовольство, що є важливим для Індії.

Як велика країна та член G20, **Індонезія** зацікавлена у глобальній стабільності та економічних наслідках війни.

Теплова таблиця згадувань спікерів за країнами

Спікери	Ізраїль	Індія	Індонезія	Катар	Малайзія	Об'єднані Арабські Емірати	Саудівська Аравія	Туреччина	Японія
Володимир Путін	3	390	586	5	2	11	24	362	1
Володимир Зеленський		300	505	4	1	9	13	291	1
Дмитро Песков		24	65			1	3	22	
Сергій Лавров		6	31	1			4	62	
Андрій Сибіга		5	26	1		1	2	2	
Андрій Єрмак		3	20					12	
Рустем Усєров		9	19						
Юрій Ушаков		3	15				2	5	
Валерій Герасимов		4	7					2	
Олександр Сирський		2	10						
Григорій Карасін		5	6						
Дмитро Медведев		1	7					1	
Дмитро Кулеба								8	
Валентина Матвієнко								8	
Марія Захарова			6					1	
Сергій Рябков		2	3					2	
Сергій Нарышкін		1	5					1	
Юлія Свириденко		1	6						
Сергій Шойгу			6					1	
Сергій Беседа		3	3						
Денис Шмигаль		2	3						
Віталій Кличко		2	3						
Андрій Воробйов		1	3						
Сергій Собянін		2	2						
Михайло Подоляк			2					2	
Дмитро Полянський			4						
Ігор Клименко		1	2						
Олександр Дугін		2						1	
Геннадій Гатілов			1			2			
Павло Паліса			3						
Ігор Терехов			3						
Олександр Бортніков		1	1						
Сергій Никифоров			2						
Олександр Прокудін			2						
Іван Федоров			2						
Олег Кіпер		1					1		
Ігор Кирилов			1					1	

Ключовими спікерами, які найбільше згадувались у наративі щодо миротворчої ролі Дональда Трампа у війні в Україні, є **Володимир Путін** (1385 згадок) та **Володимир Зеленський** (1125 згадок). Значно менше, але все ж помітно згадуються **Дмитро Песков** (115 згадок) та **Сергій Лавров** (104 згадки).

Висока присутність наративу, який включає Зеленського як ключового спікера, означає, що **Україна сприймається як активний учасник процесу врегулювання конфлікту**, а не лише як його об'єкт.

Загалом, у країнах Азії, Україна (через фігуру Зеленського) бачиться як центральний гравець у драмі війни та миру, активно залучений у переговори, особливо з президентом США Трампом. Однак, висвітлення також включає аспекти тиску з боку США та обговорення складних компромісів, що може формувати багатогранне, а іноді й суперечливе сприйняття України.

4.2. Критика західної підтримки

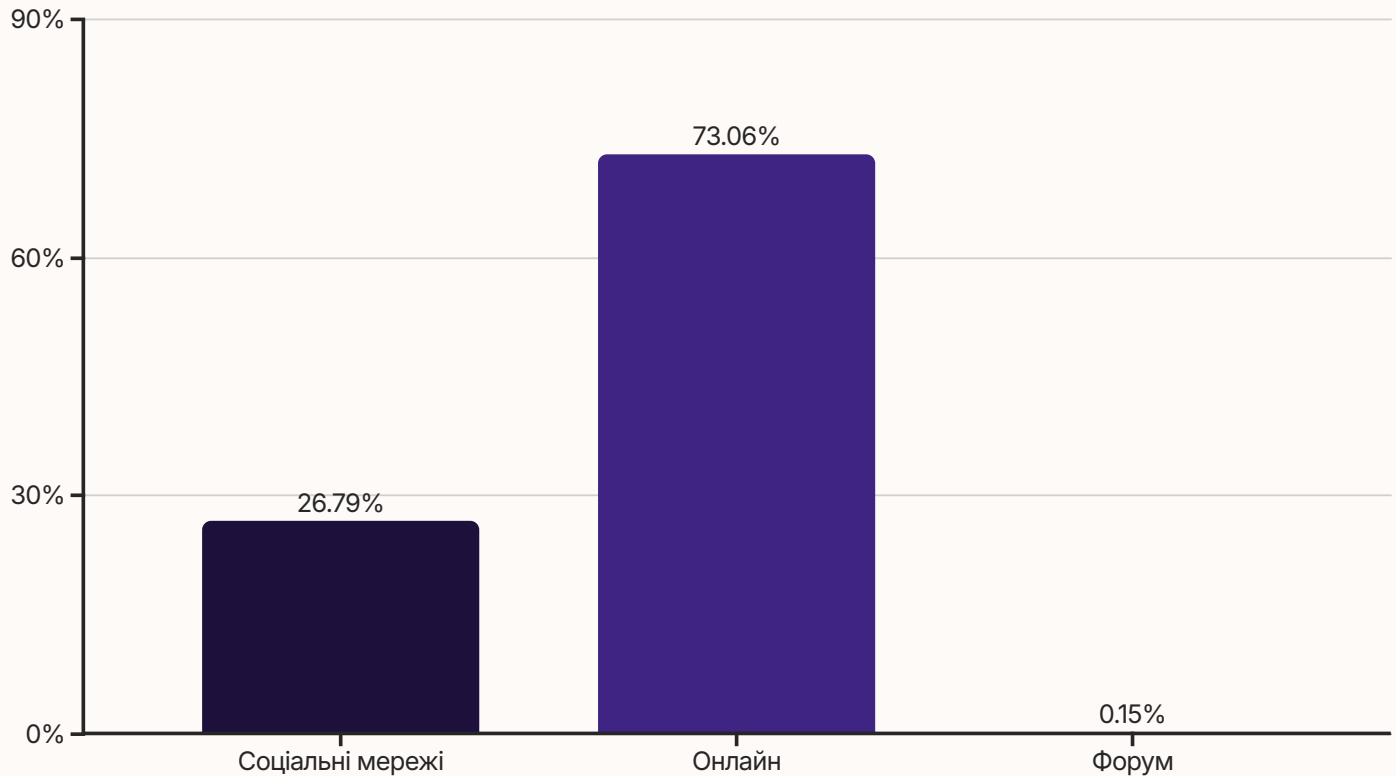
Висловлюються сумніви щодо того, чи є західна військова та фінансова допомога достатньою або ефективною. Джерела згадують про заяви самого Президента Зеленського про те, що він не бачив усіх сотень мільярдів доларів допомоги, і що Україна відчула лише близько 79 мільярдів з 200 мільярдів, наданих Вашингтоном. Також Зеленський нібито визнав, що Україна програє війну, якщо США скоротять допомогу. Є припущення, що Захід не надає "максимального" фінансування, а також що допомога "застрягла", що призводить до жертв. Розповсюджується думка, що країни ЄС виснажили свої запаси зброї через війну в Україні.

Ключові моменти наративу:

1. **Використання України як інструменту.** Поширеним елементом наративу є твердження, що Україна використовується Заходом для ослаблення Росії. Війна розглядається як спосіб виснажити російську зброю. Деякі джерела називають Україну "військовим полігоном" для Росії. Також включає ідею, що **західна підтримка мотивована економічними інтересами в українських ресурсах.**
2. **Критика стратегії Зеленського.** Деякі джерела критикують Президента Зеленського за надмірну залежність від західної допомоги замість прагнення до нейтралітету або переговорів для припинення війни. Згадується його "план перемоги", деталі якого запитують союзники. Однак є також коментарі, що вважають його стратегію просити більше зброї менш логічною порівняно з російським планом нейтралітету.
3. **Напружені відносини між США та Україною (під час президентства Трампа).** Кілька джерел описують напружені моменти та суперечки між Президентами Зеленським та Дональдом Трампом. Повідомляється, що ці напруження призвели до тимчасового припинення військової допомоги США та обміну розвідданими.
4. **Фінансовий та економічний вплив на Захід.** Зазначається, що підтримка України має фінансові наслідки для Заходу, з твердженнями, що вона виснажує економіки Німеччини, Великої Британії та США. Є припущення, що Росія навмисно затягує війну, щоб виснажити західні фінанси.
5. **Відсутність прямої військової участі.** Порушуються питання, чому США не відправили війська для допомоги Україні, як це було в інших конфліктах.
6. **Невдача санкцій та посилення Росії.** Деякі турецькі джерела стверджують, що західні санкції провалилися і насправді зробили економіку Росії сильнішою та стійкішою. Також присутні коментарі, які припускають, що війна робить Росію багатшою та сильнішою, наперекір великим витратам.
7. **Невизначеність щодо членства в НАТО.** Попри прагнення України отримати запрошення до НАТО як основу для миру, джерела (теж здебільшого турецькі) зазначають, що НАТО не сигналізує про швидке запрошення. Також згадується, що прем'єр-міністр Великобританії нібито заявив, що Україна не може вступити до НАТО.

Наратив "Критика західної підтримки" **значно більше поширювався в традиційних онлайн-ЗМІ**, ніж у соціальних мережах. Згідно з даними, у категорії "Онлайн" було знайдено **1456 повідомлень**, тоді як у категорії "Соціальні мережі" – **534 повідомлення**, а з Форумів – лише 3 повідомлення. Традиційні онлайн-ресурси були основним майданчиком для висловлення та поширення цього обговорення в рамках дослідженого набору даних.

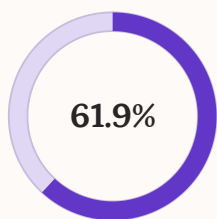
Розподіл згадувань наративу за к-тю повідомлень

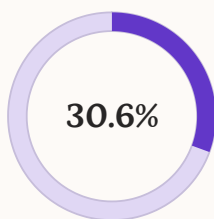
Переважає більшість згадок припадає на **Статті (901)** та **Репортажі (446)**. Наратив **найчастіше з'являється у форматах, які зазвичай орієнтовані на подання фактів, новин та офіційної інформації**, а не на висловлення особистих думок чи аналізу. Значна кількість статей та репортажів, що містять елементи критики західної підтримки, свідчить про те, що ця тема є частиною **поточного новинного порядку денного** у традиційних онлайн-ЗМІ.

Коментарі (80) та **Огляди думок (17)**, хоча і присутні, мають значно меншу кількість згадок, що свідчить про те, що **безпосередній аналіз, інтерпретація або суб'єктивні думки** щодо критики західної підтримки викликають менший інтерес, ніж представлення самої критики в рамках новинних повідомлень чи звітів.

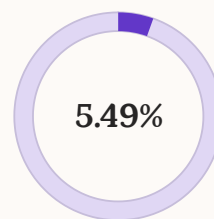
Типи згадувань наративу в Онлайн ЗМІ за к-тю повідомлень

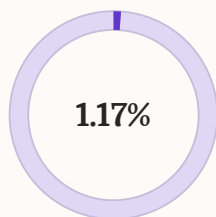
Стаття

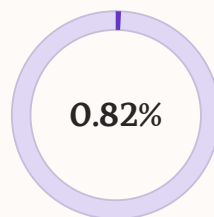
Репортаж

Коментар

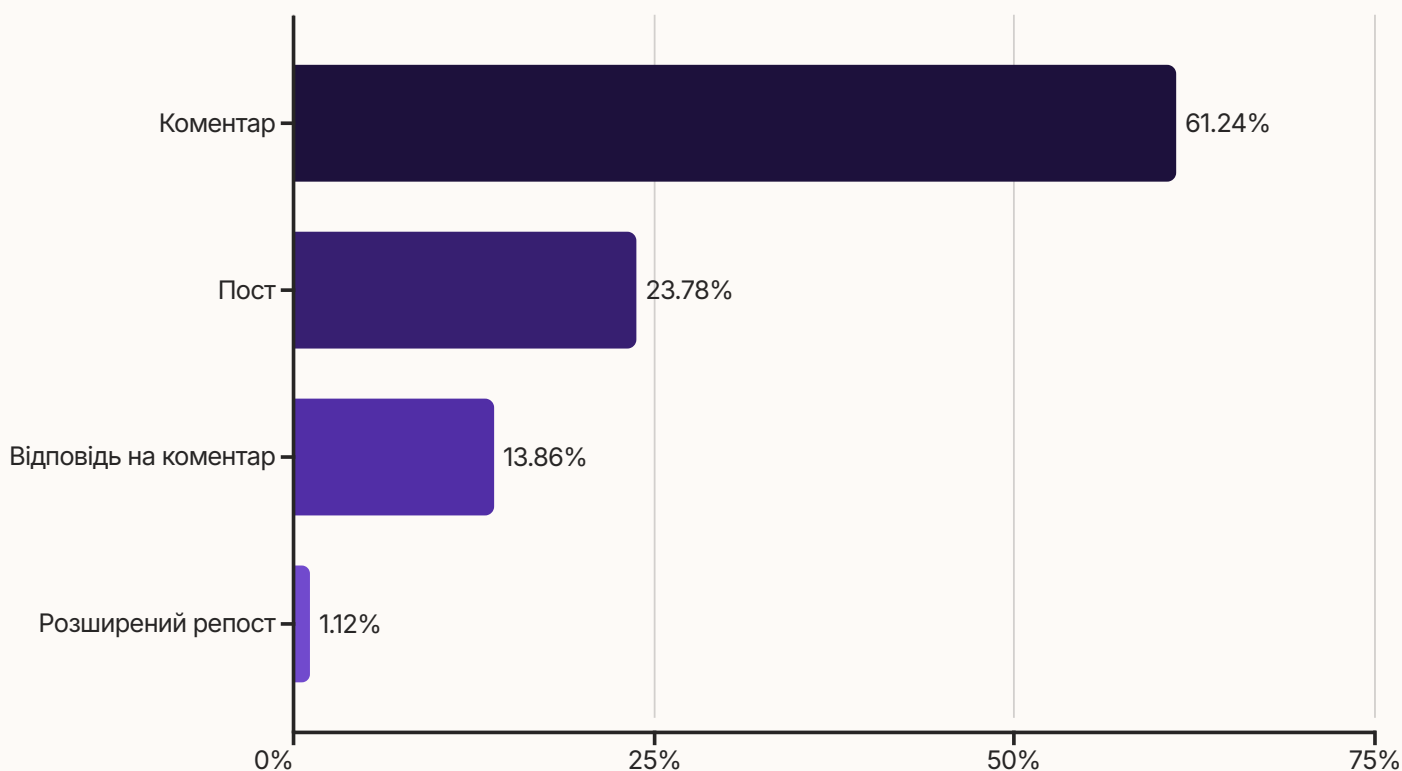
Огляд думки

Інтерв'ю

Найбільшу частку згадок становлять "Коментарі" (327 зі 534), що свідчить про активне обговорення та реакції користувачів на публікації. Це також вказує на те, що у соціальних мережах критика західної підтримки **переважно висвітлюється у формі безпосереднього обговорення, висловлення думок та реакцій у коментарях**, а не через широке поширення готових матеріалів, що може потенційно вказувати на залучення ботів.

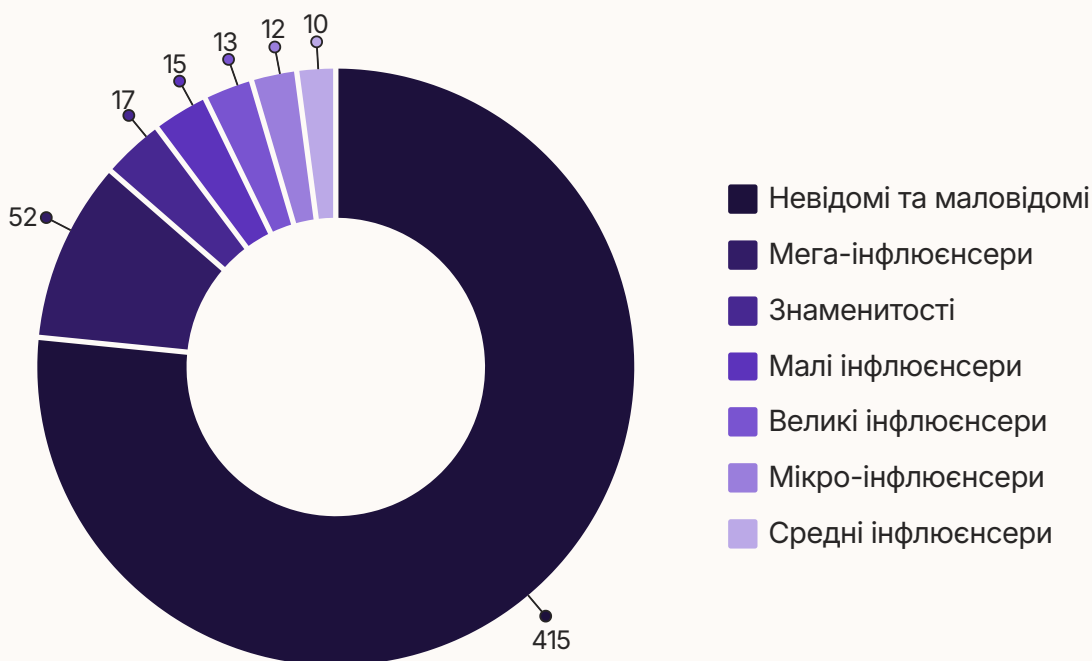
Типи згадувань наративу в Соцмережах за к-тю повідомлень

Абсолютна більшість згадок припадає на категорію "Невідомі та маловідомі" (415 зі 534). Це свідчить, що наратив "Критика західної підтримки" у дослідженому масиві даних поширюється головним чином через численні акаунти, які не належать до відомих лідерів думок чи знаменитостей. Серед інфлюєнсерів, які все ж таки представлені, найбільшу кількість згадок мають "Мега-інфлюєнсери" (52), за ними йдуть "Знаменитості" (17), "Малі інфлюєнсери" (15), "Великі інфлюєнсери" (13) та "Мікро-інфлюєнсери" (12).

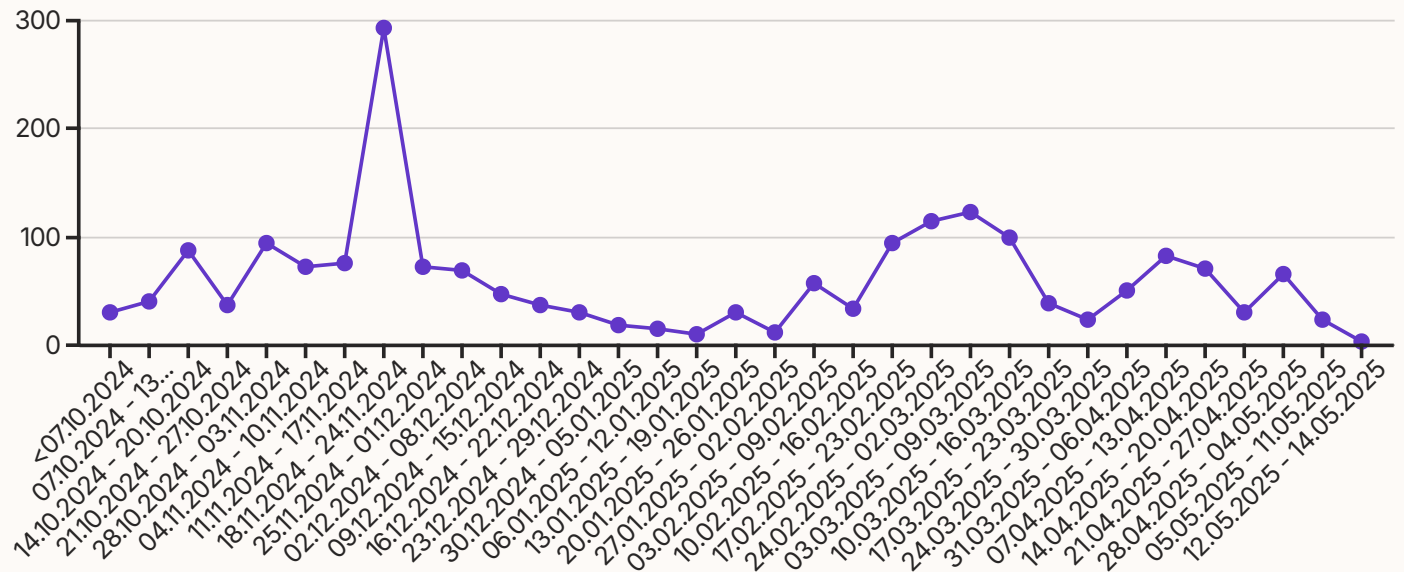
Поширення наративу "Критика західної підтримки" у соціальних мережах є переважно **децентралізованим і відбувається через широке коло користувачів ("Невідомі та маловідомі"), які активно беруть участь в обговореннях ("Коментарі", "Відповіді на коментарі")**. Хоча мега-інфлюєнсери та інші категорії лідерів думок також згадують цю тему, їхній внесок у загальну кількість згадок значно менший, ніж у великої кількості менш відомих або невідомих акаунтів. Це може свідчити як про органічне поширення теми серед звичайних користувачів, так і про можливу **скоординовану** активність через безліч дрібних акаунтів.

К-ть згадувань у соцмережах за рівнем автора

Базовий рівень згадувань коливається, але є кілька чітких періодів зростання активності. Значний сплеск зафіксовано з **18 по 22 листопада 2024 року**.

Потижнева динаміка згадувань

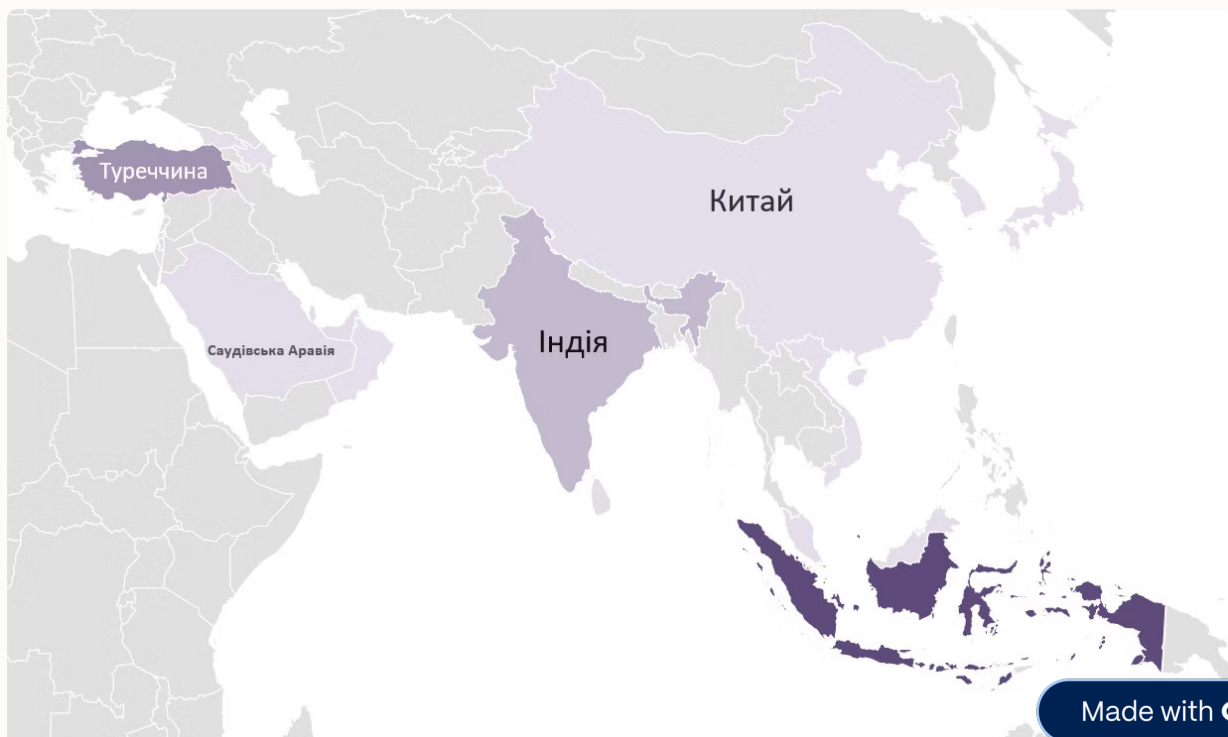

Сплески восени тісно пов'язані з подіями та обговореннями, які ставили під сумнів ефективність або мотиви західної підтримки. Наприклад, з заявою прем'єр-міністра Угорщини Віктора Орбана, який назвав Європу "варварською" за відмову від переговорів з Росією, що прямо критикує західну позицію. Також, з обговореннями вимоги НАТО до Президента Зеленського надати деталі "плану перемоги" замість запрошення до Альянсу

Найпотужніший сплеск у **другій половині листопада** (18-22.11) значною мірою зумовлений рішенням США дозволити Україні використовувати американські далекобійні ракети для ударів по території Росії, про що повідомлялося 18 листопада 2024 року.

Тривалий період високої активності згадувань у лютому охоплює **3-тю річницю повномасштабного вторгнення**. Висока активність же у квітні пояснюється жвавим обговоренням переговорів.

Географічний розподіл згадувань

Кількість згадок в **Індонезії**, значно вища, ніж в інших країнах, що ймовірно, пов'язано з кількома факторами. Значна частина джерел з Індонезії походить із платформ соціальних медіа, таких як YouTube та TikTok, а також з коментарів користувачів під новинами. Зміст багатьох цих коментарів висловлює скептицизм щодо мотивів Заходу, сприймаючи Україну як "інструмент" або "жертву" Заходу для ослаблення Росії. Також присутні занепокоєння щодо тривалості війни через західну підтримку, сумніви в здатності України перемогти, попри допомогу, та ідея, що США і НАТО є рушійною силою конфлікту.

Туреччина як член НАТО з відносинами з Росією, Туреччина має складну позицію. Обговорення відображають критику участі НАТО, занепокоєння регіональною стабільністю та роль Туреччини як посередника. Джерела згадують як західну підтримку, так і мирні переговори.

В **Індії** наратив менш виражений, але пов'язаний із зовнішньополітичним балансом Індії, її співпрацею з Росією та впливом війни на глобальний порядок.

У країнах з низькою активністю (Ізраїль, Китай, Південна Корея тощо) наратив про критику західної підтримки не є центральним. Наприклад, в Ізраїлі згадки стосувалися параду 9 травня, а Китай і Північна Корея згадуються як союзники Росії, що є іншим наративом.

Теплова таблиця згадувань спікерів за країнами

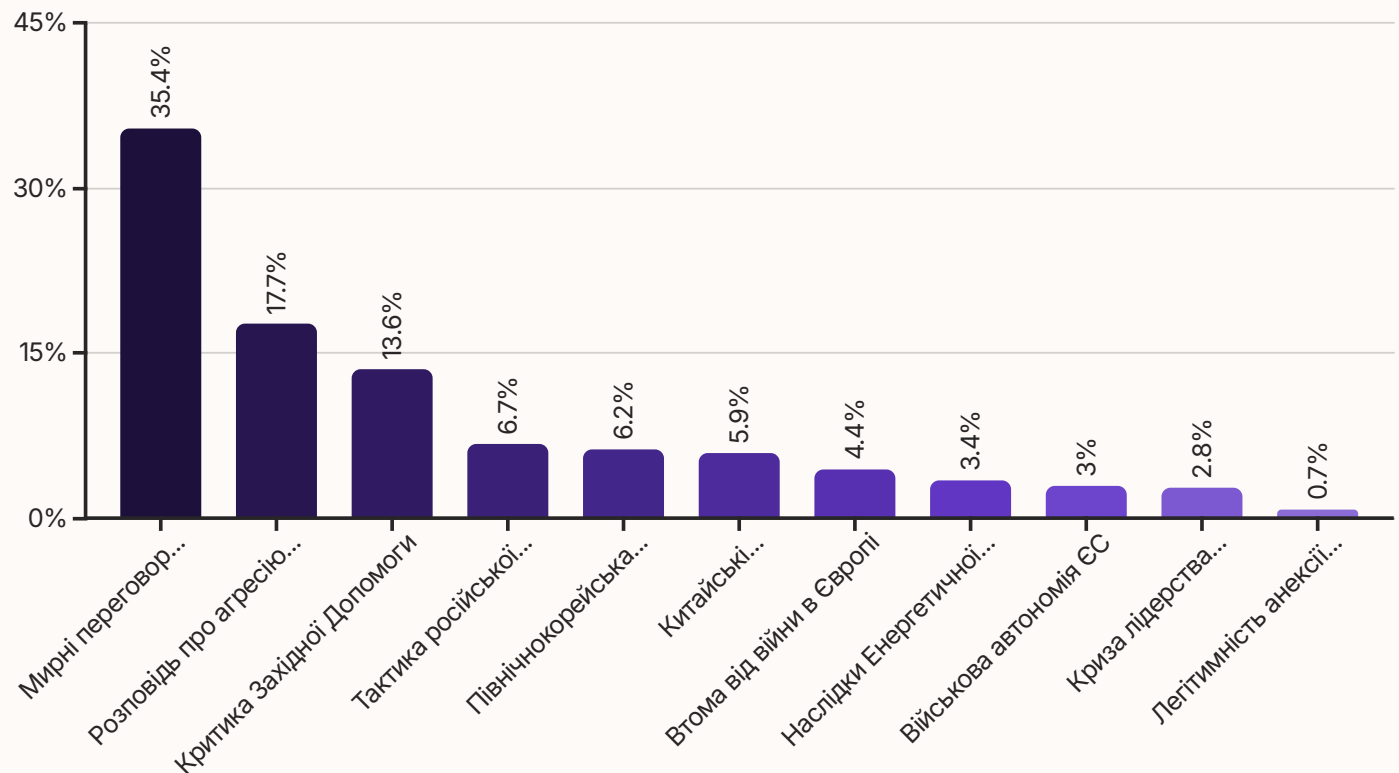
Спікери	В'єтнам	Грузія	Ізраїль	Індія	Індонезія	Катар	Китай	Малайзія	Об'єднані Арабські Емірати	Саудівська Аравія	Туреччина
Володимир Зеленський	1		1	135	438	10	1	2	8	11	242
Володимир Путін	1	1	2	110	297	7	2	4	5	8	140
Андрій Сибіга				2	20			1	1	2	40
Сергій Лавров				4	22				1	1	17
Дмитро Пєсков				5	26				1	2	8
Олександр Сирський				1	18	1				1	2
Денис Шмигаль				2	12	2					6
Юлія Свириденко				2	12	2					4
Марія Захарова				2	8	1			1	1	3
Андрій Єрмак				1	7					1	7
Рустем Умєров					12			2		1	1
Ігор Кирилов				2	10				1		
Сергій Лисак				1	6						5
Дмитро Лубінець				2	5	1					2
Дмитро Медведєв				1	4	1				1	3
Ігор Терехов				2	4						3
Іван Федоров					7						1
Ігор Клименко				2	5						
Валерій Залужний					5					1	1
Олег Синєгубов					5	1					1
Валентина Матвієнко											6
Василь Небензя				2	4						
Кирило Буданов					6						
Олександр Прокудін					5						

Ключовими фігурами, які найбільше згадуються у наративі, є **Володимир Путін** та **Володимир Зеленський**, що цілком очікувано, враховуючи їхні ролі у конфлікті. Також часто згадується **Андрій Сибіга** та **Сергій Лавров** як представники дипломатії.

5. Наративний аналіз країн Південної Америки

За допомогою нейромережевої моделі, було виокремлено 11 основних наративів, що домінували в медіаполі країн **Південної Америки** за період моніторингу.

Наративи за к-тю згадувань

Ми поділили виявлені наративи на групи: проукраїнські та проросійські, а також, нейтральні. На відміну від медіаполя Африки, обговорення в медіаполі країн Південної Америки (як і країн Азії) є помітно менш полярним.

▼ Позитивні для України наративи

Ці наративи здебільшого відображають українську точку зору, виклики, з якими стикається Україна, або дії проти України.

Наратив	Короткий опис	Вплив на образ України
Критика західної підтримки	Україна активно наголошує на недостатній та повільній західній військовій допомозі на тлі російських наступів. Українські лідери стверджують, що затримки з постачанням зброї послаблюють оборону, а медійні кампанії підкреслюють нерішучість Заходу як фактор, що продовжує війну. Публічні заяви закликають до швидшої інтеграції в НАТО.	Цей наратив, хоч і містить критику, є інструментом України для мобілізації та прискорення військової допомоги від Заходу, що є позитивним для здатності України захищатися. Він набирає обертів на соціальних платформах, посилюючи заклики до західної відповідальності.
Розгортання військ Північної Кореї	Наратив описує факт розгортання північнокорейської піхоти на російських передових позиціях, що підтверджується супутниковими знімками та повідомленнями української розвідки про значні втрати цих підрозділів. Російські державні ЗМІ заперечують цю інформацію, називаючи її "західним фотошопом".	Цей наратив негативно впливає на образ Росії , демонструючи її залежність від зовнішньої військової допомоги від таких країн як Північна Корея та значні втрати її військ та союзників. Це також загострює геополітичну напруженість та ризикує спровокувати відповіді від союзників США та Південної Кореї , а також ще більше ізолює Росію в Азії, що опосередковано є позитивним для позицій України.
Тактика російської дезінформації	Мережі, пов'язані з Кремлем, поширюють неправдиві наративи, щоб підірвати український моральний дух і західну допомогу. Сфабриковані історії варіюються від українських звірств до зради НАТО. Дезінформація має на меті зруйнувати міжнародні альянси України. Агенції ЄС та США повідомляють про сплески активності ботів.	Хоча цей наратив описує дії проти України, його висвітлення в медіа (як тактики дезінформації) інформує про загрози, з якими стикається Україна в інформаційній війні. Ці тактики ускладнюють демократичний дискурс і підривають довіру до інституцій, які підтримують Україну, таким чином, впливаючи на сприйняття України її партнерами.

▼ Негативні (проросійські) наративи

Ці наративи здебільшого відображають російську точку зору, виправдовують дії Росії або критикують Україну та її лідерство.

Наратив	Короткий опис	Вплив на образ України
Наратив про агресію НАТО	Проросійські ЗМІ зображують розширення НАТО як пряму провокацію, яка виправдовує російські військові дії. Путін представляє війну як превентивну самооборону проти "західного оточення".	Цей наратив підриває міжнародну підтримку України , зображуючи її як інструмент "агресивного" НАТО, що водночас виправдовує мобілізацію в Росії та опір санкціям. Він також спрямований на підрив єдності Заходу , експлуатуючи антиінтервенціоністські настрої в країнах Глобального Півдня.
Дискусії про легітимність Зеленського	Кремль наполягає, що президент Зеленський втратив конституційні повноваження після закінчення свого терміну у 2024 році, і використовує це як підставу для блокування переговорів. Проросійські ЗМІ з 2022 року називають Зеленського «маріонеткою» західних спецслужб, поширюють заяви про недійсність його повноважень щодо мирної пропозиції та транслюють відеоролики з українськими опозиційними діячами, які називають його "диктатором".	Цей наратив підриває легітимність українського керівництва в очах частини міжнародної аудиторії, ускладнює передачу західного озброєння та руйнує міжнародну підтримку України напередодні потенційних наступів.

Наратив	Короткий опис	Вплив на образ України
Легітимність анексії Криму	Деякі американські посадовці пропонують погодитись з анексією Криму, щоб пришвидшити мир. Трамп сигналізує про відкритість до визнання претензій Росії. ЄС попереджає, що це винагородить агресію. Українські посадовці запевняють, що ніколи не відмовляться від території.	Це питання перевіряє згуртованість Заходу та важелі впливу України на перемовинах. Обговорення можливості погодження з анексією Криму, навіть якщо воно відбувається "непрозоро в дипломатичних колах", є "вибухонебезпечним у внутрішній політиці України" і негативно впливає на образ України як країни, яка може бути змушена йти на територіальні поступки під зовнішнім тиском.

▼ Нейтральні наративи

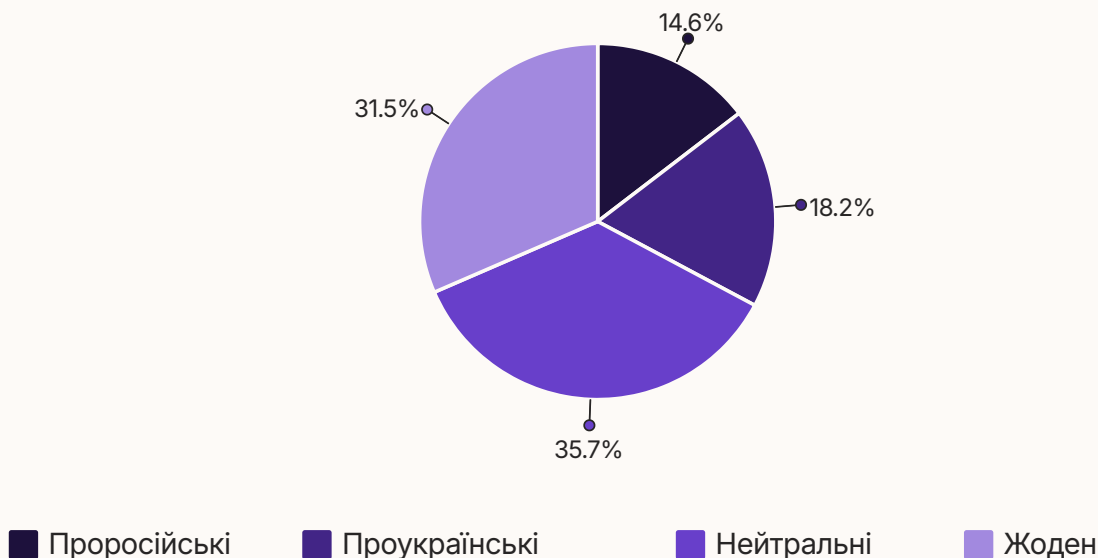
Наратив про події конфлікту, що не фокусується на образі України чи Росії через пропаганду

Наратив	Короткий опис	Вплив на образ України
Наслідки Енергетичної Війни	Скорочення Росією експорту газу чинить тиск на економіку та політичну єдність Європи. Високі ціни поновлюють дебати щодо енергетики, промислова база Німеччини страждає. Конфлікт прискорює енергетичний перехід Європи, але виявляє вразливі місця.	Цей наратив висвітлює ширший вплив війни за межами України, показуючи, як дії Росії через енергетику впливають на європейські економіки. Це може впливати на образ України, підкреслюючи, що підтримка України пов'язана зі значними економічними витратами для її партнерів.
Миротворча роль Трампа	Цей наратив фокусується на діях Президента США Дональда Трампа як потенційного посередника, який нібито чинить тиск на обидві сторони конфлікту, Росію та Україну, з метою досягнення угоди.	Наратив в основному зосереджується на описанні гіпотетичних дипломатичних кроків та їхніх наслідків, а не на прямому створенні пропагандистського образу України чи Росії.

Наратив	Короткий опис	Вплив на образ України
Китайські посередницькі зусилля	Пекін пропонує посередництво, використовуючи зв'язки з Москвою та економічний вплив на ЄС. Китай уникає засудження Росії, але закликає до "поваги до суверенітету". Пропонує реконструкційні кредити, прив'язані до інфраструктурних концесій в Україні. Захід підозрює, що Китай прагне розколоти НАТО.	Ці маневри відображають прагнення Китаю переформатувати норми глобального управління. Україна тут виступає як арена для демонстрації геополітичних амбіцій Китаю. Пропозиції, прив'язані до концесій, можуть впливати на образ України як країни, яка в обмін на допомогу може бути змушена йти на значні економічні поступки.
Втома від війни в Європі	Зменшення ентузіазму щодо тривалої військової та фінансової допомоги створює напругу в консенсусі ЄС. Дані показують зменшення підтримки, відбуваються протести. Крайньо праві партії використовують це питання. ЗМІ перемикають увагу з героїзму на аналіз витрат.	Ризики виснаження підривають контрнаступальні можливості України. Цей наратив впливає на образ України, підкреслюючи фінансовий та соціальний тягар, який війна створює для її партнерів, потенційно зменшуючи їхню готовність надавати довгострокову підтримку.
Військова автономія ЄС	Лідери ЄС обговорюють зменшення залежності від військової підтримки США після критики НАТО з боку Трампа. Макрон виступає за інтеграцію оборони ЄС. Східні члени ЄС чинять опір, побоюючись послаблення гарантій статті 5 НАТО. Дискусія набуває нагальності після обрання Трампа.	Ця дискусія відображає напруженість щодо стратегічної автономії ЄС та трансатлантичних відносин, які є критично важливими для безпеки України. Наратив впливає на образ України, оскільки її безпека тісно пов'язана з цими дебатами та потенційними змінами у структурі європейської та трансатлантичної безпеки.

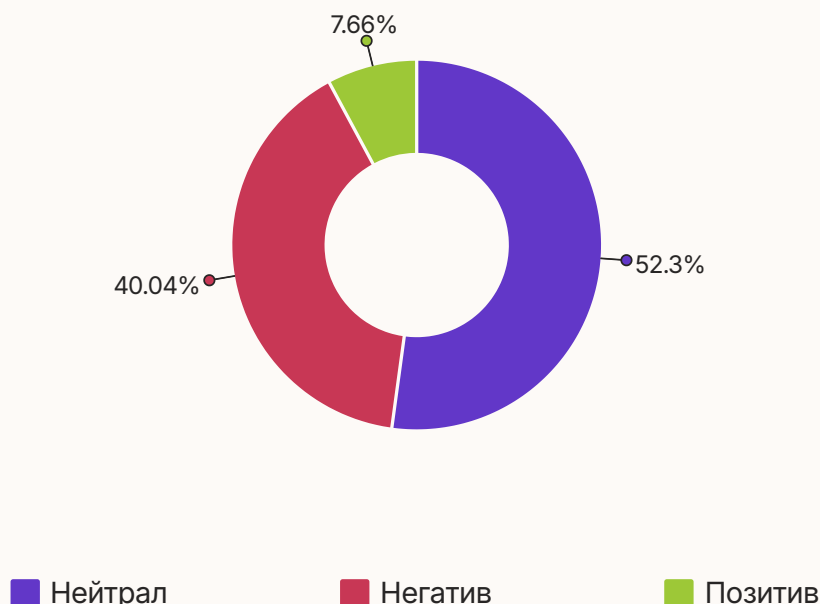
Загалом було проаналізовано 76001 згадки, з яких 52033 (68.5% від загального обсягу) містили один із зазначених наративів. Кожній згадці присвоювався один основний наратив, без випадків одночасного поєднання двох наративів у межах одного тексту. Нейтральні наративи переважали, з'явившись у 27126 згадках (36% від усіх), тоді як проросійські наративи було виявлено у найменшій к-ті, 11074 згадках (15% від усіх). Решта 23968 згадок були або надто короткими для визначення чіткого наративу, або містили лише об'єктивні факти без наративного забарвлення.

Розподіл наративів за к-тю згадувань

Ці групи поділу є **умовними** та робились з погляду **потенційної користі** наративу **для України**. Проте, крім цього, було додано більш об'єктивний показник, а саме, **тональність** (позитив/негатив/нейтрал) стосовно **України** у **кожній** конкретній згадці. Тому, важливо розуміти, що навіть серед умовних проукраїнських наративів були, в тому числі згадки з **критикою** цих наративів та/або дій України.

Тональність стосовно України за к-тю згадувань

5.1. Миротворча роль Трампа

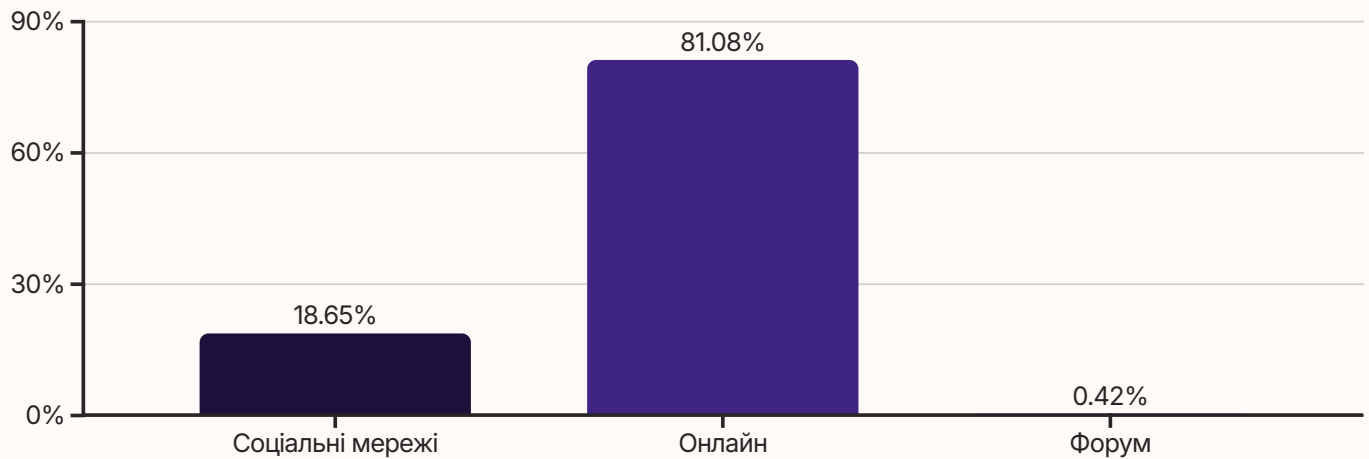
Цей наратив зосереджується на діях та заявах Дональда Трампа як потенційного миротворця у війні між Росією та Україною. Він представляє Трампа як лідера, який прагне швидко завершити конфлікт, часто шляхом прямого тиску як на Росію, так і на Україну. Наратив також пов'язує ці зусилля з ширшими зовнішньополітичними та економічними інтересами США, включаючи доступ до природних ресурсів України. Хоча він не є прямою пропагандою, яка формує образ лише однієї зі сторін, він впливає на сприйняття стосунків між Україною, США та Росією.

Ключові моменти наративу "Миротворча роль Трампа" у текстах згадувань:

1. **Тиск на Україну.** Наратив включає згадки про тиск Трампа на Україну та Президента Зеленського з метою схилити їх до переговорів та поступок. Цей тиск міг включати тимчасове призупинення військової допомоги Україні та погрози її припинення у разі відмови від компромісів. Відбувалися напружені розмови та суперечки між Трампом та Зеленським, зокрема під час зустрічі в Овальному кабінеті.
2. **Економічні інтереси та ресурси.** Важливим елементом є прив'язка мирних зусиль до потенційних економічних вигод, зокрема доступу США до українських природних ресурсів (мінералів). У цьому контексті згадуються переговори щодо угоди про рідкоземельні метали та занепокоєння, що Росія може отримати контроль над частиною українських ресурсів.
3. **Пропозиції та переговори.** Наратив включає згадки про конкретні пропозиції, як-от 30-денне перемир'я щодо енергетичної інфраструктури, хоча відзначається, що Росія прийняла це з умовами і не завжди дотримувалась. Також згадуються ідеї про можливий поділ території України або визнання анексії Криму, хоча сам Трамп заявляв, що Крим не буде повернуто.
4. **Сприйняття з боку дійових осіб.** Президент Зеленський, попри складні моменти у відносинах з Трампом, висловлював готовність працювати з ним задля досягнення миру. Китай та Туреччина позитивно оцінювали роль Трампа у потенційному припиненні війни.
5. **Ризик ескалації та "Третя світова війна".** Наратив часто супроводжується згадками про побоювання, що війна може перерости у Третю світову війну, і Трамп позиціонує себе як того, хто може цьому запобігти.

Наратив "Миротворча роль Трампа" значно більше поширювався в **онлайн-ЗМІ** (як і для країн Азії) порівняно з соціальними мережами, згідно з наданими даними. Загальна кількість згадувань цього наративу є значно більшою та становить **18419** (проти 2048 для Азії). З них **14934** (проти 1741 для Азії) припадає на онлайн-ЗМІ, тоді як лише **3436** – на соціальні мережі та **49** на форуми. Варто зазначити, що для країн Азії частка форматів яка пропонує обговорення теми (тобто соцмережі та форуми) була відчутно нижчою. В досліджених джерелах **онлайн-ЗМІ є основним каналом розповсюдження цього наративу.**

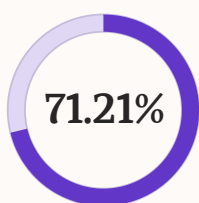
Розподіл згадувань наративу за к-тю повідомлень

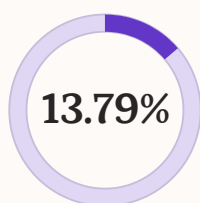
Цей факт може вказувати на те, що обговорення "миротворчої ролі Трампа" в країнах Південної Америки, як і в Азії, не обмежується лише неформальними дискусіями або думками користувачів у соціальних мережах. Навпаки, цей наратив, який стосується дій та заяв високопоставленого світового політика щодо важливого міжнародного конфлікту, **активно висвітлюється та аналізується в більш структурованих та публічних онлайн-медіа.**

Даний наратив висвітлюється переважно через **традиційні журналістські формати**, такі як **статті та репортажі**. Значна перевага статей (10634 згадувань) та репортажів (2059 згадувань) над усіма іншими форматами разом взятими (загалом 2301 згадування для Коментарів, Оглядів думок, Інтерв'ю, Відео та Пресрелізів) свідчить про те, що **медіа сприймають цей наратив як важливу подію або тему, що потребує фактологічного та структурованого висвітлення.**

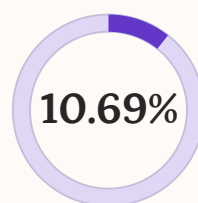
Типи згадувань наративу в Онлайн ЗМІ за к-тю повідомлень

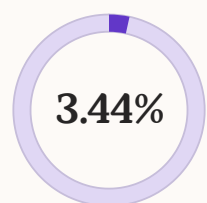
Стаття

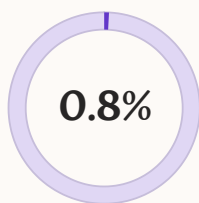
Репортаж

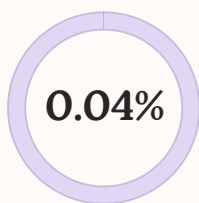
Коментар

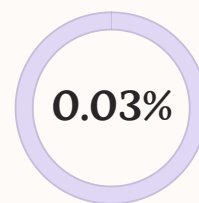
Огляд думки

Інтерв'ю

Відео

Пресреліз

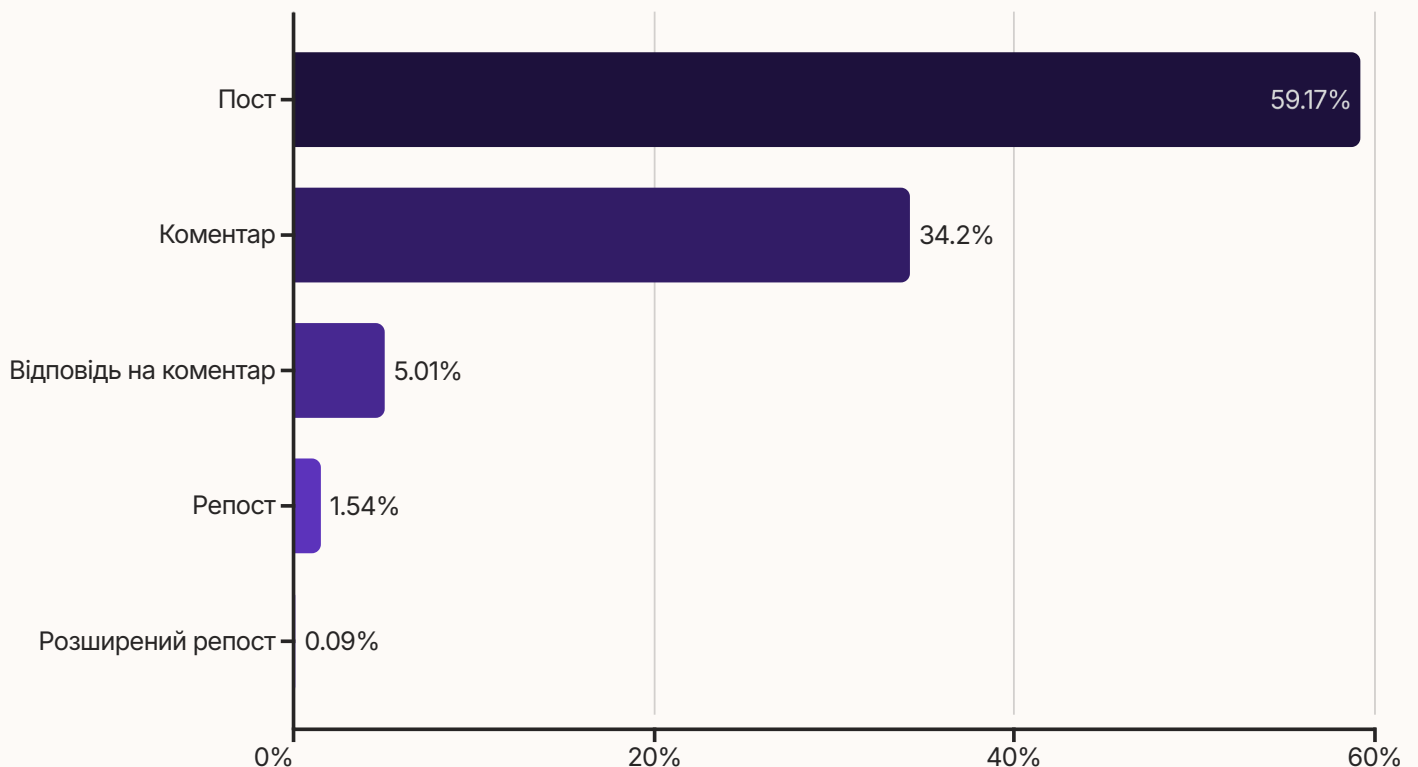
Домінування статей та репортажів, які зазвичай зосереджені на представленні інформації, фактів та подій, **надає наративу офіційності та більшої потенційної достовірності** в очах широкої аудиторії порівняно з форматами, що більше відображають особисті думки чи аналіз, як-от огляди думок чи коментарі.

Коментарі (1597 згадувань) та Огляди думок (514 згадувань) також присутні, що вказує на певний рівень аналізу та обговорення думок, пов'язаних із наративом. Однак їхня кількість значно менша, ніж у статей та репортажів, що може свідчити про **пріоритет висвітлення самої події над її інтерпретацією чи обговоренням наслідків**.

Загалом, таке розподілення типів контенту вказує на те, що даний наратив висвітлюється в онлайн-ЗМІ насамперед як **новинний матеріал, що вимагає інформаційного представлення фактів та подій**.

У соціальних мережах щодо цього наративу **чітко переважають два формати: Пости** (2033 згадування) та **Коментарі** (1175 згадувань). Сукупна кількість згадувань у цих двох категоріях (3208) значно перевищує загальну кількість згадувань в усіх інших форматах разом узятих (228).

Типи згадувань наративу в Соцмережах за к-тю повідомлень

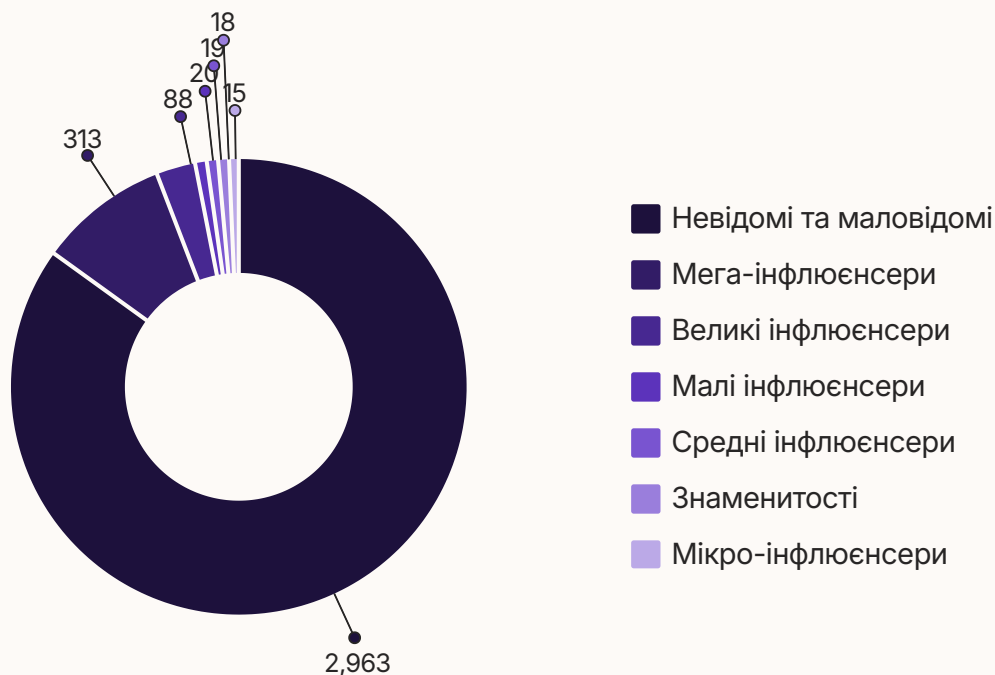

Такий розподіл є типовим для соціальних мереж, які за своєю природою заохочують створення **коротких, безпосередніх публікацій та прямої взаємодії та обговорення**. Це може свідчити про те, що наратив викликає **активне обговорення серед користувачів**. Люди не лише діляться інформацією чи власними думками, але й активно реагують на публікації інших, вступаючи в діалог.

Низька кількість Репостів та Розширених репостів може вказувати на те, що користувачі частіше генерують **власний контент або висловлюють свою думку у коментарях**, а не просто поширюють вже наявні публікації інших.

Абсолютна більшість згадувань (2963) походить від категорії "Невідомі та маловідомі" користувачі. На другому місці з суттєвим відривом знаходяться **Мега-інфлюєнсери** (313 згадувань).

К-ть згадувань у соцмережах за рівнем автора

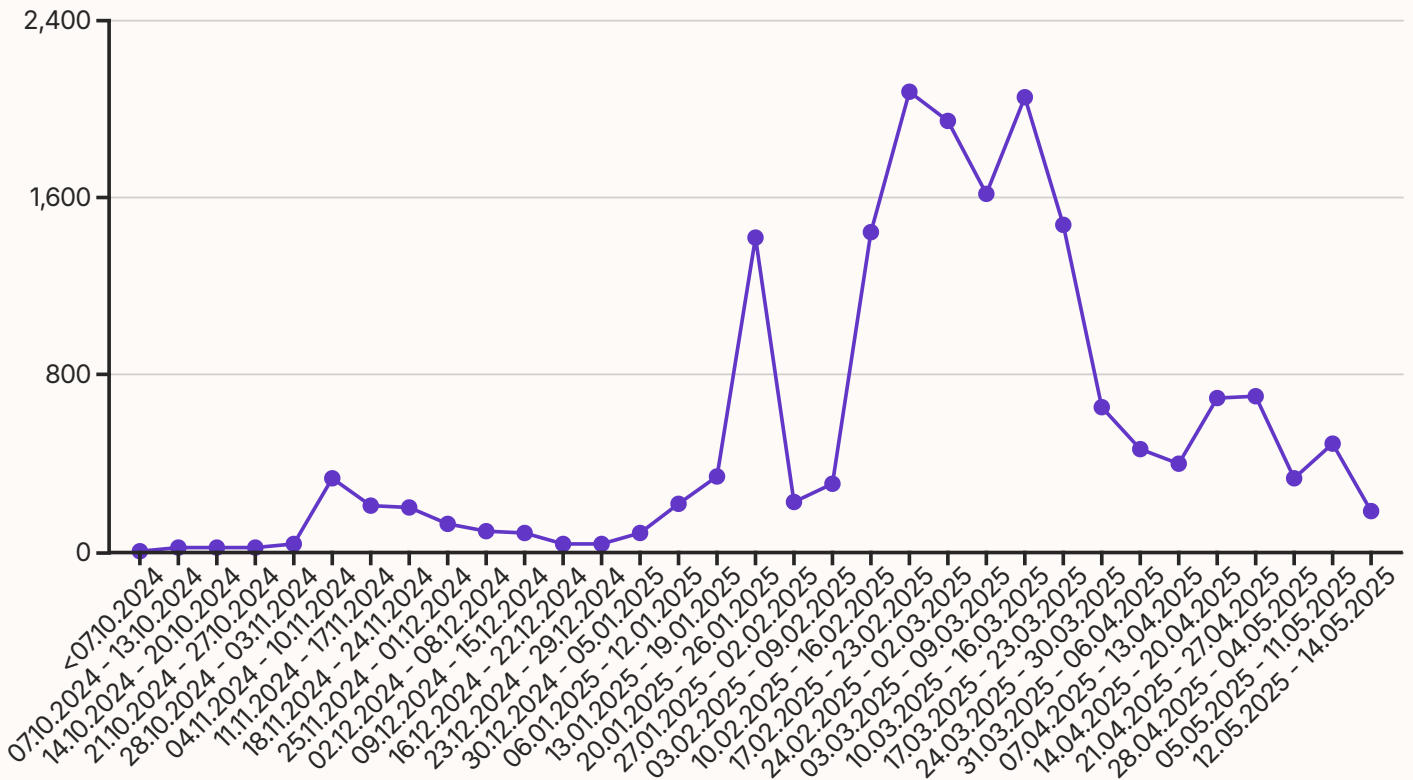

Домінування категорії "Невідомі та маловідомі" (яка включає акаунти з менш ніж 5 тисячами підписників) є **дуже показовим для соціальних мереж**. Хоча кожен окремий акаунт з цієї групи має невелику аудиторію, їхня **величезна сукупна кількість** призводить до найбільшого загального обсягу згадувань. Це свідчить про те, що наратив є предметом **широкого, "низового" обговорення серед звичайних користувачів**, або ж розповсюджується керовано з використанням ботів.

Присутність Мега-інфлюєнсерів (з аудиторією від 1 до 7 мільйонів за) на другому місці, попри їхню значно меншу кількість згадувань порівняно з "невідомими", є також важливою. Це вказує на те, що хоча масове обговорення є домінуючим за обсягом, **особи з великою аудиторією також долучаються**, потенційно **посилюючи видимість наративу** та впливаючи на велику кількість людей своїми публікаціями, навіть якщо їхня кількість згадувань нижча, ніж у мільйонів "невідомих" користувачів.

Дані демонструють відносно низький рівень згадувань наративу до початку листопада 2024 року. Далі відбувається кілька виразних сплесків, які значно перевищують базовий рівень, особливо в період **з кінця січня до кінця березня 2025 року**. Після цього активність суттєво знижується, хоча є невеликі зростання у квітні та на початку травня 2025 року.

Потижна динаміка згадувань

Сплеск 04.11.2024 - 10.11.2024 (334 згадування) безпосередньо збігається з **виборами Президента США** та підтвердженням перемоги Дональда Трампа за неофіційними результатами.

У період 20.01.2025 - 26.01.2025 (1425 згадувань) активно обговорюються **плани Трампа зустрітися з Путіним** та його заяви про бажання закінчити війну.

У тижні **10.02.2025 - 16.02.2025 (1449 згадувань)** та **17.02.2025 - 23.02.2025 (2077 згадувань)** відбувається активна підготовка до проведення **переговорів щодо України в Саудівській Аравії** за участю представників США. З 13 лютого також розпочинається **Мюнхенська конференція з безпеки**, де однією з пріоритетних тем є війна в Україні. 18 лютого Президент України Зеленський зустрічається з Президентом Туреччини Ердоганом в Анкарі, який закликає до припинення війни.

24 лютого США подають до ООН пропозицію щодо шляху до миру. 28 лютого повідомляється про **напружену зустріч та "сварку" між Трампом і Зеленським** у Білому домі.

11 березня в Джидді (Саудівська Аравія) **розпочинаються переговори** щодо мирного врегулювання. За підсумками цих переговорів **Україна погоджується на пропозицію США щодо 30-денного перемир'я**. 12 березня повідомляється, що Україна погодилася на 30-денне перемир'я з Росією. 14 березня з'являється інформація, що **Росія в принципі згодна на пропозицію США** про 30-денне перемир'я, але з умовами щодо усунення першопричин конфлікту. 12 березня Путін відвідує Курськ у військовій формі.

Географічний розподіл згадувань

Найбільша кількість згадувань у Бразилії, Мексиці та Аргентині, ймовірно, прямо пропорційна розміру їхнього населення та, відповідно, масштабу медіаіндустрії. Більші країни мають більше медіа, які генерують більше контенту, включаючи міжнародні новини.

Ці країни є найбільшими економіками та політичними гравцями в Південній Америці. Вони мають більш розгалужені зв'язки зі США та Європою/Росією, тому потенційні зміни у зовнішній політиці США, особливо щодо такої значущої події, як війна в Україні, викликають більший інтерес у їхніх ЗМІ та громадськості.

Розподіл може відображати рівень очікувань або зацікавленості в тому, як потенційне повернення Дональда Трампа до влади у США може вплинути на хід війни в Україні та, можливо, на їхні власні відносини зі США.

Теплова таблиця згадувань спікерів за країнами

Спікери	Аргентина	Болівія	Бразилія	Венесуела	Еквадор	Колумбія	Мексика	Парагвай	Перу	Уругвай	Чилі
Володимир Путін	1891	20	6141	24	4	404	2518		56	3	337
Володимир Зеленський	1889	20	5845	23	7	358	2660	1	38	2	344
Дмитро Песков	275	2	1122	2		65	290		2		80
Сергій Лавров	218	3	520	1		43	150		2		44
Андрій Єрмак	70	1	251			20	48				10
Юрій Ушаков	44	3	214			17	46				31
Андрій Сибіга	60		193			13	56		1		25
Рустем Усєров	58	1	132			6	38		1		8
Марія Захарова	30	1	127			4	30				6
Юлія Свириденко	24		80			10	38				9
Дмитро Медведєв	23		61			4	19				9
Валерій Герасимов	16		72			2	12		2		3
Олександр Сирський	17	1	62			3	14				4
Денис Шмигаль	14		43			3	14				20
Сергій Рябков	11		60	1		3	11				
Віталій Кличко	14		65			1	3				2
Дмитро Полянський	6		62				3				4
Григорій Карасін	17		27			5	21		1		2
Олександр Грушко	17		49			1	6				
Василь Небензя	5	1	43				4				
Сергій Беседа	13		11			4	15		1		2
Маріана Беца	3		36			1	1				
Ольга Стефанішина	11		13			4	11				1
Михайло Подоляк	1		23			1	5				10
Ігор Терехов	4		29				5				1
Оксана Маркарова	1		32				4				
Валерій Залужний	3		31	1		1	1				
Павло Паліса	9		8			2	9				1
Олексій Гончаренко	3		24			2					
В'ячеслав Гладков			26				1				
Дмитро Кулеба	2		19	1							4
Герман Галущенко	11		9				4				
Сергій Собянін	6		9			2	6				1
Олександр Дугін	9		8			1	4				1
Андрій Демченко			22								
Петро Порошенко	5		13			2					
Константин Косачов	3		15				1				
Олексій Сирський			18								

Найчастіше згадуваними спікерами є **Володимир Путін** (12157 згадувань) та **Володимир Зеленський** (11675 згадувань). За ними значно відстають **Дмитро Песков** (1905 згадувань) та **Сергій Лавров** (1025 згадувань).

Така висока частота згадувань цих осіб у наративі про миротворчу роль Трампа є цілком очікуваною. **Володимир Путін** як президент Росії та **Володимир Зеленський** як президент України є головними дійовими особами самого конфлікту. Дмитро Песков та Сергій Лавров, у свою чергу, є офіційними представниками Кремля. Вони часто виступають з коментарями щодо позиції Росії стосовно війни, переговорів та міжнародних посередницьких зусиль. Тому їхні заяви та реакції на ініціативи, пов'язані з миротворчою роллю Трампа, активно висвітлюються в медіа.

5.2. Розповідь про агресію НАТО

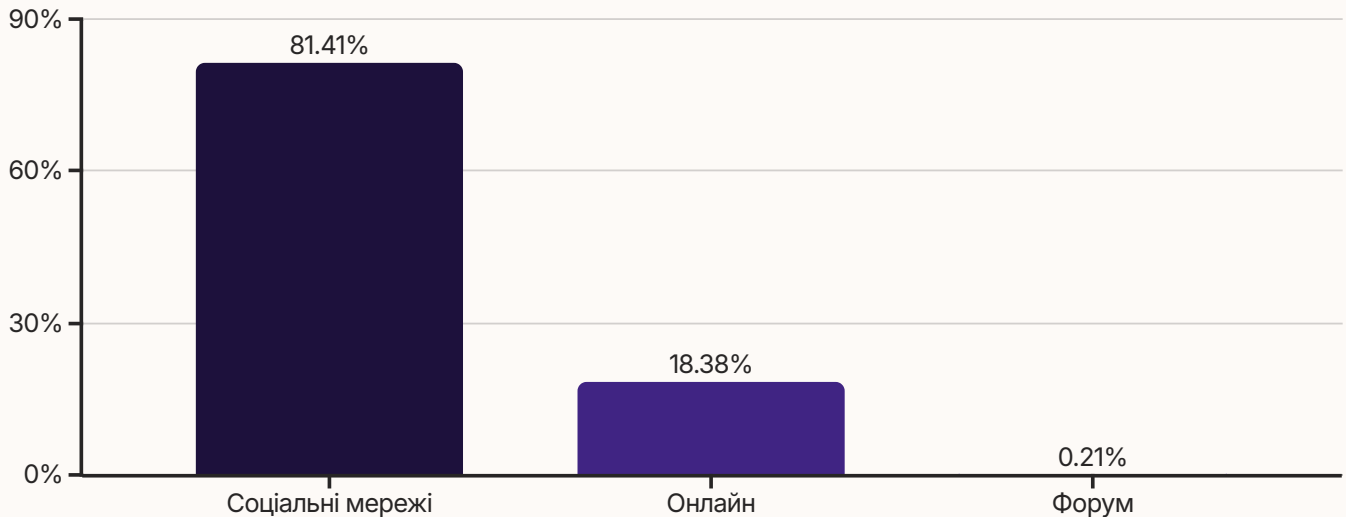
У проаналізованих згадках, особливо в соціальних мережах, **нарратив "Розповідь про агресію НАТО"** є центральним елементом проросійської риторики, спрямованої на виправдання дій Росії в Україні. Він послідовно зображує розширення та політику НАТО як **пряму і неминучу загрозу безпеці Росії**, яка нібито змусила Москву до "спеціальної військової операції". Цей наратив часто подається як "правда", що протиставляється західній "пропаганді" та "брехні", і використовується для мобілізації підтримки дій Росії серед аудиторії в Південній Америці.

Ключові моменти наративу "Розповідь про агресію НАТО" у текстах згадувань:

- 1. Розширення НАТО та його наближення до кордонів Росії як головна провокація та загроза.** Згадки стверджують, що НАТО "порушило домовленості, встановлені після Холодної війни, "наблизившись до безпосередніх кордонів" та бажаючи "встановити свої військові бази на порозі Росії". Прагнення України вступити до НАТО прямо називається причиною війни, оскільки Росія "не дозволить ворогу оселитися в Україні", де він буде "у вітальні".
- 2. Війна в Україні представлена як проксі-війна НАТО та США проти Росії.** Наратив наполягає, що конфлікт не є війною України проти Росії, а "війною між Росією та НАТО", де Україна "використовується лише" або "поставлена як поле битви". США та НАТО "ховаються за бідною Україною", прагнучи "ослабити та розлютити Росію" та реалізувати плани встановлення однополярного світу або "реколонізації", в той час, як Росія нібито "бореться проти 70 країн".
- 3. Українське керівництво, зокрема Зеленський, зображується як інструмент або маріонетка Заходу/НАТО.** Згадки описують Зеленського як "маріонетку" або "клоуна", якого "підштовхнули" до війни заради інтересів НАТО/США. Стверджується, що Україна "шукала цього [війни]... на маніпуляціях членів НАТО" та що Зеленський "не хотів підписувати жодних мирних угод", відкидаючи навіть пропозиції припинення вогню, оскільки він "чіпляється за владу" за західної підтримки.
- 4. Західна військова та фінансова допомога Україні розглядається як продовження війни та спроба ослабити Росію.** Наратив стверджує, що війна триває тому, що Захід "озброює" та "фінансує" Україну, і що без підтримки НАТО конфлікт давно б закінчився. Мета цієї допомоги нібито полягає в тому, щоб "ослабити Росію" або "виснажити Захід". Однак, попри допомогу в "мільярди доларів", зусилля НАТО представлені як неефективні, а Росія "виграє битву".
- 5. Використання історичних аналогій та посилення на минулі дії НАТО для підтвердження його "агресивності".** Наратив посилюється на події минулого, такі як "великий злочин НАТО" при "демонтажі Югославії/Сербії" в 1999 році, щоб підкреслити деструктивну природу Альянсу. Також часто згадуються події в Україні з 2014 року, які зображуються як "державний переворот", організований Заходом для встановлення "антиросійського режиму" та "масових вбивств" проросійського населення, що нібито стало безпосередньою причиною "спеціальної операції" Росії для "порятунку".
- 6. Твердження про слабкість та страх НАТО перед Росією, попри його колективну силу.** Наратив часто містить заяви, що НАТО "боїться Росії", тому не наважується вступити у прямий конфлікт. Згадується, що НАТО "не змогло взяти маленьку Україну" і навіть "програло війну проти Росії в Україні". Це використовується для демонстрації сили Росії та нібито "перемог" слів" НАТО, хоча одночасно стверджується, що НАТО складається з "30 країн".

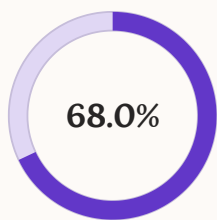
Наратив "Розповідь про агресію НАТО" значно більше поширювався у **соціальних мережах** порівняно з онлайн-ЗМІ, згідно з проаналізованими даними. Загальна кількість згадувань цього наративу становить 9232. З них **7516** припадає на соціальні мережі, тоді як лише **1697** – на онлайн-ЗМІ та 19 на Форумі. Це свідчить про те, що соціальні мережі є основним каналом розповсюдження цього наративу в досліджених джерелах, як і для країн Африки, проте, для країн Південної Америки частка висвітлення теми в Онлайн-ЗМІ є значно більшою.

Розподіл згадувань наративу за к-тю повідомлень

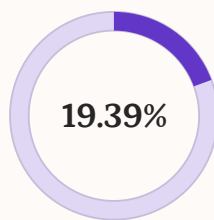

Згадки в онлайн-змі переважно зосереджені на обговоренні конфлікту між Росією та Україною, ролі НАТО у підтримці України, ескалації напруженості та геополітичних наслідках, але **без прямого ствердження, що НАТО є основним агресором**, який спровокував війну. Деякі джерела лише згадують гібридну війну за участі США/НАТО або припускають роль США/НАТО у провокуванні конфлікту, але це відрізняється від послідовного представлення НАТО як першопричини агресії.

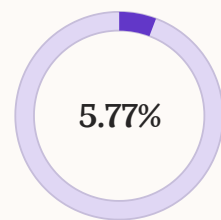
Типи згадувань наративу в Онлайн ЗМІ за к-тю повідомлень

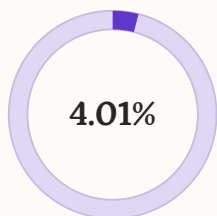
Стаття

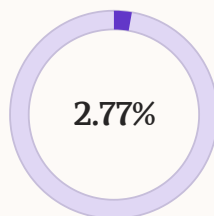
Репортаж

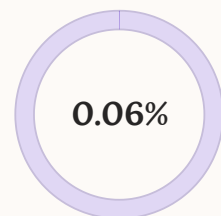
Огляд думки

Коментар

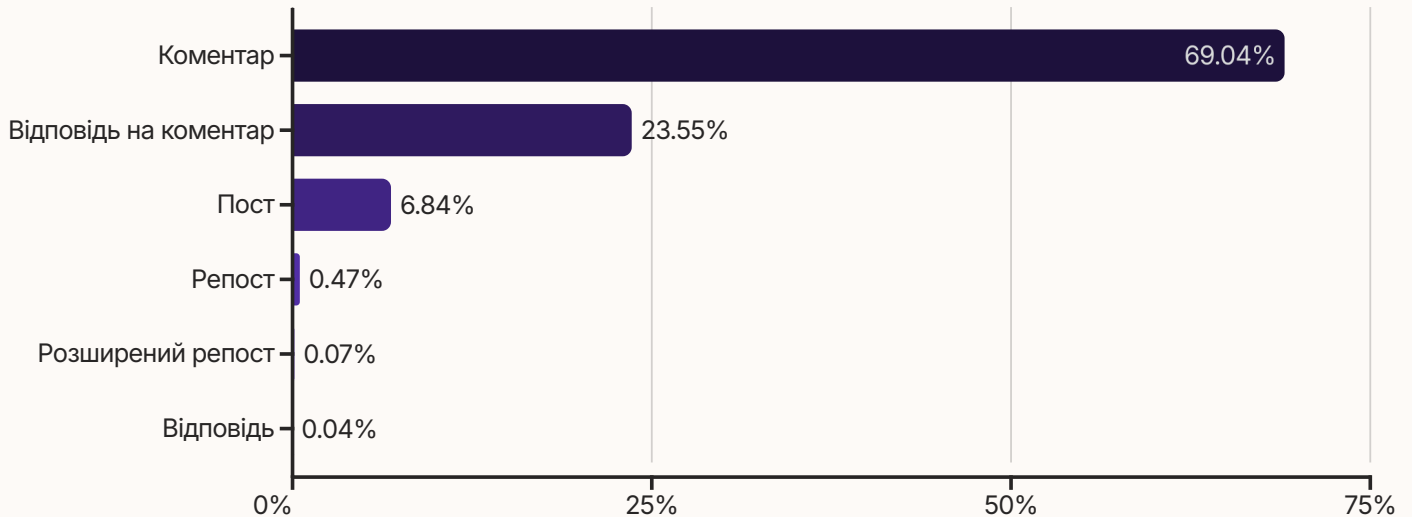
Інтерв'ю

Made with GAMMA

У соціальних мережах можна припустити, що цей наратив **переважно поширюється через пряму взаємодію користувачів** або керованих ботів у секціях коментарів під різноманітним контентом у соціальних мережах, а не через створення великої кількості оригінальних публікацій чи широке поширення вже наявного контенту.

Типи згадувань наративу в Соцмережах за к-тю повідомлень

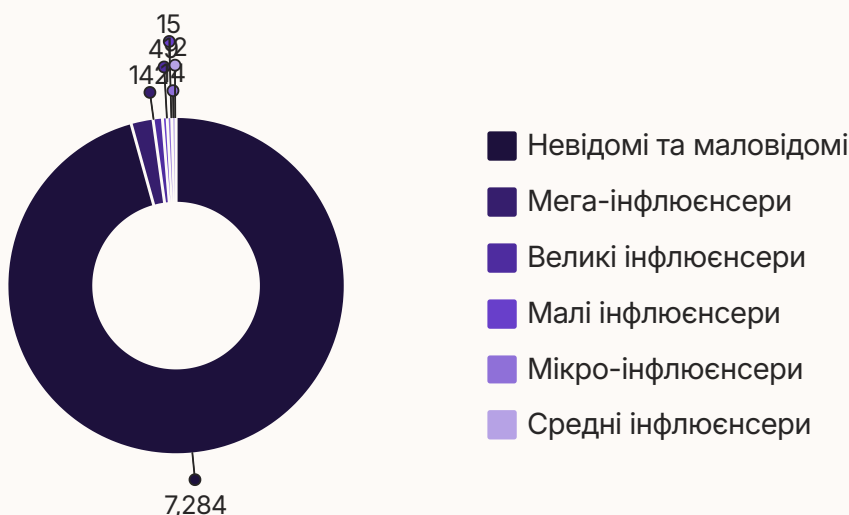

Наратив **активно обговорюється та відтворюється у діалогах** між користувачами, можливо, як реакція на основний контент чи на коментарі інших користувачів, що робить його поширення більш децентралізованим в рамках цих платформ.

Аналіз розподілу рівнів джерел згадувань наративу про агресію НАТО у соціальних мережах показує, що **абсолютна більшість згадувань походить від "Невідомих та маловідомих" джерел (7284)**, які становлять близько 97% усіх джерел у цій вибірці, тоді як сукупна кількість згадувань від усіх категорій інфлюенсерів (Мега, Великі, Середні, Малі, Мікро) є незначною (лише 232).

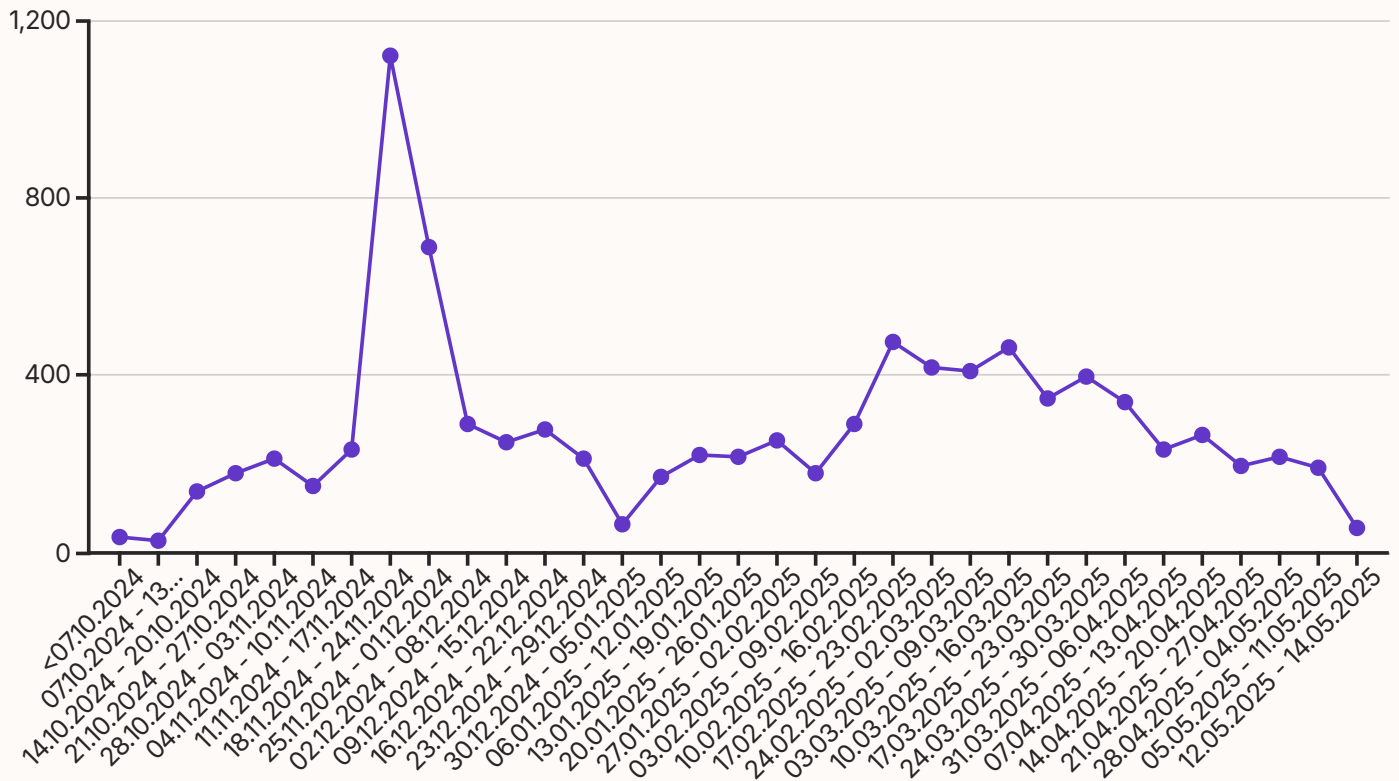
Для даного наративу, подібний розподіл викликає сумніви в органічності поширення, оскільки, за даними медіаагенцій, **нормальною для соцмереж є частка невідомих та маловідомих авторів близько 53%.**

К-ть згадувань у соцмережах за рівнем автора

Поширення наративу "Розповідь про агресію НАТО" ймовірно значною мірою досягається неорганічними методами, спрямованими на штучне підвищення його видимості. Органічне поширення існує, але його природа відрізняється від цілеспрямованого просування дезінформації.

Потижнева динаміка згадувань

Аналіз динаміки згадувань наративу про агресію НАТО показує кілька періодів зі значним зростанням кількості згадувань, що, ймовірно, пов'язано з активізацією обговорень навколо конкретних подій. Найбільш виражений сплеск стався в тижні 18-24 листопада 2024 року. У цей період спостерігалася підвищена активність обговорень, що стосувалися, зокрема, закликів України до запрошення в НАТО, повідомлень про військову підготовку в країнах Європи, а також появи численних коментарів, які представляли конфлікт як війну між Росією та НАТО або стверджували, що Росія захищається від агресивних дій Альянсу/США. Інший значний сплеск був зафіксований приблизно в тижні 17-23 лютого 2025 року. Це відбулося напередодні річниці повномасштабного вторгнення (24 лютого), що, ймовірно, спричинило нову хвилю обговорень причин війни, в яких наратив про агресію НАТО знову вийшов на перший план. Наратив про агресію НАТО активно використовується в публічному дискурсі, особливо в соціальних мережах, як пояснення або виправдання конфлікту у відповідь на актуальні події або важливі дати, пов'язані з війною.

Географічний розподіл згадувань

Дані показують значну різницю у кількості згадувань наративу про агресію НАТО в країнах Латинської Америки. **Найбільша кількість згадувань зафіксована в Аргентині (1782), Бразилії (1361) та Мексиці (782).** Значно менше згадувань у Колумбії (180) та Чилі (151), і зовсім низькі показники у Перу (41), Венесуелі (31), Еквадорі (10), Болівії (9) та Парагваї (4).

Вищі показники в Аргентині, Бразилії та Мексиці, ймовірно, пов'язані з поєднанням більшого розміру онлайн-аудиторії, активності певних медіа-платформ та можливої схильності частини населення до антизахідних наративів, що підживлюють ідею про "агресію НАТО". Низькі показники в інших країнах можуть бути наслідком меншої онлайн-активності, іншого медіа-ландшафту або меншої рецептивності до цього конкретного наративу у відстежуваних джерелах.

Теплова таблиця згадувань спікерів за країнами

Спікери	Аргентина	Болівія	Бразилія	Венесуела	Еквадор	Колумбія	Мексика	Перу	Уругвай	Чилі
Володимир Путін	531	2	747	10	2	78	291	14	6	70
Володимир Зеленський	312	2	314	10	2	45	155	5	2	28
Дмитро Песков	45		76	1		15	42			12
Сергій Лавров	47		74	2		6	41	1		5
Марія Захарова	34	1	62			6	25			2
Дмитро Медведєв	13		20			1	6			6
Андрій Сибіга	2		15			1	2			3
Сергій Шойгу	3		14			2	1			
Володимир Цимлянський			13							
Андрій Єрмак			12				1			
Олександр Лукашенко	4		5				2			1
Віталій Кличко			12							
Олександр Дугін	3		5				1			1
Павло Зарубін	1		5				4			
Олександр Дарчієв	8						1			
Олександр Грушко			6			1	2			
Петро Порошенко	3		3	1			2			
Євгеній Пригожин	3		1				4			1
Андрій Белоусов	2		6			1				
Сергій Нарышкін	1		5				1			1
Сергій Рябков			7				1			
Юрій Ушаков			4			1	3			
Олексій Журавльов			7							
Валерій Герасимов			3				2			2
Дмитро Кулеба			2				1			2
Андрій Картаполов	2		3							
Олександр Сирський	2						2			

Найбільша кількість згадувань припадає на Володимира Путіна (2849) та Володимира Зеленського (1611), що вказує на їхні центральні ролі у цьому наративі. Значно менше згадуються російські офіційні особи, такі як Дмитро Песков (215), Сергій Лавров (207) та Марія Захарова (147), а також інші фігури.

6. Ризики та можливості: присутність російської пропаганди

Можна виділити наступні основні дезінформаційні (проросійські) теми та канали їх поширення:

Найбільш використовувані тези:

▼ **Україна використовується Заходом (НАТО/США) як інструмент/проксі у війні проти Росії.**

Ця теза є однією з найбільш поширених у джерелах. Стверджується, що війна — це конфлікт між Росією та НАТО, а Україна є лише полем битви та жертвою. Захід не зацікавлений у перемозі України, а лише у її виснаженні або використанні для ослаблення Росії.

▼ **Війна була спровокована Заходом, НАТО або діями України.**

Наратив покладає відповідальність за початок війни на Захід та Україну, згадуючи прагнення України до НАТО як головну причину. Часто згадується порушення Україною або Заходом Мінських угод, які нібито були "обманом" Росії для озброєння України. Також стверджується, що війна почалася у 2014 році після "державного перевороту" та переслідування російськомовного населення на Донбасі.

▼ **Україна програє або вже програла війну.**

Ця теза прямо заявляє про неминучу або вже dokonану поразку України та "перемогу" Росії над Україною або навіть НАТО. Згадується про великі втрати України та її неспроможність протистояти Росії.

▼ **Володимир Зеленський є "маріонеткою", "клоуном" або "ідіотом".**

Президент України зображується як керований Заходом лідер, який приймає погані рішення, що призвели до руйнування країни.

▼ **Росія є сильною військовою та економічною державою, яка перемагає або успішно протистоїть Заходу.**

Порівняння російської армії з арміями НАТО.

Серед географії можна виділити наступне:

▼ Африка

▼ Буркіна-Фасо

- Твердження, що Україна використовується Заходом/НАТО у війні проти Росії
- Зеленський є "комедіантом", відповідальним за руйнування країни
- Війна спровокована Заходом/НАТО
- Україна програє війну, а Росія є сильною та перемагає НАТО
- Західна допомога неефективна та має на меті виснажити Україну
- НАТО принижене та зазнало поразки від Росії в Україні
- Росія сильніша за НАТО/Захід військово та економічно

▼ Малі

- Зеленський не боровся за незалежність, а лише задовольнив своє его та зруйнував країну
- Війна спровокована Заходом/США/НАТО
- Україна є жертвою Заходу, який ховається за нею
- Росія воює проти НАТО в Україні, а не проти України
- Росія перемогла або перемагає, успішно займає території
- Захід/США/НАТО недооцінили Росію
- Україна - історично російська

▼ Сенегал

- Зеленський - "ідіот", який зруйнував країну, піддавшись впливу НАТО
- Війна спровокована НАТО, яке "обдурило" Росію Мінськими угодами
- Україна є проксі-державою, створеною Заходом для ослаблення Росії
- Росія та Україна/Білорусь - "один народ" з однією культурою
- НАТО програло війну проти Росії в Україні
- Трамп має рацію, заявляючи про поразку НАТО

▼ Латинська Америка

▼ Бразилія

- Україна продала свій народ, щоб задовольнити бажання Заходу "знищити Росію"
- Війна є "проксі-війною" Заходу, який використовує українців як гарматне м'ясо
- Російська армія професійна та має передові технології
- Україна має шукати миру з Росією
- Україна має відмовитись від територій для вступу в ЄС чи НАТО
- **Зеленський не винен, винний Путін, який прагне захопити територію**

▼ Аргентина

Цілі Заходу досягнуті (Сирія зруйнована, зброя продана/випробувана, Європа розділена/ослаблена, Україна зруйнована та готова до "інвестицій" від компаній типу BlackRock).

▼ Мексика

Росія дуже потужна навіть без допомоги, її сила нібито підтверджена "біблійними пророцтвами". **Є побоювання, що Росія може завоювати не лише Україну, а й усю Європу.**

▼ Азія

▼ Індонезія

- Зеленський - "президент-клоун/жартівник", який підтримується Заходом
- Захід/Європа не хочуть закінчення війни, їхня мета - ослабити та виснажити Росію
- Україна програє, зазнає великих втрат
- Росія навмисно затягує війну, щоб виснажити фінанси Заходу
- Західна допомога може перетворити Україну на боржника
- Зеленський веде народ до смерті/страждань/кризи
- Західні заяви про перемогу України - "маніпуляції"

Аналіз джерел чітко показує, що **основним каналом поширення** цих дезінформаційних тем є **соціальні мережі**.

- **Коментарі** є домінуючим типом контенту. Це свідчить про використання дискусійних майданчиків під новинами чи публікаціями як основного вектора поширення.
- Використовуються платформи: **Facebook, YouTube, Telegram, Twitter, TikTok**.
- Значна частина джерел у соціальних мережах класифікується як **"Невідомі та маловідомі"**, що може вказувати на поширення наративів з низового рівня або через мережі акаунтів. Є також згадки про **"Середніх інфлюєнсерів"** та **"Мікро-інфлюєнсерів"**, що свідчить про залучення осіб з меншою, але, можливо, більш лояльною аудиторією.

- **Онлайн-ЗМІ**, хоча менш численні, присутні також статті та звіти з онлайн-видань, таких як kompas.com, viva.co.id, yeniakit.com.tr, canaldomadeira.com.br, clarin.com. Це вказує на спроби (хоч і не завжди на великих чи відомих платформах, багато з них мають статус низькі рівні джерел) просувати наративи через традиційніші медіаканали.
- **Типи контенту** включають коментарі, пости та репости, що показує як оригінальне створення контенту, так і його поширення через перепублікації.

Підсумовуючи, **проросійська дезінформація**, що критикує західну підтримку та звинувачує Захід у війні, активно поширюється у країнах **Африки** та **Латинської Америки**, рідше в **Азії**. **Основними каналами** є коментарі у **соціальних мережах** (Facebook, YouTube, Telegram, TikTok), часто зі **"Невідомих та маловідомих"** джерел, що може вказувати на використання ботів.

7. Аналітичні припущення щодо майбутніх комунікацій

Ось висновки та аналітичні припущення для майбутніх комунікацій України, ґрунтуючись на наданих джерелах.

Теми, які потенційно можуть протидіяти існуючим дезінформаційним наративам:

1 Гуманітарний аспект війни:

Наголошення на стражданнях цивільного населення, руйнуванні міст та інфраструктури внаслідок російських атак. Використання емоційних, людських історій.

2 Порушення міжнародного права та суверенітету:

Чітке пояснення, що агресія Росії є порушенням міжнародних норм, а не "превентивною війною" чи "захистом". Наголошення на тому, що Україна є незалежною державою.

3 Справжні причини конфлікту та історичний контекст:

Контрнаративи до історичних маніпуляцій. Пояснення української історії, ідентичності та прагнень до незалежності та євроатлантичної інтеграції.

4 Демократичні цінності та самовизначення:

Підкреслення права українського народу на самостійне визначення свого майбутнього, протиставляючи це наративам про "маріонетковий режим".

5 Наслідки війни для інших регіонів:

Пояснення, як агресія Росії впливає на глобальну продовольчу безпеку, енергетичні ринки та міжнародний порядок, що може бути релевантним для країн Африки та Латинської Америки.

Теми, які вже є та просувають проукраїнські ідеї:

▼ Захист суверенітету та незалежності України

є наскрізною темою, яка резонує в багатьох проукраїнських джерелах, часто з акцентом на опір російській агресії.

▼ Прагнення миру та дипломатичні зусилля

з боку України та її партнерів також є важливою темою. Деякі джерела обговорюють українські мирні пропозиції, включаючи ідею припинення вогню або навіть територіального обміну, хоча це також викликає дискусії.

▼ Гуманітарні питання

зокрема доля військовополонених, незаконно утримуваних Росією цивільних та викрадених українських дітей, викликають значний резонанс та підтримку, особливо в контексті закликів до їх повернення.

▼ Наголошення на діях Росії

таких як атаки на цивільне населення, релігійні об'єкти, депортація дітей, порушення прав людини, а також втрати Росії та труднощі, з якими вона стикається, є ефективним способом комунікації.

▼ Європейська та євроатлантична інтеграція України

згадується як шлях до процвітання та захисту, хоча тема НАТО також викликає суперечки в деяких регіонах.

▼ Міжнародна підтримка України

з боку Європи, США та інших країн підкреслює легітимність її позиції та силу її опору.

▼ Історичний контекст

зокрема Будапештський меморандум та дискусії навколо Донбасу та Криму, є темами, які використовують різні сторони конфлікту. Висвітлення історичних коренів дипломатичних відносин, наприклад, з Туреччиною, також може бути позитивним.

▼ Висвітлення стійкості українського народу

(військових та цивільних) перед обличчям війни та впливу війни на їхнє життя викликає співчуття та повагу.

Аналітичні припущення щодо стратегій комунікації

Враховуючи **високу активність у соцмережах**, слід активно використовувати ці платформи для поширення проукраїнських меседжів, адаптованих до місцевого контексту та мови. Можливо, варто розглянути співпрацю з місцевими (навіть невеликими) інфлюенсерами, які не залучені в проросійські наративи, щоб досягти цільових аудиторій.

Використання фото та відеоматеріалів для демонстрації наслідків агресії Росії, життя в Україні та стійкості народу може допомогти в просуванні проукраїнських ідей.

Заяви Президента та інших офіційних осіб мають бути чіткими, послідовними та враховувати особливості цільової аудиторії в різних регіонах. Важливо протидіяти негативному образу, який створюється ворожими наративами.

Розповіді **звичайних громадян**, волонтерів, військових, які можуть поділитися своїм досвідом війни, можуть викликати більше емпатії, ніж офіційні заяви.

Залучення українських істориків, політологів, експертів з міжнародних відносин для надання аналізу та спростування дезінформації може бути важливим.

Офіційні представники, такі як Міністр закордонних справ Андрій Сибіга, Омбудсмен Дмитро Лубінець, представники Координаційного штабу з питань поводження з військовополоненими, Віцепрем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції та кримськотатарські лідери, є важливими голосами для висвітлення конкретних аспектів ситуації та позиції України.

Дипломатичні представництва (посольства та консульства), зокрема в Туреччині, активно використовують соціальні мережі для поширення офіційних заяв, висвітлення подій та гуманітарних ініціатив. Це ефективний формат для прямої комунікації з іноземними аудиторіями.

Міжнародні переговори та зустрічі (як, наприклад, у Джидді чи зі спеціальним представником США) надають платформу для просування української позиції.

Висвітлення подій на місцях через журналістів (як Вікторія Рощина), а також використання візуальних матеріалів (як у фотовиставці в Стамбулі) може зробити комунікацію більш емоційною та зрозумілою.

Країни з найвищим потенціалом просування проукраїнських меседжів

Індонезія має значний медіа-ландшафт, який активно висвітлює війну в Україні, публікуючи матеріали, що включають офіційні заяви України, інформацію про підтримку з боку Заходу, а також (рідше, але є) критичні погляди на дії Росії. Це свідчить про значний інтерес та потенціал для розширення проукраїнської комунікації.

Туреччина також демонструє високий рівень висвітлення, включаючи репортажі про офіційні контакти, військову допомогу, дипломатичні зусилля та діяльність українських дипломатичних представництв. Присутність українських консульств та їхня активність у соцмережах підкреслює важливість цього напрямку.

Країни Африки та Латинської Америки, попри значну присутність альтернативних та критичних до Заходу/України поглядів у соціальних мережах, мають високу активність та зацікавленість у темі. Це створює потенціал для таргетованої комунікації, спрямованої на розвінчування дезінформації та просування українських наративів, адаптованих до місцевих контекстів. Бразилія, Аргентина, Чилі, Мексика та Колумбія згадуються в контексті висвітлення українських заяв, гуманітарних питань та підтримки. Буркіна-Фасо та Малі особливо активні в онлайн-дискусіях.

Південна Корея демонструє позитивне ставлення до ідеї членства України в НАТО заради миру в Європі, а також обговорюється можливість збільшення підтримки у відповідь на допомогу Північній Кореї Росії. Це свідчить про сприятливий ґрунт для комунікації, пов'язаної з безпекою та міжнародними альянсами.

Аналітичні припущення щодо майбутніх комунікацій України:

- Продовжувати наголошувати на темах, що викликають позитивний резонанс:** зосереджуватися на темах захисту суверенітету, героїчного опору, прагнення миру через дипломатію (чітко розрізняючи припинення вогню та остаточні переговори), гуманітарних наслідках війни, особливо долі дітей, військовополонених та цивільних.
- Системно висвітлювати та документувати дії Росії:** продовжувати публікувати інформацію про атаки на цивільні об'єкти, руйнування інфраструктури, порушення прав людини та військові злочини, використовуючи фото- та відеодокази. Це допомагає підтримувати міжнародне співчуття та розуміння природи конфлікту.
- Використовувати авторитет ключових спікерів:** продовжувати активну комунікацію Президента Зеленського на міжнародному рівні. Залучати Міністра закордонних справ та інших профільних чиновників (з питань гуманітарних питань, євроінтеграції, військових) для виступів у міжнародних медіа та на форумах.
- Адаптувати комунікаційні стратегії для різних регіонів:** В країнах Африки та Латинської Америки, де поширені скептичні та проросійські наративи, необхідно приділити особливу увагу розвінчуванню дезінформації та поясненню української позиції, враховуючи місцевий історичний та політичний контекст. Можливо, варто залучати локальних лідерів думок або організації.
- Активно використовувати можливості дипломатичних установ:** розширювати присутність та діяльність українських посольств та консульств у соціальних мережах, організовувати заходи, що висвітлюють українську культуру, історію та поточну ситуацію.
- Застосовувати різноманітні формати контенту:** окрім традиційних заяв та прес-конференцій, використовувати відеоматеріали, фотовиставки, особисті історії постраждалих від війни (з дотриманням безпеки), інфографіку для пояснення складних питань.
- Підкреслювати важливість міжнародної солідарності:** постійно висвітлювати інформацію про допомогу та підтримку з боку партнерів, зустрічі з іноземними лідерами. Це зміцнює образ України як частини міжнародної спільноти.
- Просувати ідею членства в НАТО та ЄС** як шлях до стабільності та миру в Європі, особливо в країнах, де ця ідея сприймається позитивно.

Загалом, аналітичні припущення включають адаптацію меседжів до місцевого контексту, активне використання соціальних мереж та роботу з місцевими ЗМІ та інфлюенсерами, зосередження на гуманітарних та правових аспектах війни, а також систематичне спростування дезінформації, яка вже циркулює в цих регіонах.